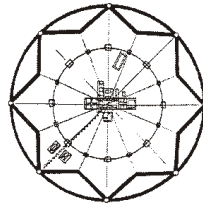
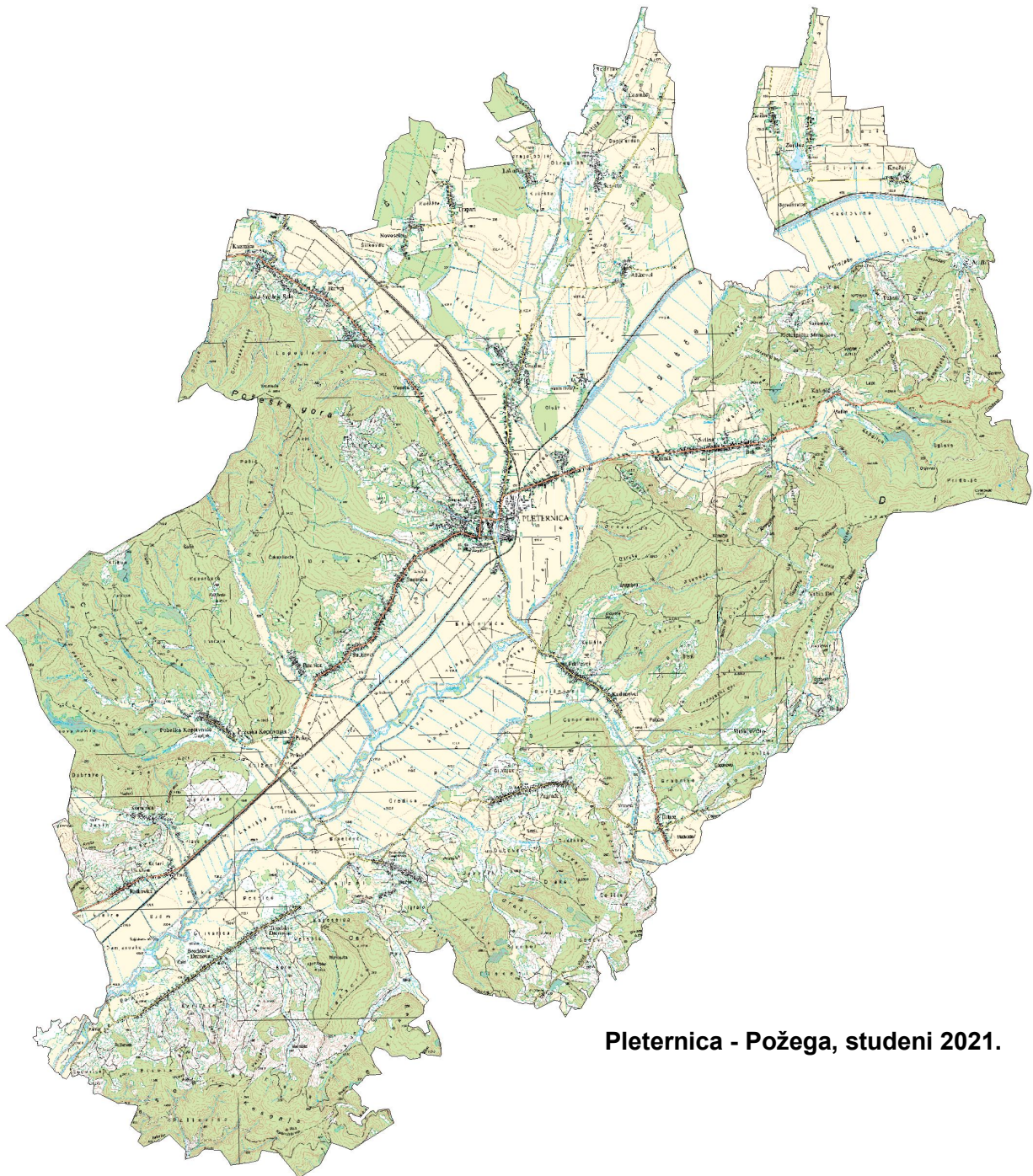

Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PLETERNICE za razdoblje 2016. – 2020. godine

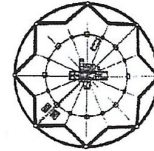

Pleternica - Požega, studeni 2021.

JAVNA USTANOVA

**Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije**

Županijska 7, 34 000 Požega, HR
tel:(+385)034/290-222;fax:(+385)034/290-220

Klasa: 350-01/20-03/6
Urbroj: 2177/1-3-1-21-6
Požega, 30. studeni 2021.g.

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
GRADA PLETERNICE
za razdoblje 2016. – 2020. godine**

Nositelj izrade:

GRAD PLETERNICA
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL
Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela:

DANIEL STIPIĆ, spec.publ.adm.

Izrađivač Izvješća:

**ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

Ravnatelj Zavoda:

MLADENKO SOLDI, mag.ing.aedif.

Odgovorni voditelj izrade:

RENATA MADUNIĆ-HAJEK, mag.ing.arch

RENATA MADUNIĆ HAJEK
mag.ing.arch.
OVLAŠTENA ARHITEKTICA
URBANISTICA
A-U 8

Stručni tim na izradi Izvješća:

MLADENKO SOLDI, mag.ing.aedif.
RENATA MADUNIĆ-HAJEK, mag.ing.arch.
GORDANA BOBAN, mag.ing.arch.
DAVOR ŠARIĆ, mag.ing.techn.lign.
MARIJA FRANJIĆ, bacc.admin.publ.
DRAGICA OBRADOVIĆ, bacc.ing.aedif.
TIHOMIR BAHORA, bacc.ing.aedif.

REPUBLIKA HRVATSKA
 JAVNI BILJEŽNIK
 Brekalo Ante
 Požega, Dragutina Lermana 6

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
 POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
 POŽEGA

14. 05. 2015.	
Org. j.	
Šifreni broj	Pril. Vrij.

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

050045767

OIB:

83287538636

NAZIV:

1 Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

SJEDIŠTE/ADRESA:

1 Požega (Grad Požega)
 Županijska 7

PRAVNI OBLIK:

1 ustanova

DJELATNOSTI:

- 3 * - Izrada odnosno koordinacija izrade i praćenja provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine
- 3 * - Izrada izvješća o stanju u prostoru
- 3 * - Vodenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravlja njime u okviru njegovih ovlasti
- 3 * - Priprema polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- 3 * - Pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine
- 3 * - Može izrađivati i prostorni plan uređenja grada i općine, urbanistički plan uređenja od značaja za Republiku Hrvatsku, odnosno županiju te obavljati stručne analitičke poslove iz područja prostornog uređenja ako to traži Ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja ili župan
- 3 * - Druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Zavoda

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 1 Požeško-slavonska županije
 Požega, Županijska 7
- 1 - osnivač ustanove

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 1 dipl.inž. Mladenko Soldo, OIB: 71216154243
 Požega, Zelena 16
- 2 - ravnatelj
- 2 - Zastupa ustanovu pojedinačno i samostalno.

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Odluka o osnivanju javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije od 14.ožujka 2008.godine.

Otisnuto: 2015-05-14 09:43:52
 Podaci od: 2015-05-14 02:19:18

D004
 Stranica: 1 od 2

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

- 1 Upravno vijeće usvojilo Statut dana 30.10.2008.godine.
- 3 Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, na svojoj sjednici održanoj 09.10.2014. godine donijelo je novi Statut kojim je u cijelosti zamijenjen Statut od 30.10.2008. godine.

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-09/93-2	19.02.2009	Trgovački sud u Slavonskom Brodu
0002 Tt-09/216-2	02.04.2009	Trgovački sud u Slavonskom Brodu
0003 Tt-14/5848-2	22.12.2014	Trgovački sud u Osijeku Stalna služba u Slavonskom Brodu

Pristojba: _____

Nagrada: _____

JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

Otisnuto: 2015-05-14 09:43:52
Podaci od: 2015-05-14 02:19:18

D004
Stranica: 2 od 2

Ja, Javni bilježnik ANTE BREKALO iz Požege, Dragutina Lermana 6,
temeljem čl.5. ZSR (N.N br.1/95, 57/96, 45/99, 54/05) po uvidu u sudski registar
kojeg sam današnjeg dana izvršio elektroničkim putem,

i z d a j e m

**Izvadak iz Sudskog registra za ustanovu: Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije, Požega, Županijska 7, MBS: 050045767**

Izvadak se sastoji od 2(dvije) stranice.

Javnobilježnička pristojba za ovjeru po Tbr.11 st.1 ZJP naplaćena u iznosu od 10,00 kn. Biljezi
naljepljeni i poništeni na ispravi koja ostaje u arhivi.
Javnobilježnička nagrada po čl.17 st.3 PPJT zaračunata u iznosu od 60,00 kn. Zaračunat PDV u
iznosu od 15,00 kn.

BROJ: OV-4272/15
U Požegi, 14.05.2015

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/ 3772 822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programe Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/17-07/12
Urbroj: 531-05-17-2
Zagreb, 22. svibnja 2017.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
P O Ž E G A

Priloga:	29.05.2017.g.	
Organizacijski broj:	Org. J.	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, zastupanog po ravnatelju Mladenku Soldo, dipl.ing.građ., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

I. **Zavodu za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacрта prijedloga svih prostornih planova i nacрта izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).**

II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja,

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekta urbaniste :
- Renata Madunić-Hajek, mag.ing.arch., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 8,
 - Gordana Boban, mag.ing.arch., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 10
- Za svaku od navedenih ovlaštenih arhitektica urbanistica priložen je :
- a) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
 - b) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Osijeku. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 34 000 Požega, Županijska 7 n/p Mladenko Soldo, ravnatelj
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-034-02/16-02/62

Urbroj: 505-04-16-02

Zagreb, 18. veljače 2016.

Hrvatska komora arhitekata odlučujući o upisu RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, na temelju članka 26. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine broj 78/15), i članka 37. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine broj 140/15), po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

1. U Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista upisuje se **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8, pod rednim brojem 8, s danom upisa **11.02.2016.** godine.
2. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**ovlaštena arhitektica urbanistica**" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te pravo na pečat i iskaznicu ovlaštene arhitektice urbanistice.
3. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, **RENATI MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch. Komora izdaje pečat i iskaznicu ovlaštene arhitektice urbanistice.
4. Danom pravomoćnosti ovog rješenja prestaje važiti rješenje Klasa: UP/I-350-07/10-01/3644 Urbroj: 505-10-1 od 03.08.2010. godine.
5. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Hrvatska komora arhitekata po službenoj je dužnosti provela postupak upisa RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista te utvrdila sljedeće:

- da je **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch. upisana u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštena arhitektica urbanistica temeljem rješenja Klasa: UP/I-350-07/10-01/3644 Urbroj: 505-10-1 od 03.08.2010. godine.

RENATA MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., je prema odredbama Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji bila upisana u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštena arhitektica urbanistica i po toj osnovi obavljala poslove ovlaštene arhitektice urbanistice.

Prema odredbama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju ustrojen je Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista kao zaseban Imenik.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, ovlašteni arhitekt urbanist stječe pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Temeljem ovako utvrđenog činjeničnog stanja ispunjeni su uvjeti propisani u čl. 66. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju kojim je Hrvatska komora arhitekata bila dužna ustrojiti Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i sukladno tome provesti upis RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch. u navedeni Imenik.

Slijedom ovako utvrđenog činjeničnog stanja predmetu je valjalo udovoljiti, te primjenom odredaba Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Statuta Hrvatske komore arhitekata i gradnje riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, u roku od 15 dana od dostave ovog rješenja.

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata

Željka Jurković, dipl.ing.arh.

Željka Jurković

Dostaviti:

1. RENATA MADUNIĆ HAJEK, POŽEGA, VANJE RADAUŠA 8
2. U Zbirku isprava Komore

Sadržaj:

UVOD	10
I. POLAZIŠTA	11
I.1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA	11
I.2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR	11
I.3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA GRADA PLETERNICE	12
I.4. GRAD PLETERNICA U OKVIRU UREĐENJA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE	15
II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	16
II.1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA GRADA PLETERNICE	16
II.2. SUSTAV NASELJA GRADA PLETERNICE	18
II.2.1. Osnovna obilježja naselja	18
II.2.2. Gustoća naselja	19
II.2.3. Prostori za razvoj naselja	19
II.2.4. Društvena infrastruktura	23
II.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI	28
II.3.1. Gospodarski pokazatelji	28
II.3.2. Poljoprivreda	34
II.3.3. Šumarstvo i lovstvo	36
II.3.4. Turizam	36
II.3.5. Eksploatacija mineralnih sirovina	40
II.3.6. Vodnogospodarski sustavi	42
II.3.7. Gospodarenje otpadom	50
II.4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM	53
II.4.1. Prometna infrastruktura	53
II.4.2. Energetska infrastruktura	62
II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja	65
II.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA	69
II.5.1. Zaštita prirode	69
II.5.2. Zaštita kulturnih dobara	70
II.5.3. Zaštita okoliša	72
II.5.4. Područja posebnih karakteristika	74
II.6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI	79
III. ANALIZA IZRADE PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	84
III.1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA	84
III.1.1. Prostorni planovi izrađeni za područje Grada Pleternice	85
A) PROSTORNI PLANovi NA SNAZI	83
B) PROSTORNI PLANovi STAVLJENI VAN SNAGE OD PRETHODNOG DOKUMENTA PRAĆENJA STANJA U PROSTORU	89
III.1.2. Prostorni planovi u izradi za područje Grada Pleternice	90
III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Grada Pleternice	90
III.2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA	91
III.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova	91
III.2.2. Postupanje sa nezakonitom gradnjom	91
III.2.3. Urbana preobrazba	92
III.2.4. Urbana sanacija	92
III.3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR	92

<i>III.4.</i>	<i>PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU GRADA PLETERNICE</i>	93
IV.	PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	95
<i>IV.1.</i>	<i>POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU GRADA PLETERENICE OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE</i>	95
<i>IV.2.</i>	<i>OCJENA POTREBE IZRADA NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI GRADA PLETERNICE</i>	97
<i>IV.3.</i>	<i>PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA</i>	98
V.	IZVORI PODATAKA	103
VI.	POPIS PRILOGA	108

UVOD

Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19 – u daljnjem tekstu Zakon) propisana je obveza izrade Izvješća o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu Izvješće) za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru, koje donosi gradsko/općinsko vijeće i objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Cilj izrade Izvješća je planirati i predvidjeti mogući razvoj koji se temelji na postojećim uvjetima te lokalnim, nacionalnim i EU smjernicama za unapređenje stanja u prostoru.

Sukladno zakonskoj obvezi Grad Pleternica pristupio je **izradi Izvješća o stanju u prostoru za razdoblje 2016. - 2020. godina**, s osvrtom na zaključke i planove naveden u posljednjem usvojenom Izvješću iz 2006. godine (Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje 2006. - 2010. godina - „Službeno glasilo Grada Pleternice“, broj 1/2006).

Pobliži sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji i način sudjelovanja javnopravnih tijela propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14 i 19/15 - u daljnjem tekstu Pravilnik). Stoga su u postupku izrade ovog Izvješća o stanju u prostoru Grada Pleternice korišteni podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), prostornih planova, službeno objavljenih i dostupnih podataka tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, podaci iz usvojenih i objavljenih sektorskih studija, strateških razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata, što je kao izvor podataka za obvezne prostorne pokazatelje propisano Pravilnikom.

Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Grada Pleternice stvaraju se preduvjeti za unapređenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Preporuke Izvješća obuhvaćaju mjere i prioritetne aktivnosti u idućem razdoblju u cilju odlučivanja o daljnjem statusu strateških, programskih i planskih smjernica iz važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, odnosno o njihovom zadržavanju, ukidanju ili promjeni.

I. POLAZIŠTA

I.1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće je temeljni dokument praćenja stanja u prostoru Grada Pleternice kojim se Gradsko vijeće i sva nadležna tijela gradske uprave, kao i stručnu i širu javnost, izvješćuje o prostornom razvoju u Gradu Pleternice u navedenom razdoblju.

Svrha izrade Izvješća je dobivanje sveobuhvatnog pregleda prostornog razvoja i planiranja prostora Grada Pleternice sa sustavom prostornog uređenja.

Osnovni cilj Izvješća je, kroz analizu stanja u prostoru i svih dostupnih pokazatelja te njihovom usporedbom, definirati primjenjivost i nedostatke postojećih prostornih planova te na osnovi ocjene stanja u prostoru dati prijedloge razvojnih mjera i preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja prostora kroz plan aktivnosti za naredno razdoblje.

Dakle, cilj izrade Izvješća je predvidjeti prostorno razvojne trendove temeljene na postojećim uvjetima, prikazati instrumente prostornog planiranja te učinkovite mjere što su ih nadležna tijela poduzela u proteklom razdoblju na svim razinama planiranja. Izvješće prioritetno prikazuje utvrđene probleme u prostoru, postojeća rješenja za poboljšanje stanja te ukazuje na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvoja, odnosno analizira stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju veći ili manji neposredan utjecaj na prostor.

U okviru Izvješća ocjenjuje se učinkovitost planskih mjera za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, daje se osnova za određivanje smjernica prostornog razvoja Grada Pleternice te određuje potreba izmjene i dopune važećih i/ili izrade novih strateških dokumenata prostornog uređenja lokalne razine, kao i drugih dokumenata te razine. Ovim dokumentom nastojalo se dobiti cjelovitu, argumentiranu i objektivnu spoznaju o prostoru Grada Pleternice. Povezivanjem svijesti o vlastitom prostornom potencijalu s praktičnim djelovanjem u području zaštite i uređenja prostora treba snažnije poticati vrijednosti prostora Grada, te zaustaviti negativne pojave u njemu. Izvješće ukazuje i na nužnost korištenja informacijskog sustava prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, te na važnost edukacije i informiranja stručne i najšire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja.

I. 2. Zakonodavno – institucionalni okvir

U razdoblju od izrade prethodnog Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Pleternice donesen je novi Zakon o prostornom uređenju koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine kao temeljni normativni akt koji uređuje sustav prostornog uređenja.

Izrada i sadržaj Izvješća o stanju u prostoru propisana je člancima 39. i 40. Zakona.

Temeljem novog Zakona donesen je i novi Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru kojim se određuju sadržaj i obvezni prostorni pokazatelji izvješća o stanju u prostoru, način sudjelovanja javnopravnih tijela te drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Prema navedenom Pravilniku, izvješća na svim razinama izrađuju se u tekstualnom obliku, a pojedina tematska područja mogu se prema potrebi dodatno obrazložiti, argumentirati i prikazati tabličnim iskazom pokazatelja, te grafičkim i drugim prikazima.

Također, donesen je niz novih (ili su dopunjeni postojeći) osnovnih zakonskih propisa koji direktno utječu na određene aktivnosti u domeni prostornog uređenja, a čiji je popis dan na kraju ovog Izvešća (Poglavlje V. IZVORI PODATAKA).

I. 3. Osnovna prostorna obilježja Grada Pleternice

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici ("Narodne novine", broj 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka USHR, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), Grad Pleternica je jedinica nalazi se u sastavu Požeško - slavonske županije, smještena na njenom jugoistočnom dijelu. Svojim položajem Grad Pleternica graniči:

- na sjeveru sa Općinom Jakšić i Općinom Kutjevo,
- na istoku sa Općinom Čaglin te
- na jugu s Brodsko - posavskom županijom.

Sukladno Nacionalnoj klasifikaciji statističkih regija 2021. („Narodne novine“, 125/19 – HR_NUTS 2021.) Požeško - slavonska županija, a time i Grad Pleternica, ulaze u sastav statističke regije 3. razine Panonska Hrvatska.

Administrativni teritorij Grada Pleternice, sukladno Zakonu, o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06-ispravak, 16/07-ispravak, 95/08-Odluka USRH, 46/10-ispravak, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13), čini 38 naselja, i to: Ašikovci, Bilice, Blacko, Brđani, Bresnica, Brodski Drenovac, Bučje, Buk, Bzenica, Čosinac, Frkljevci, Gradac, Kadanovci, Kalinić, Knežci, Komorica, Kuzmica, Lakušija, Mali Bilač, Mihaljevići, Novoselci, Pleternica, Pleternički Mihaljevci, Poloje, Požeška Koprivnica, Ratkovic, Resnik, Sesevete, Srednje Selo, Sulkovci, Svilna, Trapari, Tulnik, Vesela, Viškovci, Vrčin Dol, Zagrađe i Zarišlac.

Grad Pleternica je četvrta po veličini od deset jedinica lokalne samouprave Požeško-slavonske županije, površine od 203,64 km², što iznosi 11,22% ukupne površine Županije (1815,23). Prema posljednjem popisu stanovništva (2011. god.) na području Grada Pleternice živjelo je 11.286 stanovnika, te je prosječna gustoća naseljenosti iznosila 55,42 st/km².

Grad Pleternica zauzima dio jugoistočnog područja Požeško - slavonske županije. Geografski gledano, područje Grada Pleternice zauzima ravničarske dijelove uz rijeke Londžu i Orljavu, dio Požeške kotline, kao i istočne dijelove podgorja Požeške gore, odnosno zapadne dijelove podgorja Dilja.

Ovim područjem vode važni kopneni putovi (cestovni i željeznički), koji spajaju posavski prostor sa sjevernim dijelovima države, a što je i bio glavni pokretač razvitka ovog područja, o čemu svjedoči činjenica da se najveći broj naselja razvio upravno na cestovnim pravcima N. Kapela - Pleternica - Požega, odnosno Pleternica - Kutjevo i Pleternica - Đakovo.

Odlike klimatskih prilika Požeške kotline uvjetovane su odlikama opće cirkulacije atmosfere u umjerenim širinama te prirodnim položajem. Područje Požeško-slavonske županije, a time i Grada Pleternice, ima umjereno kontinentalnu klimu i nalazi se u cirkulacijskom pojasu vjetrova umjerenih širina s intenzivnim i čestim promjenama vremena.

Osnovne osobine umjerno tople kišne klime su sljedeće:

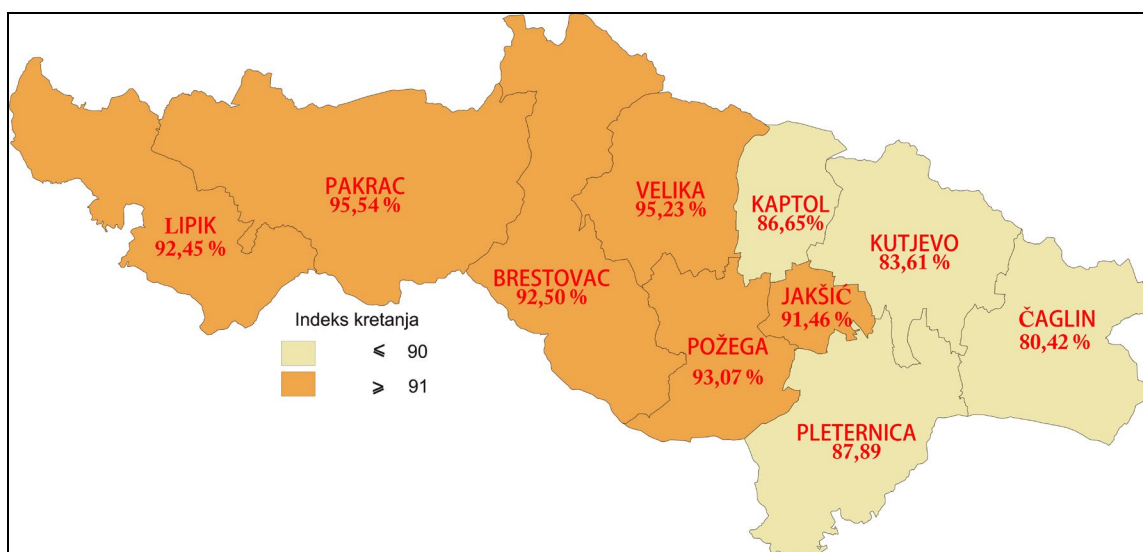
- srednja mjesečna temperatura je viša od 10°C u više od četiri mjeseca u jednoj godini,
- najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom 20,5°C, a najhladniji siječanj s prosječnom temperaturom od -1,1°C.
- srednja temperatura najhladnijeg mjeseca u godini kreće se između -30°C i -18°C,
- ukupne količine oborina kreću se od 700 do 900 mm godišnje,
- vjetrovitost je promjenjiva, a karakteristični za ovo područje su slabi vjetrovi i tišina, dok su jaki vjetrovi rijetkost.

Meteorološka praćenja izvode se na stanici u Pleternici.

Prema ustrojstvu vodnog gospodarstva, Grad Pleternica pripada vodnom području sliva rijeke Save odnosno slivu rijeke Orljave. Cijelo područje sliva rijeke Orljave, ukupne površina Orljavu 1580 km², karakterizira mala zaliha podzemnih voda te velike mogućnosti za izgradnju višenamjenskih akumulacija i mikroakumulacija. Sliv Orljave obuhvaća područje koje zatvaraju brežuljci i brda Papuka, Psunja, Krndije, Požeške gore i Dilj-gore. Prema slobodnoj procjeni najveće količine vode rijeka Orljava prima s obronaka Psunja, Papuka i Krndije što potvrđuje zastupljenost većeg broja drenažnih jaraka. Veća vlažnost gorskog okvira utjecala je na razvoj relativno guste mreže površinskih vodotoka.

Stanovništvo

Demografski razvoj je jedno od ključnih strateških čimbenika razvoja kako županije, tako i gradova i općina, jer stabilan, prirodan i pozitivan razvoj stanovništva jedna je od temeljnih društvenih, gospodarskih, političkih vrijednosti, a kao takav i pokazatelji stanja u prostoru. Vrijednosti koje u svojoj punini i sveobuhvatnosti ima naglašeni egzistencijalni karakter za JLS te Županiju i Državu, a bez stanovništva niti jedna druga vrijednost nema smisla, jer skup osoba, svaka sa svojim individualnim karakteristikama, čini stanovništvo ili populaciju na određenom prostoru. Požeško-slavonska županija je nažalost prema posljednjem međupopisnom razdoblju (2001.-2011.) u Republici Hrvatskoj zabilježila pad broja stanovnika i ubraja se u ostalih 17 županija s negativnim porastom stanovništva.

Slika 1.: Indeks kretanja broja stanovnika 2001./2011. po JLS P-SŽ

Izvor: DZS, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje PSŽ, 2021. god.

Prema popisu stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. god, na prostoru Grada Pleternice živjelo je 11.323 stanovnika što predstavlja 14,51% ukupnog broja stanovništva Požeško-slavonske županije (78.034). Uspoređujući podatke s prethodnim Popisom iz 2001.g. proizlazi pad broja stanovnika u Gradu Pleternici za 1.560 osoba s indeksom od 87,89 te je u Požeško-slavonskoj županiji, osim Grada Požege, Grad Pleternica s najvećim padom broja stanovnika. Depopulacija je izazvana posljedicama nastalih ekonomskih problema te odlaskom mladih na visoko školovanje u veće gradove gdje po završetku obrazovanja imaju veće mogućnosti zapošljavanja te niz navedenih faktora u većini slučajeva dovodi do stalnog iseljenja s područja grada Pleternice.

Prosječna starost stanovništva Grada Pleternice iznosi 39,8 godina (37,9 godina za muškarce i 41,7 godina za žene). Indeks starenja iznosi 87,1 % (67,0 % za muškarce i 108,8% za žene) što zbog indeksa većeg od 40 ukazuje na izražen proces starenja. Koeficijent starosti je 22,9 % (18,5% za muškarce i 27,3% za žene) te kako prelazi granicu od 12% smatra se da stanovništvo ulazi u proces starenja što svakako potkrepljuje prethodnu činjenicu.

Prirodno kretanje

Prirodno kretanje stanovništva je skup pokazatelja uzroka promjene ukupnog broja stanovništva na području Grada Pleternice. Te pokazatelje prikazujemo kao razliku rođenih i umrlih na određenom prostoru u jedinici vremena i kao migraciju (iseljenje/useljenje) stanovništva.

Godine 2017./2019. prirodni prirast u Gradu Pleternici je -45/-59 osoba. Živorodenih je bilo 77/89 i umrlih 122/148 osoba. Analiza prirodnog prirasta stanovništva u razdoblju od 2015. do 2019. godine u Gradu Pleternici ima negativan trend što znači da je više ljudi umrlo nego što se rodilo, odnosno 256 osobe je više umrlo nego je rođeno (Tablica 1.).

Tablica 1.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U GRADU PLETERNICI OD 2015. DO 2019.				
Godine	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast/pad	Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)
2015.	109	149	-40	73,2
2016.	87	131	-44	66,4
2017.	77	122	-45	63,1
2018.	77	145	-68	53,1
2019.	89	148	-59	60,1

Izvor: DZS, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje 7.1.1., 2016.- 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

U 2019. godini najveći prirodni pad stanovništva na području Požeško-slavonske županije zabilježen je u Gradovima Požegi (-143), Pakracu (-89) i Pleternici (-59) što Grad Pleternicu svrstava na treće mjestu u kategoriji prirodnog pada. Najmanji prirodni pad na području Županije zabilježene su u općinama Jakšić (-2), Kaptol (-10) i Velika (-11).

Bolji pokazatelj reprodukcije je vitalni indeks (relativni odnos broja rođenih i umrlih osoba).

Vitalni indeks veći od 100, koji označava proširenu reprodukciju stanovništva (broj stanovnika povećava se prirodnom promjenom) nije zabilježen na području Grada Pleternice u tijeku promatranog razdoblja. Najveći vitalni indeks u 2019. godini na području Požeško-slavonske županije imaju općine Jakšić (94,7), Velika (78,8) i Kaptol (74,4) dok Grad Pleternica s vitalnim indeksom 60,1 je na petom mjestu. Na razini Županije vitalni indeks iznosio je 57,7.

I. 4. Grad Pleternica u okviru prostornog uređenja Požeško-slavonske županije

Požeško-slavonska županija, unutar koje je smješteno područje Grada Pleternice, nalazi se na istočnom dijelu Republike Hrvatske, a graniči

sa Brodsko-posavskom, Osječko-baranjskom, Virovitičko-podravskom, Bjelovarsko-bilogorskom i Sisačko-moslavačkom županijom. Požeško-slavonska županija je jedna od svega tri županije u RH (Bjelovarsko-bilogorska i Grad Zagreb koji ima status županije) koje prostorno ne graniče sa drugom državom, odnosno nemaju međunarodnu granicu.

Središte Županije je Grad Požega, a ostala gradska središta uz Pleternicu su Pakrac, Kutjevo i Lipik. Ostala regionalno razvojna središta su općine Brestovec, Čaglin, Jakšić, Kaptol te Velika.

Grad Pleternica je četvrta po veličini od deset jedinica lokalne samouprave Požeško-slavonske županije, površine od 203,64 km², što iznosi 11,22% ukupne površine Županije (1815,23). Prema posljednjem popisu stanovništva (2011. god.) na području Grada Pleternice živjelo je 11.286 stanovnika, što je 14,46% stanovništva Županije (78.034 stanovnika), s prosječnom gustoćom naseljenosti 55,42 st/km².

Prostornim planom Požeško - slavonske županije za Pleternicu je, zbog njenog gospodarskog značenja, brojnosti središnjih funkcija i broja stanovnika, utvrđena kategorija područnog središta jače razvijenosti.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Pleternice

Prostornim planom uređenja Grada Pleternice ("Službeni glasnik Grada Pleternice", br. 01/06, 06/10, 10/12, 05/15, 07/16, 02/17), u skladu s kriterijima koji su utvrđeni Prostornim planom Požeško - slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19, 6/19 - pročišćeni tekst), planirane su površine za razvoj i uređenje (Tablica 2.):

Tablica 2.

R. B.	GRAD PLETERNICA	oznaka	ukupno ha	% od pov. Grada	
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ukupno		1.380,25	6,78	
	- izgrađeni dio GP		958,79		
	- neizgrađeni dio GP		421,46		
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA ukupno		199,85	0,98	
	- izgrađeni dio GP		43,4		
	- neizgrađeni dio GP		156,45		
	• Izdvojena građevinska područja izvan naselja				
	ukupno		199,85		
	- izgrađeni dio GP		43,4		
	- neizgrađeni dio GP		156,45		
	Izdvojena građevinska područja gospodarskih zona: "Pleternica II", "Resnik", "Ivanin Dvor" i "Požeška Koprivnica" i poljoprivredno-gospodarske zone "Pleternica" ukupno	G		164,94	
	- izgrađeni dio GP		15,89		
	- neizgrađeni dio GP		149,05		
	Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko - turističkih zona: "Pleternica", „Smiljanka“ i „Buk“ i turističko-rekreacijske zone „Klašnice“ ukupno	T		10,28	
	- izgrađeni dio GP		4,22		
	- neizgrađeni dio GP		6,06		
	Izdvojena građevinska područja sportsko – rekreacijskih zona (Bučje, Buk, Frkljevci, Sulkovci, Vesela i Zagrađe – igralište, Buk i Gradac – aerodrom i Bzenica streljište/ pucalište (g.golubovi) - ukupno	R		18,7	
	- izgrađeni dio GP		18,7		
- neizgrađeni dio GP		0			
Izdvojeno građevinsko područje groblja ukupno	+		5,93		
- izgrađeni dio GP		4,59			
- neizgrađeni dio GP		1,34			
• Izgrađene strukture izvan građevinskog područja - ukupno					
- površine za eksploataciju i iskorištavanje mineralnih sirovina	E3		41,5 ¹		
1.3.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE ukupno	P	10.907,48	53,57	
	- osobito vrijedno obradivo tlo	P1	5.602,00		
	- vrijedno obradivo tlo	P2	518,70		
	- ostalo obradivo tlo	P3	4810,32		
1.4.	ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	Š	7.507,92	36,87	
	- gospodarske	Š1	7.441,12		
	- zaštitne	Š2	66,80		
1.5.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	PŠ	120,30	0,59	

1.6.	VODNE POVRŠINE	ukupno	119,00	0,58
	- vodotoci		92,00	
	- akumulacije		15,00	
	- retencije		12,00	
	- ribnjaci		-	
1.7.	OSTALE POVRŠINE	ukupno	129,20	0,63
	- posebna namjena	N	-	
	- površine infrastrukturnih sustava	IS	129,20	
GRAD PLETERNICA		ukupno	20.364,00	100,00

Izvor podataka: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

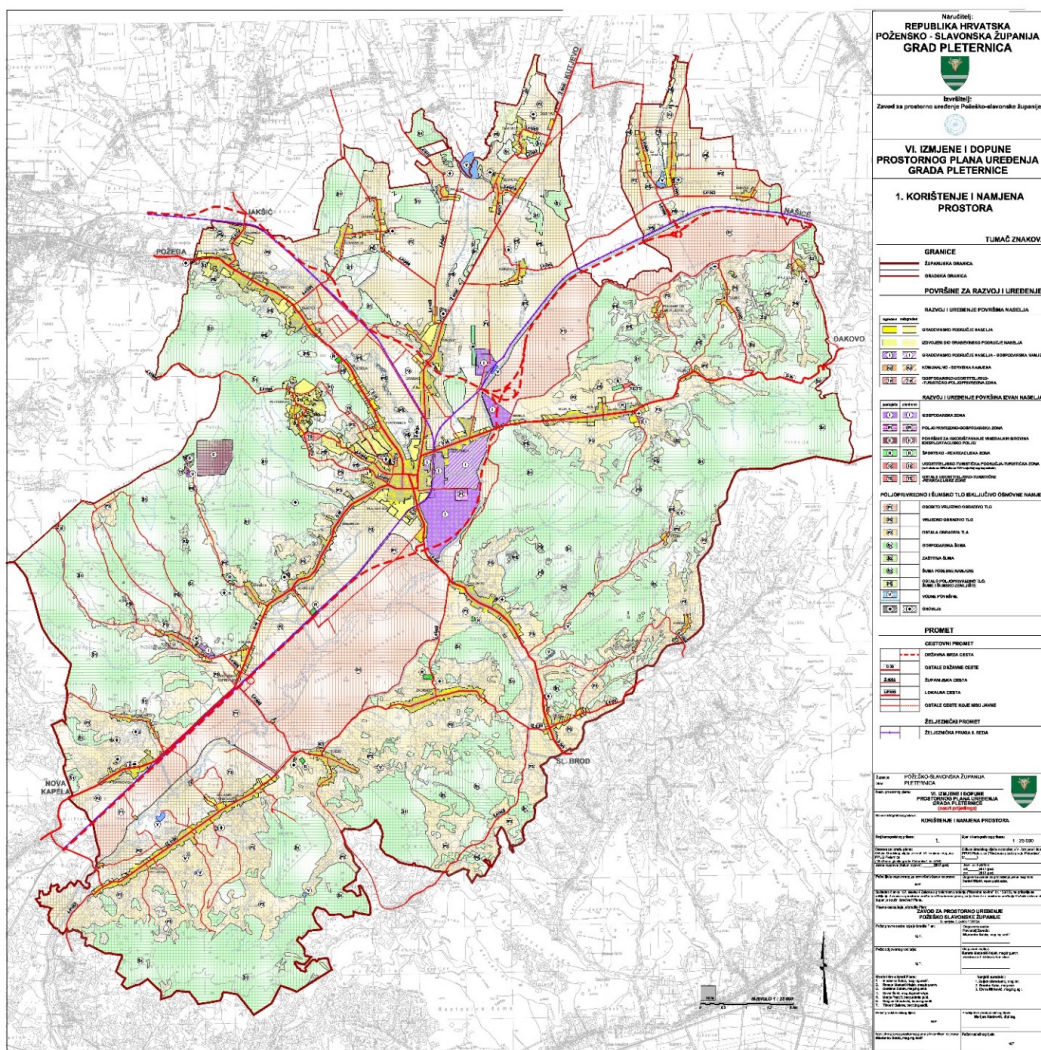
Napomena: Površine navedene u tablici br. 2. utvrđene su mjerenjem na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora" u mj. 1:25.000 i kartografskim prikazima br. 4.1.do 4.37. „Građevinska područja“ u mj. 1:5.000

¹ površine koje nisu ušle u konačni izračun ukupne površine Grada Pleternice

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Površine građevinskih područja zauzimaju 1.380,25 ha ili 6,78% površine Grada Pleternice. Izgrađene strukture van građevinskih područja naselja za izdvojene namjene (gospodarske, turističke, športsko - rekreacijske, groblja) ukupno zauzimaju 199,85 ha ili 0,98% ukupne površine Grada Pleternice.

Poljoprivredne površine zauzimaju 53,57% površine, te uz šumske površine koje zauzimaju 36,87% površine predstavljaju najznačajniji prirodni resurs Grada Pleternice.

Slika 2.: Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA" – PPUG Pleternice – VI. Izmjene i dopune

Izvor podataka: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

II. 2. Sustav naselja Grada Pleternice

II. 2. 1. Osnovna obilježja naselja

U sustav Grada Pleternice, sukladno Zakonu, o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06-ispravak, 16/07-ispravak, 95/08-Odluka USRH, 46/10-ispravak, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13), ulazi grad Pleternica i 37 naselja.

U sustavu središnjih naselja Požeško - slavonske županije, Pleternica (kao gradski centar), zbog gospodarskog značenja, brojnosti središnjih funkcija i potrebe stimuliranja njegovog razvoja, ima značajke i razvojnu tendenciju malog razvojnog središta odnosno područnog središta jače razvijenosti (VI. kategorija). Razvijanjem središnjih funkcija Grada Pleternice, uz poticaj Županije, poboljšati će dostupnost središnjih sadržaja i povećati stupanj atraktivnosti prostora.

Tablica 3.

Osnovni demografski pokazatelji za područje Grada Pleternice po naseljima						
r.b.	Naselja	Površina km ²	Broj stanovni ka 2011.	Stambene jedinice	Kućanstva	Gustoća st/km ²
1.	Ašikovci	4,674	91	32	27	19,68
2.	Bilice	4,374	188	65	55	42,52
3.	Blacko	2,693	226	81	68	83,92
4.	Brđani	1,852	49	17	16	26,46
5.	Bresnica	3,425	218	71	63	62,77
6.	Brodski Drenovac	22,284	686	294	243	30,52
7.	Bučje	10,135	318	116	91	30,39
8.	Buk	7,470	192	71	56	26,24
9.	Bzenica	3,471	96	47	32	27,08
10.	Ćosinac	2,194	54	30	21	24,61
11.	Frkljevci	5,914	345	110	96	56,81
12.	Gradac	7,035	937	328	282	131,34
13.	Kadanovci	5,246	213	76	64	40,41
14.	Kalinić	3,520	59	23	17	17,05
15.	Knežci	3,518	61	35	24	17,34
16.	Komorica	5,996	188	79	69	30,35
17.	Kuzmica	2,988	454	180	157	152,95
18.	Lakušija	4,027	78	34	27	19,37
19.	Mali Bilač	4,264	21	9	4	4,93
20.	Mihaljevići	1,387	2	1	1	1,44
21.	Novoselci	1,973	198	74	56	98,83
22.	Pleternica	10,014	3418	1272	1117	343,82
23.	Pleternički Mihaljevci	3,873	15	17	7	3,62
24.	Poloje	2,301	87	28	23	37,81
25.	Požeška Koprivnica	14,078	246	113	90	17,19
26.	Ratkovica	3,707	224	120	89	60,70
27.	Resnik	4,137	307	79	71	74,45
28.	Sesvete	4,076	128	71	43	31,40

29.	Srednje selo	2,070	285	100	81	138,16
30.	Sulkovci	10,617	537	234	188	49,36
31.	Svilna	4,262	139	55	47	32,61
32.	Trapari	3,312	178	59	49	52,23
33.	Tulnik	6,085	22	19	8	3,45
34.	Vesela	0,160	159	56	47	993,75
35.	Viškovci	2,593	234	79	72	87,93
36.	Vrčin dol	3,638	2	2	1	0,55
37.	Zagrađe	15,148	492	172	140	32,41
38.	Zarilac	5,131	176	74	60	34,30
UKUPNO		203,641	11.323	4.329	3.608	55,42

Izvor: DZS, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Iz Tablice 3. je vidljivo da naselje Vesela ima najveću gustoću naseljenosti koja iznosi 993,75 st/km², slijedi ga grad Pleternica s 343,82 st/km², naselje Kuzmica s 152,95 st/km², naselje Srednje Selo s 138,16 st/km² te naselje Gradac sa 131,34 st/km². Sva ostala naselja imaju gustoću naseljenosti manju od 100 stanovnika na km². Najmanju gustoću stanovnika na području Županije ima naselje Vrčin Dol sa 0,55 st/km².

Sukladno Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske, razvoj planirane policentrične strukture naselja ovisi o potencijalima stanovništva, dostupnim javnim uslugama, prometnoj dostupnosti i konkurentnosti gospodarstva koje treba poticati nizom skupnih ili pojedinačnih mjera. U tu svrhu nužno je povezivanje dokumenata prostornog uređenja s drugim politikama i instrumentima teritorijalnog razvoja (regionalni razvoj, sektorske strategije i planiranje i dr.). Prostornim planovima treba stvoriti okvir za ujednačen razvoj područja države, i to planiranjem društvene i tehničke infrastrukture i usmjeravanjem investicija. U planiranoj policentričnoj strukturi naselja potrebno je sačuvati vrijednosti prirodnih okruženja gradova i identitet manjih naselja, odnosno regija, neovisno o razini sagledavanja.

II. 2. 2. Gustoća naselja

U tablici koja slijedi dana je gustoća naselja (n/1000km²) Grada Pleternice u odnosu na prosječnu gustoću naselja Požeško-slavonske županije (Tablica 4.):

Tablica 4.

Broj, ukupna površina i gustoća naselja			
JLS	Broj naselja (n)	Površina (km ²)	Gustoća naselja (n/1000km ²)
PLETERNICA	38	203,64	186,60
ŽUPANIJA UKUPNO	277	1.815,23	152,60

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

II.2.3. Prostori za razvoj naselja

Prostori za razvoj naselja se u prostornim planovima utvrđuju građevinskim područjima. Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Prostori za razvoj naselja su jedan od najvažnijih planskih instrumenata te s prostornim planom utvrđenim granicama, razgraničavaju površine korištenih - uređenih dijelova naselja (izgrađene gradive i uređene negrađive dijelove) i površine predviđene za razvoj naselja (nova gradnja i uređenje) od površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva i drugih djelatnosti koje se zbog svoje namjene mogu odvijati izvan građevinskih područja naselja. U sljedećoj tablici dani su podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima građevinskih područja naselja iz PPUG Pleternice (Tablica 5.):

Tablica 5.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima građevinskih područja naselja						
r.b.	Naselje	ukupno	izgrađeno		neizgrađeno	
			ukupno	%	ukupno	neuređeno
		ha	ha		ha	ha
1.	Ašikovci	13,80	10,31	74,71	3,49	
2.	Bilice	23,90	17,13	71,67	6,77	
3.	Blacko	27,75	18,17	65,48	9,58	3,21
4.	Brđani	7,32	6,19	84,56	1,13	
5.	Bresnica	11,92	10,54	88,42	1,38	
6.	Brodski Drenovac	95,07	77,20	81,20	17,87	
7.	Bučje	31,59	25,85	81,83	5,74	
8.	Buk	22,35	17,89	80,05	4,46	
9.	Bzenica	9,21	9,21	100	0	
10.	Ćosinac	26,43	13,35	50,51	13,08	
11.	Frkljevci	25,44	24,53	96,42	0,91	0,49
12.	Gradac	82,21	69,38	84,39	12,83	3,71
13.	Kadanovci	20,05	17,83	88,93	2,22	
14.	Kalinić	9,27	6,68	72,06	2,59	
15.	Knežci	8,57	7,19	83,90	1,38	
16.	Komorica	15,06	13,12	87,12	1,94	
17.	Kuzmica	48,11	31,59	65,66	16,52	6,88
18.	Lakušija	9,74	8,08	82,96	1,66	
19.	Mali Bilač	8,11	4,58	56,47	3,53	
20.	Mihaljevići	1,27	0,68	53,54	0,59	
21.	Novoselci	17,01	14,66	86,18	2,35	
22.	Pleternica	GPNP- 427,50 IDGPNP- 75,18 Ukupno- 502,68	GPNP- 251,96 IDGPNP- 14,26 Ukupno- 266,22	GPNP- 58,94 IDGPNP-18,97 52,96	GPNP- 175,54 IDGPNP- 60,92 Ukupno- 236,46	GPNP- 48,25 IDGPNP- 34,03 Ukupno- 82,28
23.	Pleternički Mihaljevci	6,22	5,00	80,39	1,22	
24.	Poloje	13,42	9,20	68,55	4,22	
25.	Požeška Koprivnica	22,28	19,99	89,72	2,29	

26.	Ratkovica	26,36	21,12	80,12	5,24	
27.	Resnik	22,42	19,33	86,22	3,09	
28.	Sesvete	26,68	21,31	79,87	5,37	
29.	Srednje selo	21,90	18,89	86,26	3,01	1,11
30.	Sulkovci	48,33	38,94	80,57	9,39	
31.	Svilna	13,02	10,85	83,33	2,17	1,27
32.	Trapari	24,41	15,53	63,62	8,88	
33.	Tulnik	8,59	6,69	77,88	1,90	
34.	Vesela	16,15	12,68	78,51	3,47	
35.	Viškovci	24,53	15,78	64,33	8,75	4,34
36.	Vrčin dol	2,95	2,42	82,03	0,53	
37.	Zagrađe	44,81	39,09	87,24	5,72	
38.	Zarilac	41,32	31,59	83,71	9,73	
	UKUPNO	1380,25	958,79	69,47	421,46	103,29

Izvor: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavod za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

GPNP – građevinsko područje naselja Pleternice

IDGPNP – izdvojeni dio građevinskog područja naselja Pleternice „Starac“

Kao što je navedeno Tablici 5., ukupna površina građevinskih područja naselja na području Grada Pleternice iznosi 1.380,25 ha, od čega izgrađeni dio iznosi 958,79 ha (69,47%), a neizgrađeni dio 421,46 ha (30,53%) od čega je 24,51% neuređeni dio (103,29 ha).

Osim građevinskih područja naselja prostornim planom su određena izdvojena građevinska područja izvan naselja (IGPIN) planirana za sve namjene, osim stambene (gospodarsku, ugostiteljsku – turističku, sportsko-rekreacijsku namjenu, namjenu groblja i posebnu namjenu). Na području Grada Pleternice PPUG-om Pleternice planirano je sveukupno 34 izdvojena građevinska područja izvan naselja i to: 5 gospodarskih zona, 4 turističke zone, 9 sportsko-rekreacijskih zona te 16 izdvojena građevinska područja za izgradnju groblja.

Tablica 6.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona						
r.b.	zona	ukupno	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
		ha	ha		ha	ha
1.	Gospodarska zona "Pleternica II"	110,69	1,56	1,41	109,13	91,77
2.	Gospodarska zona „Resnik“	21,1	-	-	21,1	21,1
3.	Gospodarska zona "Ivanin Dvor"	20,54	12,46	60,66	8,08	-
4.	Gospodarska zona „Požeška Koprivnica“	5,77	1,87	32,41	3,90	2,45
5.	Poljoprivredno-gospodarska zona „Pleternica“	6,84	-	-	6,84	-
	Ukupno:	164,94	15,89		149,05	115,32

Izvor: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavod za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 7.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko-turističkih zona						
r.b.	zona	površina ha	izgrađeni dio		neizgrađeni dio	
			Ukupno	%	ukupno	neuređeni dio
			ha		ha	ha
1.	Ugostiteljsko - turistička zona "Pleternica"	6,32	0,68	10,76	5,64	1,68
2.	Ugostiteljsko - turistička zona "Smiljanka"	0,42	-	-	0,42	-
3.	Ugostiteljsko-turistička zona "Buk"	1,65	1,65	100	-	-
4.	Turističko-rekreacijska zona "Klašnice"	1,89	1,89	100	-	-
Ukupno:		10,28	4,22	41,05	6,06	1,68

Izvor: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavod za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 8.

Podaci o površinama izdvojenih građevinska područja sportsko – rekreacijskih zona					
zona	namjena	Površina			
		ukupno		izgrađeno	
		ha	ha	ha	%
1.	Bučje	igralište	0,94	0,94	100
2.	Buk	igralište	0,75	0,75	100
3.	Buk	aerodrom	1,65	1,65	100
4.	Bzenica	streljište/pucalište za glinene golubove	4,01	4,01	100
5.	Gradac	aerodrom	6,51	6,51	100
6.	Frkljevci	igralište	0,59	0,59	100
7.	Sulkovci	igralište	1,19	1,19	100
8.	Vesela	igralište	1,14	1,14	100
9.	Zagrađe	igralište	1,92	1,92	100
UKUPNO			18,7	18,7	100

Izvor: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavod za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 9.

Izdvojena građevinska područja za izgradnju groblja				
R.B	Naselja	Površina (ha)	Izgrađeni dio	
			ha	%
1.	Ašikovci	0,16	0,16	100
2.	Bilice	0,20	0,20	100
3.	Bresnica	0,06	0,06	100
4.	Brodski Drenovac	0,72	0,72	100
5.	Bučje	0,33	0,33	100
6.	Ćosinac	0,12	0,12	100
7.	Komorica	0,21	0,21	100
8.	Kuzmica	1,92	0,58	30,21
9.	Lakušija	0,18	0,18	100

10.	Mali Bilač	0,22	0,22	100
11.	Ratkovica	0,3	0,3	100
12.	Sulkovci (dva groblja)	0,52 + 0,11	0,52 + 0,11	100
13.	Tulnik	0,14	0,14	100
14.	Vrčin dol	0,06	0,06	100
15.	Zagrađe	0,68	0,68	100
UKUPNO		5,93	4,59	77,40

Izvor: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavod za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Nadalje, treba s velikom pažnjom i oprezom pristupiti planiranju novih i širenju postojećih građevinskih područja, kako bi se u najvećoj mjeri ostvarili ciljevi racionalnog upravljanja prostorom iz PPUG-a Pleternice.

II.2.4. Društvena infrastruktura¹

JAVNE SLUŽBE

Na području Grada Pleternice, u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske, uspostavljen je sustav javnih službi državne uprave (ispostave državnih ureda) kao i lokalne samouprave i uprave na gradskoj i mjesnoj razini. U Pleternici je, kao sjedištu jedinice lokalne samouprave, smještena Gradska uprava Grada Pleternice. Također, na području Pleternice osigurana je i Policijska postaja Pleternica ustrojena u sastavu Policijske uprave Požeško-slavonske te Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

PREDŠKOLSKI ODGOJ

Na području Grada Pleternice, od svibnja 1990. godine, predškolski odgoj je organiziran u dječjem vrtiću Tratinčica, tada pri Osnovnoj školi u Pleternici. Od 1997. je u vlasništvu Grada Pleternice te od tada djeluje kao samostalna ustanova. Povećani interes za prijem djece u pleternički vrtić rezultirao je izgradnjom novog većeg vrtića koji prima i jasličku skupinu. Novoizgrađeni vrtić je na novoj lokaciji uz Osnovnu školu, a započeo je s radom 1. prosinca 2013. Vrtić je pohađalo 60-oro djece od 1-6 godina u 2 mješovite skupine i 1 jasličkoj.

U sklopu Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020 proveden je projekt dogradnje Dječjeg vrtića Tratinčica u Pleternici koji je financiran iz tipa operacije 7.4.1 „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“

Danas u dječjem vrtiću u Pleternici se održava i predškolska nastava koja je obavezna za svu djecu. Povećanje broja djece u vrtiću rezultira poboljšanjem životnih uvjeta u ruralnoj sredini budući da je djeci pružen adekvatan predškolski odgoj, a roditeljima se, ukoliko su nezaposleni, otvara mogućnost pronalaska posla te je i financijski povoljnije od privatnog čuvanja djece. Danas vrtić, u novom prostoru, pohađa 235 djece, zaposleno je 34 zaposlenika.

¹ Izvor: Strategija razvoja Grada Pleternice 2014-2020

OSNOVNA ŠKOLA

U Gradu Pleternici osnovnoškolsko obrazovanje organizirano je u jednoj centralnoj osnovnoj školi i 12 područnih škola u naseljima na području Grada Pleternice. Mtična osnovna škola fra Kaje Adžića nalazi se u samom gradu Pleternici i pohađaju je osim pripadajuće djece nižih odjeljenja (I-IV razreda) i djeca viših razreda (5.-8. razreda) s cijelog područja Grada Pleternice. Niža odjeljenja, od I do IV razreda, su raspoređena i u područnim školama u naseljima: Brodski Drenovac, Bučje, Buk, Sesvete, Zarilac, Frkljevci, Gradac, Kuzmica, Požeška Koprivnica, Ratkovic, Sulkovci i Zagrađe.

Iz Tablice 10. vidljiv je pad ukupnog broja učenika u školi fra Kaje Adžića na području Grada Pleternice.

Tablica 10.

Učenci, razredni odjeli učitelji kroz razdoblje od 2017./2018. do 2020./2021. godine											
Š.g.	Učenci			Razredni odjeli					Učitelji		
	ukupno	I.-IV. razred	V.-VIII. razred	ukupno	MŠ	PŠ	RN	PN	ukupno	PN	RN
2017./2018.	811	434	377	52	23	29	36	16	79	43	36
2018./2019.	756	395	361	50	23	27	34	16	76	42	34
2019./2020.	738	349	389	48	24	24	31	17	74	43	31
2020./2021.	717	329	388	49	24	25	32	17	77	45	32

Izvor: Osnovna škola fra Kaje Adžića Pleternica

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

MŠ - matična škola, PŠ - područna škola, PN - predmetna nastava, RN - razredna nastava

U proteklom je razdoblju u grada Pleternici izgrađena je sportska dvorana uz osnovnu školu fra Kaje Adžića.

SREDNJA ŠKOLA

Odlukom Vlade Republike Hrvatske uspostavljen je rad Srednje škole u Pleternici. Od rujna školske godine 2013./2014. u prostorijama Osnovne škole započela je sa radom ispostava Ekonomske srednje škole-smjer upravni referent. Plan grada Pleternice je, u budućem razdoblju, putem natječaja Ministarstava i EU fondova realizirati sredstva za izgradnju srednje škole kako bi se pleterničkoj djeci pružilo srednjoškolsko obrazovanje u svom gradu s osnovnim smjerovima koji će se prema iskazanom interesu nadograđivati i prilagođavati.

GLAZBENA ŠKOLA

U gradu Pleternici od početka školske godine 2011./12. djeluje područni odjel Glazbene škole Požega. Glazbenu školu u Pleternici pohađa 50-tak učenika koje podučava 6 profesora glazbene struke. Djeca u glazbenoj školi imaju mogućnost učenja solfeggio i nauke na sljedećim instrumentima: klavir, tambura, gitara, harmonika te puhačkim instrumentima flauti i klarinetu.

UČENIČKI DOMOVI

U gradu Pleternici trenutno ne postoji učenički dom, ali kako je s radom započela ispostava srednje škole te se planira njezina izgradnja to će ukazati na potrebu za izgradnjom učeničkog doma.

CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE

Cjeloživotno učenje, poznato još i pod nazivom LLL (Long Life Learning), je nadograđivanje različitih znanja i vještina tijekom života, bilo iz osobnih ili profesionalnih razloga, i odnosi se na svaku aktivnost učenja tijekom cijelog života radi unapređenja znanja, vještina i kompetencija u okviru osobnoga, građanskog, društvenog ili profesionalnog djelovanja pojedinca“. Ono obuhvaća učenje u svim životnim razdobljima i u svim oblicima u kojima se ostvaruje (formalno, neformalno i informalno).

Grad Pleternica kroz razne projekte i akcije uključuje određene ciljane skupine te ih informira i educira u planiranim smjerovima. Grad Pleternica shvaća važnost cjeloživotnog obrazovanja svih pojedinaca te ih usmjerava i educira prema područjima njihovog djelovanja. Grad ide u pravdu uspostave takve institucije. Iako Grad daje navedene mogućnosti dodatnog obrazovanja svojim stanovnicima ipak je još uvijek veliki broj onih koje treba dodatno poticati kroz primjere dobre prakse kako bi shvatili važnost ovog cilja. Program cjeloživotnog učenja treba ići u dva pravca: formalno (sa certifikatom kao rezultatom) i neformalno (radionice, edukacije, tečajevi,....).

KULTURA I SPORT

Na području Grada Pleternice od ustanova kulture potrebno je posebno izdvojiti Hrvatsku knjižnicu i čitaonicu Pleternica, osnovanu u svibnju 1907. godine.

Kroz povijest knjižnica je priređivala društvene zabave, poput poklada, znanstveno popularnih predavanja i drugih kulturoloških djelatnosti. Čitaonica je s vremenom počela nabavljati knjige i tako se postupno pretvara u knjižnicu. Od 1960. godine Čitaonica prestaje biti “Društvo” i postaje ustanova pod nazivom Narodna knjižnica i čitaonica Pleternica. Od 1981. godine knjižnica postaje dio Centra za kulturu i obrazovanje u Slav. Požegi u prosincu 1990. Centar za kulturu se raspao, pa je pleternička knjižnica postala ogranak Matične knjižnice u Požegi. Od 1994. godine odlukom Gradskog vijeća Grada Pleternice knjižnica postaje samostalna ustanova, sa svim pravima i obvezama.

Nova zgrada Hrvatske knjižnice i čitaonice Pleternica otvorena je 2014. godine. Ispred knjižnice postavljena je bista Ivana Šveara, svećenika i povjesničara i pisca prve hrvatske povijesti na hrvatskom jeziku. Nova zgrada, s bogatim knjižnim fondom, je ponos sadašnjih i budućih generacija i svih onih koji su je sagradili.

Osim Hrvatske knjižnice i čitaonice Pleternica, u prosincu 2019. godine u prostoru nekadašnjeg kina, na Trgu Zrinskih i Frankopana grada Pleternice, otvorena je novouređena multimedijalna dvorana, prostor dostojan urbane sredine. Suvremeno opremljen prostor prema projektu arhitekta Andrije Rusana, s 245 sjedećih mjesta i akustičnim uvjetima, namijenjen koncertima i raznim kulturno zabavnim sadržajima, dio je velikog projekta budućeg interpretacijskog centra Terra Panonica.

Grad Pleternica, također, potiče razvoj javnih potreba u sportu te izgradnju i održavanje sportskih objekata i drugih sadržaja i nekretnina za potrebe sporta, rekreacije, zabave i odmora stanovnika i drugih korisnika. Gradu Pleternici postoje sportski objekti (sportska dvorana), i tereni koje koriste nogometni klubovi, ali i svi zainteresirani za sportsko-rekreativne aktivnosti. Kako bi unaprijedili tu postojeću infrastrukturu potrebno ju je adaptirati, ali i nadograditi te izgraditi potpuno nove sportske centre na novim gradskim lokacijama.

Na području Grada Pleternice djeluje oko 30-tak i više športsko - rekreativnih udruga, a mogu se izdvojiti:

- Športski nogometni klub " Hrvatski dragovoljac", Brodski Drenovac
- Malonogometni klub "GRANIČAR", Bučje,
- Nogometni klub "Graničar" Bučje
- Nogometni klub BSK Buk
- Nogometni športski klub "Slavija", Pleternica
- Športski nogometni klub SLAVEN, Gradac
- Športski nogometni klub NK Kuzmica
- Nogometni klub "GRANIČAR" Zagrađe
- Nogometni klub "SULKOVCI" Sulkovci
- Rukometni klub Pleternica
- Gimnastičko društvo "Pleter" Pleternica
- Stolnoteniski klub "Limpres" Pleternica
- Šahovski klub "Vina Markota"
- Paintball udruga "Ivanindvor", Pleternica
- Škola borilačkih vještina Zeleno Zlato Pleternica
- Moto klub Bulls Pleternica
- Udruga za sport i rekreaciju "TOMO PERIĆ" Buk
- "Grbavica" udruga za sport i rekreaciju, Pleternica
- Aero klub "Zlatna dolina", Pleternica
- Streljačka udruga "PLETERNICA-1988.", Bzenica
- Konjički klub Pleternica
- Športsko ribolovno društvo "Mrena, Brodski Drenovac
- Športsko ribolovno društvo "Orljava" Pleternica
- Športsko ribolovno društvo "Orljava" Pleternica
- Športsko ribolovno društvo LONDŽA ZARILAC
- Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "Vražjak" Požeške Sesvete
- Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "DILJ" Buk
- Lovačko društvo "ŠLJUKA" Pleternica Bzenica

ZDRAVSTVENE USTANOVE

Primarnu zdravstvenu zaštitu na području grada Pleternice pruža Dom zdravlja Požega – ispostava Pleternica gdje se nalaze 3 ordinacija opće obiteljske medicine, 2 patronažne službe, 5 ordinacija dentalne medicine te pedijatrijska ordinacija. Na području grada se nalazi i jedna privatna ambulanta opće obiteljske medicine, a od 01.07.2017. u Pleternici je ugovoreno 5 timova hitne pomoći - T2, koji čine medicinska sestra - tehničar i vozač ili vozač medicinski tehničar. U Domu zdravlja želi se bar jednom tjedno dovesti medicina rada, ginekološka ambulanta, UZV i sl., a također i punkt hitne pomoći. Na području grada Pleternice se nalaze i dvije ljekarne, jedna se nalazi u neposrednoj blizini ambulante, a druga u centru grada.

SOCIJALNA SKRB

Visoka razina osjetljivosti društva prema potrebama najslabijih (starih, nemoćnih, osoba s invaliditetom, osoba bez dostatnih sredstava za uzdržavanje...) najbolje je vidljiva kroz organizaciju i pružanje usluga unutar sustava socijalne skrbi.

Program dnevnog boravka starijih osoba te pomoći u kući provodi se mo putem Poduzetničkog centra Pleternica koji ima odobrenje i ugovor sa ministarstvom za pomoć u kući. Dodatno, projekt Dnevnog boravka dodatno se provodi sa udrugom Hrvatsko žensko društvo gdje putem njihovih

ogranaka okupljaju se starije osobe te im se organiziraju brojne dnevne aktivnosti. Sve navedeno dodatno se ojačava i pojačava ukoliko se odobre sredstva ESF fonda, kada se te iste aktivnosti provode sa većim brojem korisnika ciljane skupine te sa dodatnim aktivnostima, sukladno svakom odobrenom projektu.

Na području Grada, u naselju Resnik, radi Dom za starije i nemoćne Baketarić koji je započeo s radom 2000.godine. Dom je smješten u lijepom prirodnom okruženju podno obronaka planine Dilj s velikom vlastitom parkovnom površinom koju krasi nastambe malih životinja, izvor, potok i jezerce s labudovima i patkama, a prostorom dominira oktogonska sjenica u kojoj se ljeti održavaju sv. mise. Nudi trajni i privremeni smještaj u jednokrevetnim, dvokrevetnim i trokrevetnim sobama, te apartmanima. Posebno je uređen i opremljen stacionarni dio.

CIVILNO DRUŠTVO

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od indikatora razine demokratičnosti zajednice. Na području Pleternice djeluje 90-tak različitih udruga što ukazuje na činjenicu kako je otprilike svaki 12 stanovnik aktivni član neke od udruga. Područje djelovanja udruga poteže se kroz sve životne segmente zajednice: udruge u kulturi, sportske organizacije, braniteljske udruge, gospodarske organizacije, udruge za djecu i mlade, vatrogasna društva i ostale organizacije. Većina udruga aktivno sudjeluje u raznim projektima ministarstava i EU natjecanjima te projektima gdje im pomaže i zajednički s njima sudjeluje Grad Pleternica i Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.. Kroz zajedničke projekte nastoji se unaprijediti kvaliteta života cijele zajednice, potiče se građane na zajedničke akcije u kojima se potiče zdrav život, rekreacija, zaštita okoliša te djelovanje prema društveno-socijalnim problemima. Većina udruga mladih iz Pleternice kroz svoj rad naglašava volonterstvo te na taj način potiče osviještenost zajednice i važnost zdravih međuljudskih odnosa.

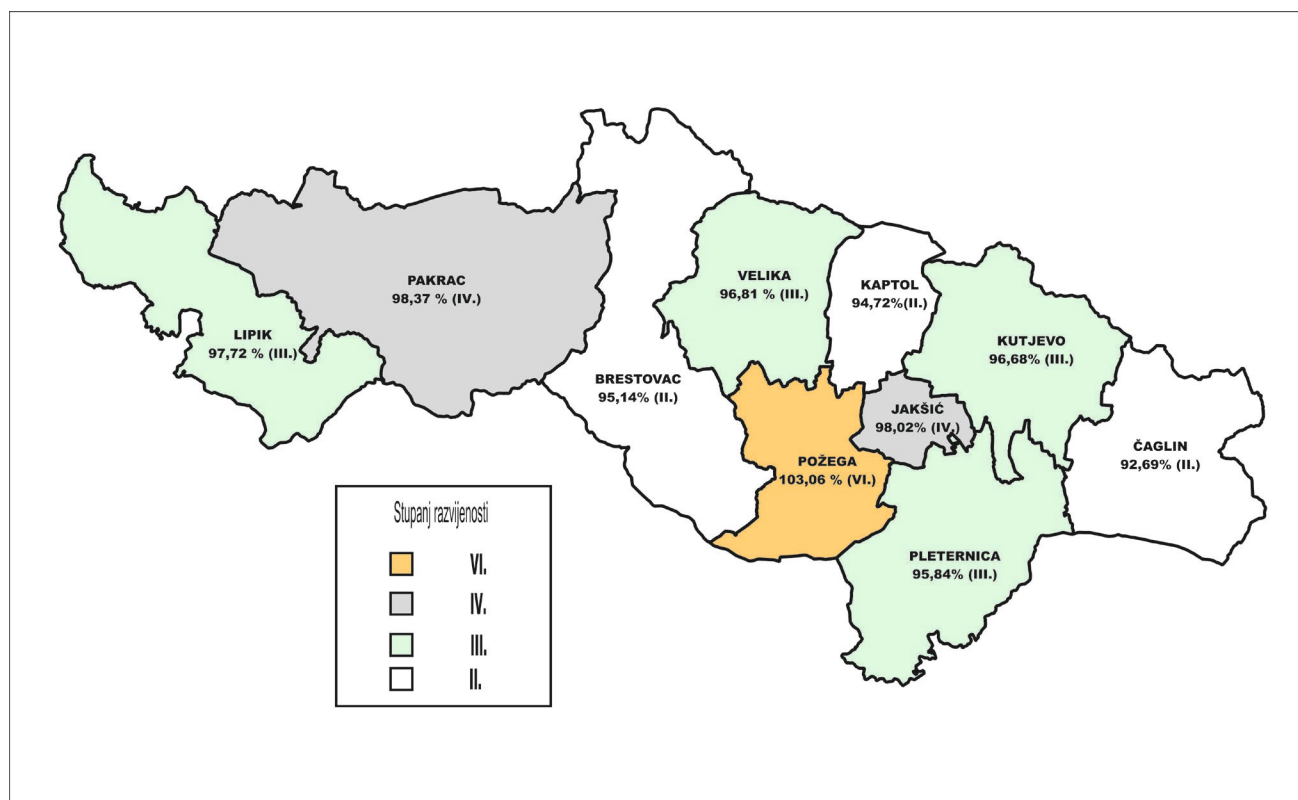
II.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

II.3.1. Gospodarski pokazatelji

Indeks razvijenosti

Indeks razvijenosti je pokazatelj koji se računa radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te isti služi kako bi se odredio intenzitet poticanja razvoja putem državnih mjera i programa pomoći.

Grad Pleternica, sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, br. 132/17), razvrstana je prema indeksu razvijenosti u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Slika 3.: Stupanj i indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području Požeško-slavonske županije;

Izvor: Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, broj 132/2017);

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Gospodarska kretanja

U poslovnoj 2020. godini, prema podacima Hrvatske gospodarske komore (HGK), na području Grada Pleternice radilo je ukupno 122 tvrtke iz 16 različitih djelatnosti (Tablica 11.), što je 27% više od poslovne 2016. godine. Najveći porast broja tvrtki je uočeno u području administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (60 %) i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (58,33 %), a zatim u području djelatnosti prijevoza i skladištenja (28 %) te prerađivačke industrije (27%).

Tablica 11.

BROJ TVRTKI						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	1	4	4	4
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	27	27	33	36	37
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	3	3	3	3	3
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1	1	1	1	1
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	16	15	20	18	17
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	16	15	17	19	16
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	5	3	4	7	7
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	5	6	9	10	12
9.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	5	4	5	5	7
10.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0	0	1	0	0
11.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	6	7	8	10	8
12.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	2	2	3	3	5
13.	(P) OBRAZOVANJE	0	0	2	2	2
14.	(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	1	1	1	1	1
15.	(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0	0	0	0	1
16.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	0	0	0	1
	UKUPNO:	89	85	111	119	122

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Sveukupna zaposlenost u tvrtkama na području Grada Pleternice je također u porastu. 2020. godine bilo je 584 zaposlena, što je 35,27% više u odnosu na 2016. godinu (378 zaposlenih - Tablica 12.) Najveći porast zaposlenih uočeno je u tvrtkama koje se bave prijevozom i skladištenjem (81,08 %), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, a zatim u prerađivačkoj industriji (41,87 %) te građevinarstvu (23,59 %).

Tablica 12.

BROJ ZAPOSLENIH						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	0	5	6	6
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	118	140	216	197	203
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	1	1	1	1
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	15	10	10	10	12
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	68	72	89	90	89
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	118	114	101	99	85
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	7	14	26	41	37
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	20	17	33	36	25
9.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	11	15	29	10	15
10.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA		0	0	0	0
11.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	17	23	28	53	84
12.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	1	2	2	4
13.	(P) OBRAZOVANJE		0	3	3	3
14.	(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	17	18	22	19	20
15.	(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA		0	0	0	1
16.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	0	0	0	1
	UKUPNO:	378	424	565	544	584

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tvrtke na području Grada Pleternice, prema podacima HGK, ostvarili su poslovne 2020. godine ukupan dobit od 11.297.630,00 kn, odnosno 43,32 % više u odnosu na poslovnu 2019. godinu, a što je u prema poslovnoj 2016. godinu, gdje je ostvaren gubitak od -1.969.913,00 kn, ogroman uspjeh (Tablica 13.). Ukupni prihodi, kroz određene djelatnosti, također rastu kroz promatrane godine (Tablica 14.).

Tablica 13.

DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP084)						
Financijski pokazatelj u kn						
r.b.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	3.112,00	5.621,00	245.880,00	217.723,00	154.889,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	-2.680.176,00	3.397.098,00	1.695.760,00	171.685,00	3.833.444,00
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	-27.316,00	-161.473,00	-19.172,00	117.606,00	26.278,00
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	10.439,00	12.497,00	19.445,00	2.089,00	1.178.921,00
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	-26.873,00	499.195,00	-6.197.432,00	1.138.756,00	1.625.379,00
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	809.202,00	2.372.130,00	2.323.696,00	2.495.795,00	2.968.385,00
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	177.401,00	180.434,00	244.210,00	1.769.383,00	619.591,00
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	-1.750,00	13.129,00	45.692,00	-897.380,00	-75.119,00
9.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	-159.898,00	275.771,00	-1.097.173,00	374.726,00	-41.886,00
10.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0,00	0,00	-500,00	0,00	0,00
11.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	-45.044,00	215.269,00	259.380,00	531.637,00	661.721,00
12.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	-304.341,00	-284.320,00	-714.447,00	301.466,00	65.469,00
13.	(P) OBRAZOVANJE	0,00	0,00	2.652,00	8.731,00	54.728,00
14.	(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	231.053,00	238.153,00	473.915,00	170.995,00	275.593,00
15.	(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	-40.765,00
16.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	44.278,00	0,00	0,00	0,00	-8.998,00
UKUPNO:		-1.969.913,00	-30.692,00	-2.718.094,00	6.403.212,00	11.297.630,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 14.

UKUPNI PRIHODI (AOP177)						
Financijski pokazatelj u kn						
r.b.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	137.308,00	72.112,00	2.296.486,00	2.994.001,00	3.521.624,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	31.076.769,00	34.086.227,00	64.045.299,00	62.245.097,00	77.096.749,00
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	635.583,00	612.640,00	1.008.005,00	965.329,00	726.378,00
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	6.296.317,00	3.400.338,00	2.850.803,00	6.034.181,00	5.524.557,00
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	9.454.101,00	15.226.550,00	21.970.462,00	35.554.210,00	29.894.999,00
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	94.470.075,00	104.428.299,00	106.782.292,00	109.231.553,0	103.811.460,00
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	4.228.749,00	6.032.140,00	12.761.293,00	17.816.967,00	14.838.982,00
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	5.915.539,00	6.277.085,00	7.722.287,00	8.729.490,00	3.789.118,00
9.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1.655.709,00	5.890.496,00	4.780.457,00	4.274.925,00	2.627.891,00
10.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvjешće o stanju u prostoru Grada Pleternice za razdoblje 2016. – 2020.g.

11.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1.326.140,00	2.152.148,00	3.522.605,00	5.551.248,00	8.902.616,00
12.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	812.423,00	523.052,00	3.019.688,00	2.995.513,00	1.505.137,00
13.	(P) OBRAZOVANJE	0,00	0,00	205.510,00	296.935,00	725.890,00
14.	(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	2.659.276,00	2.775.950,00	3.197.162,00	3.292.907,00	3.510.279,00
15.	(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	16.445,00
16.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1.459.084,00	0,00	0,00	0,00	32.493,00
UKUPNO:		160.127.073,00	181.477.037,00	234.162.349,00	259.982.356,00	256.524.618,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Istovremeno, uz porast dobiti i ostvarenih ukupnih prihoda kroz razne djelatnosti u promatranom razdoblju, na području Grada Pleternice, rastu i prihodi od prodaje u inozemstvu. Tako je 2020. godine ostvareno 62,47% u odnosu na 2016. godinu, s tim da je poslovne 2017. godine ostvaren najveći prihod od 181.477.037,00 kn, a što je 93,06 % više u odnosu na 2020. godinu (Tablica 15.).

Tablica 15.

PRIHODI OD PRODAJE U INOZEMSTVU (AOP243)						
Financijski pokazatelj u kn						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	0,00	72.112,00	16.553,00	43.224,00	0,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.601.691,00	34.086.227,00	8.461.326,00	9.485.588,00	7.225.354,00
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0,00	612.640,00	0,00	0,00	0,00
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	0,00	3.400.338,00	0,00	0,00	0,00
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	0,00	15.226.550,00	1.450.750,00	1.202.316,00	2.470.262,00
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	107.242,00	104.428.299,00	974.998,00	660.242,00	1.417.959,00
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8.600,00	6.032.140,00	1.648.600,00	1.503.765,00	1.471.657,00
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	0,00	6.277.085,00	0,00	0,00	0,00
9.	(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8.318,00	5.890.496,00	698,00	0,00	7.288,00
10.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	0,00	2.152.148,00	0,00	0,00	0,00
12.	(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	0,00	523.052,00	0,00	0,00	0,00
13.	(P) OBRAZOVANJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	0,00	2.775.950,00	0,00	0,00	0,00
15.	(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:		4.725.851,00	181.477.037,00	12.552.925,00	12.895.135,00	12.592.520,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Najvažnije gospodarske grane u Gradu Pleternici su prerađivačka industrija, poljoprivreda, trgovina, prijevoz, građevinarstvo te ostale (javna uprava, obrana, socijalno osiguranje, zdravstvo i socijalna skrb).

Poduzetničke zone

Potrebe gospodarskog razvitka i poboljšanje opće poslovne klime potaknuli su osnivanje poduzetničkih zona kao uređenog i urbanog prostora koji može prihvatiti nove gospodarske sadržaje i osigurati prostor za razvitak novih gospodarskih subjekata. Nedostatak odgovarajućeg prostora i potrebne infrastrukture osnovni su motiv za osnivanje poduzetničke zone za budući razvoj malog i srednjeg gospodarstva.

Na gradskom području grada Pleternice prostorno planskom dokumentacijom planirano je više poduzetničkih/gospodarskih zona, (Gospodarska zona Pleternica, Gospodarska zona Resnik, Gospodarska zona Ivanin dvor, Gospodarska zona Požeška Koprivnica). Međutim, jedino GZ Pleternica II je rješena tako da može unutar svog prostora prihvatiti gospodarstvenike – obzirom na izgrađenu potrebnu infrastrukturu.

Poduzetnička zona na području Grada Pleternice je na površini od 61,97 ha. U zoni je osigurana sva potrebna infrastruktura (cesta, vodovod, kanalizacija, javna rasvjeta, plin, parkirališta).

U Poduzetničkoj zoni Pleternica nalazi se Poduzetnički centar Pleternica kao potporna institucija u poduzetništvu. Princip rada u Poduzetničkom centru Pleternica temelji se na aktivnostima koje će poduzetnicima omogućiti da uz što manje troškove i na jednom mjestu pronađu sve informacije koje su im potrebne za početak i razvoj poslovanja, a u cilju poticanja gospodarskog razvoja malog i srednjeg poduzetništva Grada Pleternice kroz oblikovanje razvojnih inicijativa, mjera, projekata i usluga.

U sklopu Centra radi i Poduzetnički inkubator Pleternica, koja poduzetnicima početnicima pruža inkubaciju prvih pet godina poslovanja pod povoljnijim uvjetima. Tehnologijsko-inovacijski centar s inkubatorom za razvoj ruralnog gospodarstva i poduzetništva osmišljen je kako bi se promovirale nove tehnologije, inovacije i općenito poduzetništvo u ruralnim područjima. Aktivnosti su usmjerene na povezivanje znanosti i gospodarstva te osiguranje infrastrukture, financijske i savjetodavne potpore inovativnim i tehnološki utemeljenim projektima.

Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene

Kao što je već navedeno u poglavlju II.2.3. Prostori za razvoj naselja, Prostornim planom uređenja grada Pleternice utvrđeno je pet izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene, ukupne površine 164,94 ha. Temeljem Izmjena i dopuna PPUG Pleternice iz 2010.g., za potrebe odvijanja gospodarskih djelatnosti, u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja planiralo se uređenje četiri područja gospodarske namjene, i to: „Pleternica II“, „Resnik“, „Ivanin Dvor“ i „Požeška Koprivnica“. V. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice iz 2016. godine utvrđeno je izdvojeno građevinsko područje izvan naselja poljoprivredno-gospodarske namjene „Pleternica“, i to od dijela gospodarske zone „Pleternica II“, ukupne površine 6,84 ha, te se površina iste smanjila.

Uvjeti gradnje građevina, kao i provedbe drugih zahvata u navedenim izdvojenim građevinskim područjima gospodarskih zona, propisani su PPUG-om Pleternice.

II.3.2. Poljoprivreda

Značajni udio površine Grada Pleternice (10.907,48 ha, odnosno oko 53,57% ukupne površine) otpada na poljoprivredno zemljište, od čega se 51,14%, odnosno 5.578,46 ha odnosi na osobito vrijedno obradivo tlo (P1), dok 4,76% (518,70 ha) na vrijedno obradivo tlo (P2) te 44,10% (4.810,32 ha) na ostalo obradivo tlo (P3).

Poljoprivrednim zemljištem se smatraju površine: oranica, livada, pašnjaka, voćnjaci, vinogradi, ribnjaci, kao i drugo zemljište koje se uz gospodarski opravdane troškove može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Poljoprivredne površine se u prostornim planovima određuju temeljem pedoloških studija, kao osobito vrijedno obradivo tlo, vrijedno obradivo tlo, te ostala obradiva tla.

Prosječna veličina gospodarstva Republike Hrvatske iznosi 5,9 ha, a za Požeško-slavonsku županiju broj gospodarstava prema veličini je slijedeći (Tablica 16.):

Tablica 16.

Grad/općina	<3			≥3 i <20			≥20 i <100			≥100 i <1.500			≥1.500			UKUPNO		
	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
Brestovac	197	1.118	309	188	3.003	1.175	21	872	730	4	207	532	0	0	0	410	5.200	2.746
Čaglin	110	450	164	137	1.603	995	29	713	1.198	4	188	586	0	0	0	280	2.954	2.944
Jakšić	153	373	184	140	1.157	963	25	762	1.075	3	294	478	0	0	0	321	2.586	2.700
Kaptol	203	712	255	143	1.356	973	31	971	1.204	1	171	229	0	0	0	378	3.210	2.661
Kutjevo	352	954	429	237	2.047	1.733	60	1.663	2.199	3	223	606	1	413	5.908	653	5.300	10.874
Lipik	184	585	259	203	1.816	1.340	44	1.118	1.753	6	267	2.099	0	0	0	437	3.786	5.452
Pakrac	193	604	254	183	1.630	1.205	17	465	812	5	272	822	0	0	0	398	2.971	3.092
Pleternica	460	1.826	687	358	3.619	2.157	39	1.332	1.456	3	136	359	0	0	0	860	6.913	4.659
Požega	539	1.632	633	317	3.153	2.126	28	1.006	1.192	7	541	1.457	0	0	0	891	6.332	5.408
Velika	201	650	296	187	1.655	1.260	26	801	1.101	2	130	250	0	0	0	416	3.236	2.908
Ukupno	2.592	8.904	3.473	2.093	21.039	13.927	320	9.703	12.720	38	2.429	7.418	1	413	5.908	5.044	42.488	43.445

Izvor: Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije

Obrađeno: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Iz tablice je vidljivo da na području Grada Pleternice ukupna površina OPG-a registrirana u ARKOD sustavu, iz 2018. godine, iznosi 4659 ha, a broj ARKOD parcela 6913 u 860 OPG-a. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava gledano prema veličini zemljišta odnosi se na OPG-e, sa manje od 3 ha zemlje po OPG-u.

Sadašnja veličina i rascjepkanost posjeda je ograničavajući čimbenik razvitka poljoprivrede. Da bi se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo razvijalo kao okosnica agrarnog razvoja, osobito za racionalnu i profitabilnu proizvodnju, nužno je potrebno osigurati optimalne proizvodne kapacitete. Potrebno je omogućiti okrupnjavanje zemljišnih čestica putem komasacija i arondacija kojima se utječe na smanjenje proizvodnih troškova u poljoprivredi. Za provedbu ovih mjera potrebno je uređenje vlasničkih odnosa i sređivanje katastra.

Prema podacima Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Požega², na području Grada Pleternice, završen je postupak katastarske izmjere i obnove zemljišne knjige za katastarsku općinu Bučje. Novi katastarski operat katastra nekretnina stavljen je u službenu uporabu 30. listopada 2018. godine. Sporazumom između Državne geodetske uprave i Grada Pleternice iz 2011. godine predviđeni su postupci katastarskih izmjera i sljedeće k.o.: Brodski Drenovac, Zagrađe, Buk i Frkljevci.

²Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar, Županijska 11/1, 34000 Požega (Klasa: 350-01/20-01/1, Urbroj: 541-22/1-20-2 od 09. studenog 2020. godine)

Teška ekonomska situacija na području Grada Pleternice odražava se na prodaju poljoprivrednih proizvoda, organizaciju proizvodnje odnosno njeno financiranje. Sve navedeno ukazuje kako stanje u poljoprivredi Grada Pleternice nije zadovoljavajuće. Loša ekonomska situacija dovela je do depopulacije mladih ljudi, ali je i uvjetovana nedostatkom mehanizacije, znanja i inovativnosti u odabiru kultura i tržišnih niša.

Na području Grada uočena je potreba za udruživanje poljoprivrednih proizvođača te potreba za razvoj projekata tržišne infrastrukture kao što su razvoj i izgradnja skladišta, distributivnih centara te prerađivačkih kapaciteta u kojima će se formirati cjeloviti proizvodni procesi. Potrebno je organizirati sustave proizvodnje koji će preuzimati proizvode od lokalnih proizvođača te ih prerađivati u gotove proizvode. Potrebno je povezati poljoprivredne proizvođače jer je to jedan od način zajedničkog opstanka, formiranja zajedničkih konkurentnih proizvoda i stjecanja zdrave konkurencije na zajedničkom tržištu. Kako bi postigli održivi razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava potrebno ih je povezati i umrežiti s većim gospodarskim subjektima koji su u mogućnosti osigurati, logistiku, stručna znanja, suvremenu tehnologiju i potencijalne resurse za probitak, razvoji i održavanje konkurentnosti na domaćem i inozemnom tržištu. Sve navedeno može se postići konstantnom edukacijom, usavršavanjem te stjecanjem novih znanja koja će dovesti do poboljšanja konkurentnosti i pozitivnog ekonomskog poslovanja.

Činjenica je kako je Pleternica ruralno područje te od svih poslovnih subjekata koji djeluju na području grada, najveći dio pripada OPG-ima (860 PG-a registrirano prema podacima iz 2018. godine) te se upravo njih najviše treba poticati u razvoju o kojem ovisi njihova egzistencija. Iste se planira ujediniti te oformiti njihove proizvode u proizvode spremne za tržište i daljnju prodaju. Uvođenjem odjela za poljoprivrednike planira im se na jednom mjestu pružiti savjetodavna pomoć kako bi opstali i lakše unaprijedili svoje poslovanje.

Vinogradarstvo i voćarstvo na području Grada Pleternice imaju velik razvojni potencijal obzirom na prirodne pogodnosti. Pod vinovom lozom nalazi se 2020. godine oko 50 ha površina smještenih na požeško-pletetničkom vinogorju s kvalitetnim nasadima vinove loze i dugogodišnjom podrumarskom i vinogradarskom tradicijom.

U cilju daljnjeg očuvanja svoje poljoprivredne proizvodnje Požeško-slavonska županija je već 2004. godine donijela Odluku o zabrani upotrebe genetski modificiranog sjemena i proizvodnji genetski modificirane hrane na svom području, a 2007. godine ušla u Mreže europskih GMO – Free regija u cilju promoviranja svojih gospodarskih interesa u pogledu razvoja i unapređenja proizvodnje nemodificirane i tradicionalne hrane, radi zaštite njezinih proizvođača te općenito radi razvoja i unapređenja kvalitete i održive poljoprivredne proizvodnje kao i radi razmjene iskustava i promicanja vlastite poljoprivredne proizvodnje.

U sljedećoj tablici (Tablica 17.) dani su podaci o poljoprivrednim površinama po vrstama i promatranom razdoblju na području Grada Pleternice, preuzeti i Arkod sustava:

Tablica 17.

	ORANICA	STAKLENIK NA ORANICI	LIVADA	PAŠNJAK	VINOGRADI	ISKRČENI VINOGRADI	VOĆNE VRSTE	KULTURA KRATKIH OPHODNJI	RASADNIK	MJEŠANI TRAJNI NASADI	OSTALO ZEMLIŠTE	UKUPNO
2016.	5185,49	0,95	316,09	52,85	55,63	0	293,63	1,2	0	0,65	12,39	5918,91
2017.	5209,22	1,00	322,89	54,79	55,05	0	317,46	1,20	0,00	0,65	11,85	5974,11
2018.	5443,58	0,97	325,29	68,00	52,28	0	295,13	0	0,00	0,50	11,46	6233,14
2019.	5437,92	0,76	332,60	69,01	51,67	0,11	318,09	0	0,00	0,45	12,88	6225,88
2020.	5443,57	0,76	312,87	71,84	48,86	0,11	348,95	0	0	0,49	12,71	6246,26

Izvor : <https://www.apprrr.hr/arkod/> i <https://www.apprrr.hr/agronet/>

Obrađeno: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

II.3.3. Šumarstvo i lovstvo

Sukladno Zakonu o šumama, šume i šumska zemljišta dobra su od interesa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu. Šume i šumska zemljišta specifične su prirodno bogatstvo te s opće korisnim funkcijama šuma uvjetuju poseban način upravljanja i gospodarenja. Na području Grada Pleternice 7.507,92 ha, odnosno 36,87 % ukupne površine je pod šumama. Gospodarske šume zauzimaju 7.441,12 ha tj. 99,11%, a zaštitne šume 66,80 ha tj. 0,89% dok na ostale poljoprivredne i šumske površine otpada 120,30 ha odnosno 0,59% ukupne površine Grada Pleternice. Temeljna načela hrvatskog šumarstva su održivo gospodarenje s očuvanjem prirodne strukture i raznolikost šuma, te trajno povećanje stabilnosti i kakvoće gospodarskih i općekorisnih funkcija šume. Poboljšano gospodarenje šumama može biti jedan od temelja razvoja koji još nije do kraja iskorišten na što ukazuje velik neiskorišten potencijal šumske biomase.

Lovstvo na području Grada Pleternice ima dugu tradiciju, a lovišta zauzimaju značajne površine obzirom na raznolikost i bogatstvo prirodnih šumskih predjela kao i kvalitetna područja u okruženju šumskih površina (proplanci, livade i zaravni). U brdsko-planinskim lovištima obitava krupna divljač (jelen, srna i divlja svinja), dok je u nizinskim lovištima zastupljenija sitna divljač (zec, fazan, jazavac, lisica, kuna, šljuka, vrana, čavka, svraka). Lovišta u Gradu podijeljena su na 5 zajednička (županijska) lovišta ukupne površine 13 361,17 ha i 3 državna lovišta ukupne površine 7 002,84 ha. To su lovišta (Tablica 18.):

Tablica 18.

LOVIŠTA			
Naziv lovišta	Nadležnost lovišta	Površina lovišta na području JLS / ha	Postotak %
XI/18 - POŽEŠKA GORA	Državno	3469,27	17,04
XI/21 - SJEVERNA BABJA GORA III	Državno	659,85	3,24
XI/111 – JAKŠIĆ	Županijsko	1841,37	9,04
XI/113 – SESVETE	Županijsko	1858,71	9,13
XI/22 - SJEVERNI DILJ	Državno	2873,72	14,11
XI/114 – BUK	Županijsko	3060,32	15,03
XI/119 – BUČJE	Županijsko	6550,56	32,17
XI/109 - POŽEGA II	Županijsko	50,21	0,25
	UKUPNO:	20 364,00	100,00

Izvor : Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

II.3.4. Turizam

Razvoj kontinentalnog turizma temelji se na bogatstvu i raznolikosti očuvanih i atraktivnih resursa, njegovanju i očuvanju autohtonih osobitosti prostora i njegovih vrijednosti (prirodni uvjeti, vodotoci, akumulacije, šume, lovišta, graditeljska i kulturno-povijesna baština), uređenje izletničko- rekreacijskih područja, kao i jača veza turizma s ukupnim gospodarskim razvojem.

Grad Pleternica svojim smještajem na samom ulazu u Požešku dolinu, s umjerenom kontinentalnom klimom uz mnogobrojne prirodne i društvene turističke resurse predstavlja idealno područje za razvoj kontinentalnog turizma.

Od prirodnih resursa za razvoj turizma na području Grada Pleternice, osim klime, potrebno je istaknuti da je Pleternica okružena vijencem gora (Požeška gora, Dilj gora, Papuk, Krndija), a ujedno smještena uz rijeku Londžu i Orljavu gdje ljubitelji prirode mogu prošetati okolnom brdima, proplancima i šumama opredjeljujući se za lov ili ribolov, odnosno druge primamljivosti seoskog turizma.

Grad Pleternica je u svojoj povijesti poznata kao trgovište, prosvjetno i kulturno središte tako uz stanovnike koje njeguju svoju bogatu kulturnu i povijesnu baštinu razvila mnogobrojne društvene resurse važne za razvoj turizma. Osim zaštićene (npr. Kapela sv. Jurja na Bilicama, Crkva sv. Dimitrija u Brodskom Drenovcu, Kurija Kušević u Kuzmici, Vinski podrum u Pleternici i dr.), evidentirane (npr. Muzej bećarca Madame Clique (Vinske ceste) Digitalna knjižnica, Kulturno-turistički centar ruže i dr.) i ostale kulturne baštine (Crkva sv. Nikole u Pleternici, Svetište Gospe od suza, Pleternica, Spomenik braniteljima iz Domovinskog rat) postoje i razna kulturna, vjerska, sportska događanja koja prezentiraju bogatstvo Grada Pleternice.

Jedna od temeljnih takvih manifestacije je LIDAS – Lipanjski Dani Amaterskog Stvaralaštva, koji kroz cijeli mjesec lipanj, kada lipe cvatu, prezentira sve kulturno bogatstvo ovoga kraja. Započinje dječjim tamburaškim festivalom Cvjetići glazbe, zatim nastavlja smotrom folklor, fišijadama, međunarodnim konjičkim turnirom, književnim večerima, mamorijalnim nogometnim turnirima, tradicionalnim šahovskim turnirima, likovnim kolonijama i nezaobilaznim izložbama rukotvorina koje tokom aktivnosti prezentiraju etnološko bogatstvo ovoga kraja.

Među najpoznatijim događanjima koji se obilježava u Pleternici je svetkovanje Gospe od Suza, koji se od 1955. obilježava svake godine. Počinje 23. kolovoza, a traje devet dana, pa je kod lokalnog stanovništva popularno prozvan „Devetnice“. Na 50. obljetnicu obilježavanja Devetnica, proglašeno je Svetište Gospe od suza, čime su naveliko otvorena vrata razvoju vjerskog turizma. Tima je i Svetište postalo posjećeno tokom cijele godine, a ne samo u vrijeme Devetnica.

Na području Grada Pleternice, prema službenim podacima s portala Turističke zajednice Grada Pleternice, nalaze se sljedeće smještajne sobe i objekti (Tablica 19.):

Tablica 19.

Smještajne sobe i objekti				
r.b.	Smještaj	Vlasnik	Kapacitet	Opis
1.	Sobe Marta	Tvrtka JO-TO j.d.o.o.	3 sobe sa 3 kreveta 2 sobe sa 2 kreveta	Objekt je kategorizacije 3 zvjezdice.
2.	Sobe	OPG Blašković	5 soba u kojima je 10 kreveta	3 zvjezdice
3.	Izletište i smještaj	Turističko seljačko gospodarstvo ČONDIĆ	Objekt APARTMAN, kategorije 4 sunca, pruža smještaj za četiri gosta. Soba BILICE pruža smještaj za 3 osobe. Objekt KAMP ODMORIŠTE-ROBINZONSKI SMJEŠTAJ, nudi smještaj u šest bungalova, svaki po dva ležaja.	Izletište omogućava prihvata za 80 izletnika, kojima TOG Čondić nudi pripremu i usluživanje toplih i hladnih jela, pića i napitaka pretežito vlastite proizvodnje. Na više od 22 hektara imanja nudi se niz sadržaja, od raznih terena za igru, sjenica za odmor, akumulacijskih jezera do sprava za igru, na desetke vrsta životinja i nepreglednih šetnica.
	Ruralna kuća za odmor NA ORLJAVI	OPG Šoch iz Brodskog Drenovca	6 ležajeva	U mirnom okruženju, tik do rijeke Orljave, ruralna kuća za odmor uz smještaje kapacitete nudi njih dodatnih usluga za turiste koji žele doživjeti izvorno, tradicionalno i domaće.

	Prenočište Klas	Acta grupa d.o.o.	smještajni objekt sa 24 ležaja	Smješteno u centru Grada Pleternice, tik do Trga bečarca i rijeke Orpljave,
	Apartman Slavonska kuća			
	Apartmani Ankina kuća i Maryla	Ratkovica	Ankina kuća: 1. Apartman za 6 gostiju (3 spavaće sobe), ima kuhinju i kupaonicu. 2. Studio apartman prima do 7 gostiju u velikoj spavaćoj sobi. Ima malu kuhinju i kupaonicu. Maryla, može primiti 8 gostiju (4 spavaće sobe), ima 2 kupaonice i kuhinju.	Ankina kuća: Mogućnost boravka kućnih ljubimaca, te veliko ograđeno dvorište oko objekta. Okolica: mogućnost jahanja, biciklizma, pecanja Apartman Maryla: smješten na idiličnom seoskom imanju
	Etno kuća Bello	OPG Bello		Prvo etno seosko domaćinstvo u Požeško-slavonskoj županiji
	Ranč Čondić	Čondić		prostire se na 22 hektara na svom imanju sadrži 15 vrsta životinja, 15 vrsta drveta, šetnice, vidikovce, dječje etno igralište, 3 jezera Mogućnost organiziranja obiteljskih slavlja u tradicionalnim kućicama „Mari“ ili „Kati“, edukativno-zabavne terenske nastave, radionice i mnoštvo sitnih detalja

Izvor: Turistička zajednica Grada Pleternice (<https://tz.pleternica.hr>)

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Za područje Požeško-slavonske županije uz još četiri slavonske županije (Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Virovitičko-podravsko i Vukovarsko-srijemska) izrađena je studija Marketinški plan turizma Požeško-slavonske županije 2019. -2025. (Izvođač: Institut za turizam)

Marketinški plan turizma za Požeško-slavonsku županiju dio je projekta „Strateškog marketinškog plana turizma Slavonije s planom brendiranja za razdoblje 2019. - 2025.“, kojem je osnovni cilj podignuti prepoznatljivost Slavonije kao turističke regije na domaćem i međunarodnom tržištu. Definiranjem brenda Slavonije i njegovim prihvaćanjem od strane dionika stvaraju se ključne pretpostavke za objedinjavanje marketinških aktivnosti na cijelom području, odnosno u svih pet slavonskih županija: Brodsko-posavskoj, Osječko-baranjskoj, Požeško-slavonskoj, Virovitičko-podravskoj i Vukovarsko-srijemskoj. Tako je za Požeško-slavonsku županiju, od strane Instituta za turizam kao izvođača, izrađena studija Marketinški plan turizma Požeško-slavonske županije 2019. -2025.

Kroz razne analize koje su provedene pri izradi Studije za Grad Pleternicu se može izdvojiti sljedeće (Tablica 20. – Tablica 23.):

Tablica 20.

Dolasci i noćenja turista, 2016. – 2018.						
	Noćenja turista			Dolasci turista		
	2016.	2017.	2018.	2016.	2017.	2018.
Pleternica	86	668	1.142	52	248	493
Požeško-slavonska županija	27.428	30.962	37.108	11.507	13.399	16.465

Izvor: eVisitor, obrada Instituta za turizam

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 21.

Prosječna duljina boravka turista, 2016. - 2018			
	Dani boravka		
	2016.	2017.	2018.
Pleternica	1,7	2,7	2,3
Požeško-slavonska županija	2,4	2,3	2,3

Izvor: eVisitor, obrada Instituta za turizam

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 22.

Broj smještajnih objekata, smještajnih jedinica i kreveta, 2016. – 2018.									
	2016.			2017.			2018.		
	Objekti	Sobe	Kreveti	Objekti	Sobe	Kreveti	Objekti	Sobe	Kreveti
Pleternica	2	3	12	4	12	34	6	13	45
Požeško-slavonska županija	33	176	533	42	275	756	55	344	1.001

Izvor: eVisitor, obrada Instituta za turizam

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 23.

Prosječna zauzetost postelja, 2016. – 2018.						
	2016.		2017.		2018.	
	Sobe	Kreveti	Sobe	Kreveti	Sobe	Kreveti
Pleternica	7,9	2,0	15,3	5,4	24,1	7,0
Požeško-slavonska županija	42,7	14,1	30,8	11,2	29,6	10,2

Izvor: eVisitor, obrada Instituta za turizam

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Iz provedenih analiza za razdoblje 2016.-2018. vidljiv je porast noćenja, smještaja, broja kreveta kako u Požeško-slavonskoj županiji tako i u Gradu Pleternici što je u očekivanju i kontinuiranom rastu kroz buduće razdoblje.

Kao što je već navedeno u poglavlju II.2.3. *Prostori za razvoj naselja*, Prostornim planom uređenja Grada Pleternice utvrđeno je četiri izdvojena građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene, ukupne površine 10,28 ha. Temeljem osnovnog PPUG Pleternice iz 2006. godine, utvrđena su izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene uz grad Pleternicu, "Pleternica" i "Smiljanka" te uz naselje Buk ugostiteljsko-turistička zona „Buk“. VI. Izmjenama i dopunama Plana iz 2017. godine, radi usklađenja sa PPP-SŽ, a shodno zahtjevu Hrvatskih šuma d.o.o. i Grada Pleternice, formirano je izdvojeno građevinsko područje izvan naselja turističko-rekreacijske namjene „Klašnice“. Sve zone su prikazane u sljedećoj tablici (Tablica 24.):

Tablica 24.

Ugostiteljsko-turističko-rekreacijske zone u na području Grada Pleternice			
r.b.	zona	Površine*	Kapacitet
		ha	sobe/krevet
1.	Ugostiteljsko - turistička zona "Pleternica"	6,32	10 soba
2.	Ugostiteljsko - turistička zona "Smiljanka"	0,42	10 soba
3.	Ugostiteljsko-turistička zona "Buk"	1,65	25 kreveta /ha
4.	Turističko-rekreacijska zona "Klašnice"	1,89	25 ležaja u 10 soba
Ukupno:		10,28	

Izvor: PPP-SŽ, PPUG Pleternice, Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

*Površine izdvojenih građevinskih područja koje su određene PPUG Pleternice proizašle su iz detaljnije analize i točnije validacije prostora u većem mjerilu te, posljedično, približno odgovaraju onim površinama koje su navedene Prostornim planom Požeško-slavonske županije.

Uvjeti gradnje, kao i provedbe drugih zahvata u navedenim izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističko-rekreacijskih zona, propisani su PPUG-om Pleternice.

Iz navedenog slijedi da bi se i budući turistički razvoj Grada Pleternice morao oslanjati prvenstveno na mogućnosti valorizacije svojih prirodnih potencijala koji pružaju mogućnosti za budući turistički razvitak ovog područja, kao što su područja zaštićene prirode bogata šumska područja, brojni bujni vodotoci, vrijedno poljoprivredno zemljište u okruženju ruralnih naselja, kao brojne i vrijedne potencijalne kulturno-povijesne, arheološke i građevine graditeljske baštine, koji pružaju mogućnosti za budući turistički razvitak ovog područja. U tom smislu se ističu i mogućnosti razvijanja različitih oblika kontinentalnog turizma u skladu s valorizacijom prirodnih i prostornih resursa Županije, prvenstveno: lovnog, kulturnog, arheološkog, istraživačkog, izletničkog, zdravstveno – rekreacijskog, rekreativnog, ruralnog, ribolovnog, vinskog, ekološkog turizma i u zadnje vrijeme robinzonskog turizma te mnogih drugih mogućnosti. U svrhu razvoja turističke destinacije potrebno je razvijati niz dodatnih usluga: prvenstveno smještajne kapacitete, te potom informativne, servisne, športsko-rekreacijske, trgovačke, zdravstvene i druge usluge, kao i specifičnih turističkih sadržaja (npr. vinske ceste). Istovremeno, za realizaciju istoga neophodno je osigurati adekvatnu komunalnu infrastrukturu (vodoopskrba, odvodnja, plinoopskrba) te predviđene turističke, ugostiteljske i športske odnosno rekreacijske zone.

II.3.5. Eksploatacija mineralnih sirovina

Mineralne sirovine predstavljaju prirodni resurs od interesa za Republiku Hrvatsku, te imaju njezinu osobitu zaštitu i mogu se iskorištavati isključivo pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonima i propisima koji se odnose na na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina. O geološkim istraživanjima na području Slavonije svjedoče mnogi obavljeni radovi i još veći broj elaborata u fondovima raznih institucija, zanemarujući pri tome radove tipa kompilacije i općenitih prikaza geologije slavonske regije. Stoga, Požeško-slavonska Županija ima dugu tradiciju iskorištavanja mineralnih sirovina, od jamskih radova na smeđem ugljenu preko pokusnog rudnika talk-kloritnog škrljca i eksploatiranja grafita do dnevnih kopova otvorenih ležišta kvarcnog pijeska i analcimskog tufita.

Istraživanja mineralnih sirovina na području Županije također imaju dugu tradiciju, od jamskih radova na smeđem ugljenu preko pokusnog rudnika talk-kloritnog škrljca i eksploatiranja grafita do dnevnih kopova otvorenih ležišta kvarcnog pijeska i analcimskog tufita.

Na području Grada Pleternice dozvoljeno je otvaranje novih istražnih prostora u zonama koje su PPPSŽ-om predviđena za istraživanje mineralnih sirovina te koje definiraju potencijalnost mineralnih sirovina i to za sljedeće sirovine:

- cementna ,
- građevinski pijesak ,
- tehničko - građevni i arhitektonsko-građevni kamen ,

U nastavku (Tablica 25.) su tabelarno prikazana postojeća i planirana eksploatacijska i istražna polja na konkretnim lokacijama, ažurirana posljednjim, trenutno važećim III. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Požeško-slavonske županije (PPP-SŽ) iz 2019. godine („Požeško-slavonski službeni glasnik“, broj 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19 i 6/19 – pročišćeni tekst).

Tablica 25.

Istražna /Eksploatacijska polja Grada Pleternice						
R.b.	JLS	Naziv	Vrsta mineralnih sirovina	Površina (cca u ha)	Oznaka	Napomena
1.	Pleternica	Klašnice	tehničko - građevni kamen	5	E3	Na projektnoj razini razrade i planiranja potrebno je izbjegavati istraživanje/ eksploataciju na području rasprostranjenosti specifičnog stanišnog tipa travnjačkih staništa.
2.		Barica-Dolac	tehničko - građevni kamen	18	E3	
3.		Područja istražnog prostora mineralnih sirovina za istraživanje nafte i plina čija se granica određuje prema odluci Vlade RH, a obuhvaća cijelo područje Grada Pleternice				

Izvor: PPUG Pleternice, PPP-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021..

Tablica 26.

Površine istražnih/eksploatacijskih polja prije i poslije posljednjih III. ID PPP-SŽ				
JLS	Naziv	Vrsta mineralnih sirovina	Površine u prema PPP-SŽ prije donošenja III. ID PPP-SŽ (ha)	Površine ažurirane prema III. ID PPP-SŽ* (ha)
Pleternica	Klašnice	tehničko-građevni kamen	9,5	5
	Pačić	tehničko-građevni kamen	5	-
	Mirkovica - Sulkovci	tehničko-građevni kamen	15	-
	Barica-Dolac**	tehničko-građevni kamen	-	18

Izvor: PPUG Pleternice, PPP-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

*Sve površina u ovoj tablici zaokružuju se na orijentacijsku vrijednost na najbliži cijeli broj, a u rješenjima o koncesijama i prostornim planovima uređenja općina i gradova je dozvoljeno manje odstupanje u hektarima od navedenih površina, kao i smanjenje, ovisno o stvarnom stanju zaliha mineralnih sirovina, stanju na terenu i mogućnosti rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i o drugim objektivnim okolnostima.

** eksploatacijsko polje Barica-Dolac mijenja eksploatacijska polja Pačić i Mirkovica – Sulkovci

Postojeća eksploatacijska polja moguće je koristiti uz uvjete propisane zakonom i prostorno planskom dokumentacijom, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

II.3.6. Vodnogospodarski sustavi

Odredbama Zakona o vodama, vode dosadašnja podjela voda na državne i lokalne više nije u uporabi, već je podjela izvršena po kategorizaciji vodotoka I.; II.; III.; i IV reda. Slijedom navedenog područje Grada Pleternice pokriva - vodotoke I. reda u iznosu od cca 39,62 km i vodotoka II. reda 175,87 km, ostatak od cca 130 km otpada na vodotoke i detaljnu kanalsku melioracijsku mrežu III. i IV. reda.

Vodno blago

Grad Pleternica je dosta bogata površinskim, a manje podzemnim vodama. Za potrebe vodoopskrbe koristi se podzemna voda (vodonosnika aluvijalnih naslaga uz rijeku Orljavu), crpilište tj. zahvat uz rijeku Orljavu gdje još nije zabilježeno zagađenje smješteno blizu naselja Vesela. Sukladno teritorijalnim osnovama za upravljanje vodama Grad Pleternica pripada vodnom području sliva rijeke Save.

Površinske vode

Grad Pleternica prema teritorijalnim osnovama za upravljanje vodama - ustrojstvu vodnog gospodarstva, pripada vodnom području sliva rijeke Save, slivnom području rijeke Orljave.

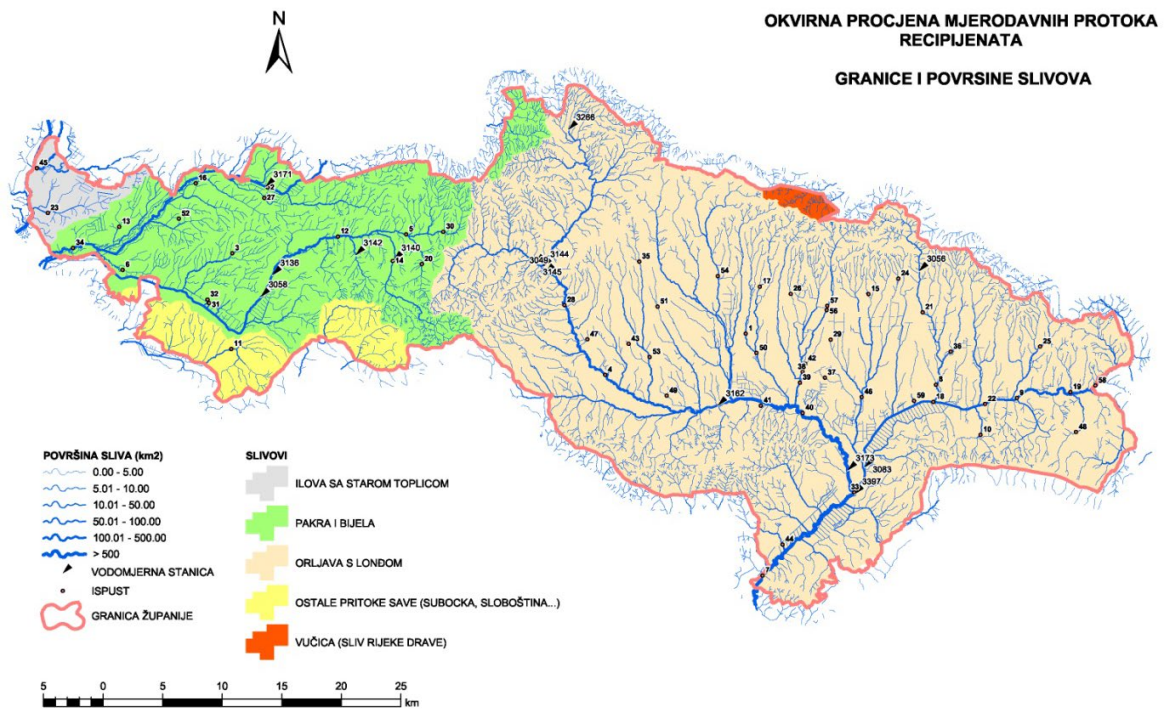
Sliv rijeke Orljave

Površina sliva rijeke Orljave iznosi 1.580 km² na ušću u rijeku Savu, (U Strategiji upravljanja vodama iz 2009 godine, tablica 2.2. Hidrološke značajke većih vodotoka 1961-1990. navode površinu sliva rijeke Orljave 1616 km² odnosno 745 km² na ušću rijeke Londže.

Dužina rijeke Orljave iznosi 86 km od čega kroz gradski prostor grada Pleternice prolazi u dužini 28,91 km, dok je dužina vodotoka Londža a u prostoru grada je u dužini 10,71 km. Značajniji prtok na području grada rijeke Orljave je Londža, a rijeke Londže je vodotok Vrbova.

Slivovi	Vodotok	Površina sliva		Duljina			Vodomjerna stanica	Površina sliva	Karakteristični protoci					
		Ukupna	U RH	Ukupna	U RH	Granica			Q _{min}	Q _{min,sr}	Q _{sr}	Q _{max,sr}	Q _{max}	
		km ²		km				km ²	m ³ /s					
Save	Sava	95.419	25.770	946	510	313	Županja	62.891	226	311	1.134	3.038	4.130	
	Sutla	590	133	92	89	73	Zelenjak	455	0,342	0,859	7,31	129	250	
	Krapina	1.244	1.244	65	65	-	Kupljenovo	1.150	0,200	1,12	12,0	153	368	
	Česma	2.890	2.890	96	96	-	Čazma	2.877	0,066	0,679	14,1	91,9	153	
	Ilova s Pakrom	1.816	1.816	96	96	-	Veliko Vukovje	995	0,130	0,390	6,99	68,0	151	
	Orljava	1.616	1.616	97	97	-	Pleternica	745	0,111	0,560	5,12	60,0	117	
	Bosut	2.913	2.375	132	81	-	Nijemci	1.670	12,2	
	Kupa	10.236	8.412	294	294	100	Farkašić	8.902	16,9	30,5	201	1.207	1.776	
	Crmomorski	Dobra	1.354	1.354	104	104	-	Donje Stative	1.313	1,65	2,45	34,8	241	372
		Korana	2.297	2.049	134	134	23	Velemerić	1.258	0,611	3,31	28,8	320	492
Mrežnica		980	980	63	63	-	Mrzlo Polje	975	0,223	1,85	26,6	256	373	
Glina		1.418	967	100	100	18	Glina	1.145	0,939	2,91	18,2	174	350	

Slika 4.: Hidrološke značajke većih vodotoka (1961. – 1990.)
Izvor: Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije, 2005.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Slika 5.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova

Izvor: Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije, 2005. , Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Slika 6.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova

Izvor: Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije, 2005. Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

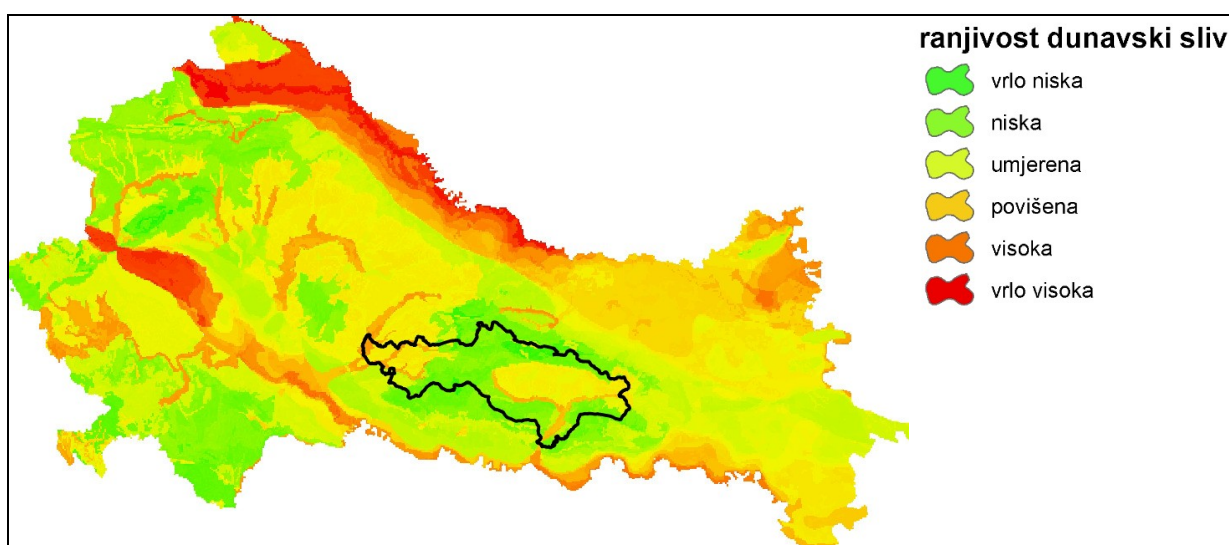
Podzemne vode

Prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Hrvatske vode, srpanj 2016.), gradsko područje Pleternice nalazi se na području „vrlo niske“, „niske“ i „umjerene“, a manjim dijelom na području povišene „prirodne ranjivosti vodonosnika“.

Najveće zalihe podzemnih voda nalaze se u aluvijalnim naslagama rijeke Orljave. Širina vodonosnika je 1.000 do 1.500 m. Osnovne značajke ovog vodonosnika su:

Zbog male debljine slabopropusnog pokrivača i urbaniziranost kraja (tok rijeke Orljave prati cesta i željeznička pruga te grupirana naselja) vodonosnik je ugrožen mogućim zagađenjem. Zbog toga je upitno postojeće crpilište.

Na slici je vidljiva prirodna ranjivost podzemnih voda na području županije, prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (Hrvatske vode, srpanj 2016).³

Slika 7.: Prirodna ranjivost podzemnih voda na području PSŽ

Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško- slavonske županije, DVOKUT ECRO, Zagreb, srpanj 2014.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Akumulacije

Akumulacija / retencija Londža

Uređenjem rijeke Londže je uspostavljen sustav odvodnje i zaštite od brdskih voda u dolinskom dijelu oko 20,2 km, utvrđene su smjernice razvitka istočnog dijela županije kroz prioritetnu izgradnju objekata akumulacije Londže, (višenamjensko gospodarsko značenje).

Rješenje za zaštitu od većih voda je kroz izgradnju akumulacije Londža, koja se planira dovršiti kroz dvije etape.

- I. etapom – Londža je predviđena kao retencija, a u
- II. etapi stvara se akumulacija zapremine 8,9 milijuna m³ vode.

Akumulacija/retencija Vrbova

Ovo je objekt sustava obrane od poplava, a lociran je u središnjem dijelu Požeštine na vodotoku Vrbova, koji je redovito poplavljavao dijelove grada Pleternice i naselje Gradac. Za potrebe zaštite od štetnog djelovanja izgrađena je akumulacija 2012. godine. Osim zaštite od poplave, retenciju-akumulaciju je moguće koristiti i za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

³ Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško- slavonske županije, DVOKUT ECRO, Zagreb, srpanj 2014.

Korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije - MAHE

Grad Pleternica izgradio je prvu u nizu malu hidroelektranu na rijeci Orljavi u samom središtu grada koja se bavi proizvodnjom struje u komercijalne svrhe. Mala hidroelektrana snage 220 kW, godišnje proizvodi oko 1,25 kWh struje dovoljno da se prodajom struje pokriju troškovi javne rasvjete za 35 naselja na području Grada Pleternice.

Također na rijeci Orljavi na lokaciji male hidroelektrane „Orljava 8“ nekad se nalazio Ćosin mlin, dio kojeg je uređen kao strojarnica male hidroelektrane. Instalirana snaga vodne turbine iznosi 110 kW, nazivne snage 132 kW a ima mogućnost regenerativnog režima rada i preko kojeg asinkroni generator nazivne snage 110 kW proizvedenu električnu energiju isporučuje u niskonaponsku distribucijsku mrežu HEP-ODS Elektre Požega. Procijenjena godišnja proizvodnja električne energije iznosi oko 500.000 kWh. U planu je izgradnja još nekoliko malih hidroelektrana lokacijama - Bučje (Ganocijev mlin), Brodski Drenovac (Tenov mlin) i Ratkovića (Štajduharov mlin), a kao takvi skoro da i nemaju gotovo nikakva utjecaja na okoliš i koristeći prirodni pad vode.

Korištenje voda za navodnjavanje

Uvjet za učinkovitiji i brži razvoj poljoprivredne proizvodnje je izgradnja sustava navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta. Navodnjavanje kao melioracijska mjera ima za cilj nadoknaditi nedostatke vode pri uzgoju poljoprivrednih kultura, a koje su ograničavajući faktor za postizanje njegovog punog biološkog potencijala.

Iako na području PSŽ postoje lokacije gdje je uspostavljen sustav navodnjavanja on je uglavnom smješten na dvije JLS dok za razvoj sustava grada Pleternice odgovorne su Hrvatske vode koje „izrađuju“ projektnu dokumentaciju za cca 1.850 ha poljoprivrednih površina namijenjena za korisnika Kutjevo d.d. i manja obiteljska gospodarstva. Područje se prostire uglavnom na području gradova Pleternice i Kutjeva te općine Čaglin. Uvjet je bio izgradnje akumulacije Londža koja za sada služi isključivo kao retencija bez zadržavanja akumulirane vode. Mogućnost zahvata vode postoji i iz postojeće mikro akumulacije Panonka te iz akumulacije Vrbova kao i iz lateralnog kanala.

Korištenje voda za uzgoj slatkovodne ribe

Korištenje voda za uzgoj slatkovodne ribe, odnosno ribničarstvo, kao gospodarska grana na području Grada Pleternice odvija se uglavnom na malom broju postojećih ribnjaka koji su u vlasništvu ŠRD-a.

Zaštita voda

Studijom zaštite voda Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I., lipanj 2008.) kao dugoročnim razvojnim planskim dokumentom za odvodnju otpadnih voda, ali i za zaštitu resursa površinskih i podzemnih voda stvorio se okvir zaštite voda radi rješavanja problematike odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Sustavi odvodnje i pročišćavanja, čija je izgradnja i pogon jedan od bitnih mjera u zaštiti voda, jesu skup inženjerskih građevina i mjera koje služe za sakupljanje otpadnih voda u urbanim i industrijskim sredinama, transporta do mjesta pročišćavanja i dispozicije, čišćenja do stupnja uvjetovanog lokalnim prilikama i zakonskim uredbama, te dispozicije pročišćene vode u odgovarajući prijamnik.

Postojeći problemi vezani na stanje površinskih voda vezani su uglavnom na kemijsko i fizikalno-kemijsko opterećenje površinskih voda. Problemi su vezani za odvodnju sanitarnih otpadnih voda, ispuštanjem nepročišćenih otpadnih voda u recipijente, nekontrolirano ispuštanje otpadnih voda iz kućanstava bez priključaka na sustav javne odvodnje, poljoprivredu kroz neuređene stočne farme i korištenje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja (ispiranjem poljodjelskih površina onečišćenih sredstvima za zaštitu bilja i umjetnim gnojivima, gnojištima).

Onečišćenje površinskih voda na području županije možemo podijeliti na dva tipa:

- onečišćenje iz točkastih izvora
- onečišćenje iz raspršenih izvora.

Pokazatelji o onečišćenju voda iz točkastih izvora temelje se na procjeni onečišćenja od stanovništva priključenog na sustave javne odvodnje i onečišćenja od gospodarskih subjekata koji, na temelju vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda, svoje otpadne vode ispuštaju u sustave javne odvodnje ili direktno u okoliš. Onečišćenje od stanovništva se prati preko pokazatelja onečišćenja organskim tvarima (BPK5, KPK) i hranjivim tvarima (ukupni dušik, ukupni fosfor). Onečišćenje iz raspršenih izvora procijenjeno je vrlo grubo iz bilance onečišćujućih tvari u površinskim vodama, na temelju rezultata monitoringa kakvoće voda. Analiza je provedena samo za onečišćenje hranjivim tvarima (ukupni N, ukupni P) i sljedeće grupe raspršenih izvora onečišćenja:

- stanovništvo bez priključka na sustav javne odvodnje,
- stočne farme
- poljoprivredne površine (primjena gnojiva, sredstava za zaštitu bilja)

Analize postojeće kakvoće voda koja se provodi pokazuju da je voda lošije kvalitete od do sada kategoriziranih, što se pogotovo očituje nizvodno od gradova (kakvoća voda seže i do IV. i V. vrste). Stoga će se u najskorijoj budućnosti *morati krenuti u realizaciju drugog stupnja pročišćavanja otpadnih voda, a možda i uklanjanju fosfora i/ili dušika* ukoliko se dosljedno bude prihvatila europska direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.

Potrebno je pojačati aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje i pročišćavanja na području određenim zonama sanitarne zaštite, kao i posebno šticećenog područja, a što je kriterij koji se do sada nije uvažavao. Da sada se otpadne vode, a izgradnjom uređaja pročišćene vode, ispuštaju u najbliže recipijente - vodotoke.

Općenito, svi postojeći sustavi odvodnje uglavnom pokrivaju centralne dijelove naselja i gradova, te imaju više pojedinačnih ispusta u vodotoke. Kod većine manjih naselja odvodnja otpadnih voda je riješena putem sabirnih jama ili individualnih septičkih jama uz ispušt otpadnih voda u obližnje vodotoke.

Na području Požeško-slavonske županije izgradnja kanalizacijskih sustava i uređaja za pročišćavanje daleko zaostaje za izgradnjom vodoopskrbnih sustava. Do sada odvodnja otpadnih i oborinskih voda riješena je djelomično u gradu Pleternica, međutim ozbiljno se krenulo u taj projekt da se sustavno rješi navedena problematika.

Kod većine perifernih naselja dosada se odvodnja otpadnih voda rješavala putem sabirnih i septičkih jama iz kojih su se otpadne vode prelijevale u vodotoke i drenirale u podzemlje.

Izgradnja i proširenje javnog odvodnog sustava naselja na području Grada Pleternice razvija se sukladno Studiji zaštite voda Požeško - slavonske županije (Aglomeracija Pleternica) uz

uvažavanje temeljnog koncepta zaštite kroz sakupljanje otpadnih voda, transporta do mjesta pročišćavanja i dispozicije, čišćenje do stupnja uvjetovanog lokalnim prilikama i zakonskim uredbama te dispozicije pročišćene vode u odgovarajući prijamnik. Aglomeracija je određena kao obuhvat sustava odvodnje koji gravitira jednom uređaju za pročišćavanje (UPOV).

U obuhvat aglomeracije svrstana su slijedeća naselja, koja su dio tri administrativne jedinice:

- grad Pleternica: Pleternica, Frkljevci, Kadanovci, Resnik, Svilna, Buk, Gradac, Vesela, Blacko, Viškovci, Srednje Selo, Kuzmica, Bresnica, Sulkovci, Bzenica, Poloje, Požeška Koprivnica, Trapari, Novoselci, Bilice;
- općina Jakšić: naselje Jakšić;
- grad Požega: Dervišaga, Vidovci.

Na području Grada Pleternice prikupljanje otpadnih voda sa područja aglomeracije Pleternice koja do sada nisu pokrivena sustavom odvodnje izvest će se razdjelna kanalizacijska mreža, dok će se otpadna voda iz postojećih mješovitih sustava (Dervišaga, Vidovci, Jakšić i središte grada Pleternice) iznad kritičnog protoka rasteretiti kišnim prelijevima, a ispod kritičnog protoka do dvostrukog sušnog protoka zadržati u retencijskim bazenima (s rasterećenjem). Sva ostala manja naselja će odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda rješavati pojedinačno, i to izgradnjom septičkih taložnika, separatora ulja i masti, pjeskolova, gnojnica i slično.

Sustav odvodnje aglomeracije Pleternica sastoji se od istočnog i zapadnog dijela grada Pleternice, te od pet „krakova“ koje povezuju naselja aglomeracije.

U prvoj etapi planom se pristupa izgradnja sustava:

- Na istočni dio grada Pleternice koji je mješovitog tipa spaja se sjeverni i istočni krak, odnosno naselja Gradac, Resnik, Svilina i Buk. o U naseljima Resnik, Svilina i Buk koji se nalaze na istočnom kraku, izgrađena je razdjelna kanalizacija koja putem tlačno-gravitacijskih kolektora i jedne crpne stanice dovodi otpadnu vodu do ispusta u potok Vrbovu. Na postojećem mjestu ispusta potrebno je izvesti crpnu stanicu CS P2 koja će otpadne vode sliva dovest do postojećeg industrijskog kolektora.
- Sjeverni krak otpadnih voda obuhvaća naselje Gradac tlačno-gravitacijskim kolektorima i dvjema crpnim stanicama. o Sva otpadna voda istočnog dijela Pleternice koji se trenutno izljeva na dva mjesta u rijeku Orljavu, te istočnog i sjevernog kraka spojiti će se na mjestu završetka glavnog industrijskog kolektora i prepumpati preko rijeke Orljave putem crpne stanice CS P3 na zapadni dio Pleternice.
- U zapadnom dijelu Pleternice mješovita otpadna voda izljeva se na dva mjesta u rijeku Orljavu. Predviđa se ove otpadne vode prikupiti prije ispusta, te gravitacijskim kolektorom transportirati do glavne crpne stanice na sustavu CS P4, koja otpadne vode podiže do budućeg UPOV-a Pleternica. o Postojeća kanalizacijska mreža proširit će se razdjelnom sekundarnom mrežom. Rekonstrukcijom državne ceste D38 u naselju Pleternica riješila se odvodnja sa ceste, kao i odvodnja sanitarnih kućnih priključaka a ispuštanje je izvršeno u postojeći glavni kolektor grada Pleternice. o Planira se izgradnja tlačno-gravitacijskog kolektora i dvije crpne stanice prema naselju Kuzmica kao nastavak kolektora zapadnog dijela Pleternice, na taj kolektor će se spojiti naselja: Vesela, Blacko, Novoselci, Trapari, Viškovci, Srednje selo, Kuzmica, Dervišaga, Vidovci i Jakšić. o Naselje Trapari gravitacijskim kolektorom se spaja s naseljem Novoselci, a otpadne vode se tlačno-gravitacijskim kolektorom i crpnom stanicom CS N1 dovode do glavnog gravitacijskog kolektora prema UPOV-u Pleternica.

- Jugozapadni krak obuhvaća naselja Požeška Koprivnica, Poloje, Bzenica, Sulkovci, Bresnica i dio zapadne Pleternice, čije se otpadne vode putem tlačno-gravitacijskih kolektora i osam crpnih stanica dovode do glavnog kolektora prema budućem UPOV-u Pleternica.
- Jugoistočni krak obuhvaća naselja Frkljavci i Kadanovci, te kasnije nakon izgradnje i zasebnu aglomeraciju Bilice, odnosno samo naselje Bilice. Otpadna voda se putem tlačno-gravitacijskog kolektora i tri crpne stanice dovodi s južne strane do UPOV-a Pleternica. Za dovođenje otpadnih voda aglomeracije Pleternice na planirani UPOV potrebno je ukupno izgraditi 47,53 km tlačno-gravitacijskih kolektora i sekundarne mreže te 21 crpnu stanicu.

U drugoj etapi pristupiti izgradnji sustava:

- izgradnja zasebnog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje naselja Zarilac
- izgradnja zasebnog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje Ratkovicica za naselja Komorica i Ratkovicica
- izgradnja zasebnog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje Brodski Drenovac za naselja Brodski Drenovac, Bučje i Zagrađe U trećoj etapi pristupiti izgradnji sustava:
- izgradnja kanalizacijske mreže u naseljima Bilice i Trapari
- izgradnja zasebnog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje Sesvete (za naselja Sesvete, Lakušija i Čosinci)
- izgradnja zasebnog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje naselja Knežci. Ostala naselja u obuhvatu PPUG-a Pleternice odvodnju otpadnih voda rješavat će na način da za sva ostala naselja koja nisu obuhvaćena pretodnom analizom – putem nepropusnih trodijelnih septičkih taložnica.

Za području zone planira se izgradnja zajedničkog kolektora komunalnih otpadnih voda kanalizacije –250 mm, koji pripada jugozapadnom kraku aglomeracije koji obuhvaća i naselje Požeška Koprivnica i dio zapadne Pleternice, čije se otpadne vode putem tlačno-gravitacijskih kolektora i osam crpnih stanica dovode do glavnog kolektora prema budućem UPOV-u Pleternica. Novi kanalizacijski cjevovodi izvesti će se u koridoru planiranih prometnica. Oborinske vode s prometnica i uređenih površina zone prihvatit će se uličnim slivnicima i rigolima.

U fazi je izgradnja centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i to 1. stupanj - mehanički stupanj. Analiza kakvoće voda koja se provodi u Županiji pokazuje da je voda lošije kakvoće, što se pogotovo očituje nizvodno od gradova.

Zaštita od poplava

Provedbom mjera obrane od poplava, rizici su donekle smanjeni na prihvatljivu razinu a sukladno Zakonu o vodama obranom od poplava upravljaju Hrvatske vode. Državni plan obrane od poplava uređene su teritorijalne jedinice, stadije obrane, mjere obrane uključivo i preventivne mjere, nositelje obrane, način upravljanja, sadržaj provedbenih planova obrane, sustav obavješćivanje i upozoravanje, sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima. Branjeno područje je područje malog sliva Orljava – Londža, sektor D.3.

Sve vode putem glavnih vodotoka Orljave i Londže utječu u rijeku Savu. Slivno područje "Orljava-Londža" površine 131.894 ha (70%) - SEKTOR D.3

Izgradnjom planiranih akumulacija (npr. Kamenska, Kaptolka) kao višenamjenskih akumulacija bitnije bi utjecale na zaštitu od poplava gradova i naselja, te gospodarskih objekata, u slivu rijeka Orljave.

Rijeka Orljava je glavni odvodni recipijent svih voda Požeštine, od kojih je najvažnija rijeka Londža, te brojni potoci a prima i mnoštvo bujica od kojih 37 većih, koje se uključuju u III. i V. kategoriju razornosti. Odlukom o popisu voda I. reda (NN 79/2010.) rijeke Orljava i Londža, retencija Londža i bujica Veličanka uključene su u vode I. reda. Svi ostali vodotoci su uključeni u vode II. reda.

Ukupno slivno područje rijeke Orljave iznosi 1616 km² na ušću u rijeku Savu, a 745 km² na ušću rijeke Londže(kod Pleternice), dok sama rijeka Londža ima slivnu površinu 486 km².

Dužina osnovne hidrografske mreže - vodotoci I. reda iznosi oko 39,62 km, vodotoci II. reda 175,87 km, a detaljni kanali melioracijske odvodnje III. i IV. reda – detaljnja kanalska mreža iznosi oko 129,685 km, što ukupno iznosi 345,175 km.

Srednja godišnja količina oborina u slivu je oko 830 mm a srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10,5 °C.

Obrana od poplava se provodi na vodotocima, koji su djelomično uređeni. Ovisno o području koje se brani, njegovom značaju te ugroženosti ljudi i imovine, određen je stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda.

- područje uz poljoprivredne površine branjeno na 25 godišnju veliku vodu,
- područje u manjim naseljima i uz manje vodotoke brani se na 50 godišnju veliku vodu, a
- veća naselja i infrastrukture (prometnice, električni i plinski vodovi i sl.) uz veće vodotoke brane se na 100 godišnju veliku vodu.

Najveća ugroženost od poplave je u gradu Požegi i Pleternici (dolinski dio), a to je gotovo cjelokupna industrijska zona i polovina stambenih područja.

U pojedinim dijelovima ovih vodotoka izvedeni su određeni regulacijski radovi (izrada osnovnog korita s inundacijskim pojasom i zaštitnim nasipima), a nažalost veći dio još uvijek je neuređen.

Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća aktivnosti i mjere za obranu od poplava, obranu od leda na vodotocima i zaštitu od erozija i bujica.

Slaba mjesta u zaštitnom sustavu:

Rijeka Orljava, dionica D.3.5., između Orljivca i Brestovca nema izgrađenih nasipa niti kapaciteta korita za prihvatanje protoke 5 (10) godišnjeg povratnog razdoblja (ovu problematiku rješavamo izgradnjom konceptijske brane Kamensko).

Na dionici D.3.3. i D.3.4., u gradu Požega (od rkm 48+076 do 48+211), desnoobalni nasip treba nadvisiti 0,50 m u dužini 135 m, kako bi se izjednačio sa lijevoobalnim nasipom.

Na istoj dionici (D.3.3. i D.3.4.), nizvodno od Požege (od rkm 39+770 do 44+540), od naselja Kuzmica do Vidovaca, rijeka Orljava je neuređena, sa brojnim meandrima i koritom malog kapaciteta. Naselja nisu ugrožena velikom vodom (s izuzetkom nekoliko kuća u zoni Orljavske ulice u Dervišagi), ali poljoprivredne površine često plave.

Na dionici D.3.2. - lijeva obala rijeke Orljave uzvodno od Pleternice (od rkm 30+323 do 39+770) do mosta u Kuzmici (prema Jakšiću), korito r. Orljave također nije uređeno. Međutim, naselja se nalaze desnoobalno, uz državnu cestu i visoko iznad zone poplavlivanja. Lijeva obala je niža, a poljoprivredne površine ugroženije. Međutim, ovaj potez r. Orljave se ne smije uređivati (kanalizirati) kako bi se zadržao barem dio prirodnih retencionih površina, te grad Pleternica zaštitila od velikih voda Orljave (dok se ne izgradi koncepcijska akumulacija Kamensko). Do izgradnje ove koncepcijske akumulacije, godine 2018. je izgrađen lijevo obalni nasip r. Orljave (ne uz korito vodotoka, nego uz željezničku prugu), od ceste za Novoselce do Pleternice (zaštitni nasip Gradac – Pleternica) u ukupnoj duljini od 3,396 km.

Dionica D.3.3 - desna obala rijeke Orljave od Pleternice do mosta u Kuzmici (preko r. Orljave), nije ugrožena vodama Orljave, ali zna biti poplavljena brdskim (površinskim) vodama sa Požeške gore (Smiljanke). Izgrađenost stambenih objekata uz državnu cestu D 38 onemogućava (otežava) izgradnju obodnih kanala!

Na dionici D.3.2. - lijeva obala u zoni Brodskog Drenovca nema izgrađenih nasipa. Nasipi planirane kazete 3 u dolini Orljave nisu izvedeni jer je desna obala nešto viša od lijeve, na kojoj je su nasipima zaštićene kazete 8 i 9. Ugrožene su samo poljoprivredne površine, dok je naselje daleko van dohvata poplavnih voda rijeke Orljave.

Na dionicama D.3.16. i D.3.17. - rijeka Londža uzvodno od Pleternice do Zaričca, velike vode rijeke Londža (reducirane akumulacijom Londža kod Čaglina) s dodatkom pritoka nizvodno akumulacije (Krajina, Lončarski potok, Kutjevačka Rika) ugrožavaju područje grada Pleternica (Ivanin dvorsko naselje u Pleternici i Industrijska zona Pleternice). Na desnoj obali Londže, uzvodno Pleternice postoje poljoprivredne površine zaštićene lijevoobalnim nasipom i lateralnim kanalom (oko 2000 ha). Probijanjem nasipa oko km 11+000 (između Zaričca i Velikog Bilača) i potapanjem poljoprivrednih površina radi zaštite naselja, ljudskih života i imovine), stvara se dodatna retencija zapremine oko 4.500.000 m³.

Melioracijska odvodnja

Na području Grada Pleternice izgrađena kanalska mreža III. i IV. reda u dužini od 129,685 km. Zbog neodgovarajućeg održavanja kanalske mreže dolazi do poplavlivanja poljoprivrednih površina i prioritetno sustav treba dovesti u stanje funkcionalnosti, a zatim održavati i dograđivati.

II.3.7. Gospodarenje otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Grad Pleternica je dužna na svom području osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom,
5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,

6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

Izrada Planova gospodarenja otpadom za grad Pleternicu zakonski je propisana. Planovi gospodarenja otpadom izrađuju se za razdoblje od šest godina. Grad je dužan na izradeni Plan ishoditi prethodnu suglasnost nadležnog županijskog tijela i objaviti Plan u službenom glasilu grada.

Gospodarenje komunalnim otpadom

Na području grada komunalne usluge pruža poduzeće Komunalac Požega d.o.o., iz Požege.

KOMUNALAC POŽEGA d.o.o., iz Požege, Vukovarska 8, je komunalna tvrtka koja obavlja djelatnost sakupljanja, odvoza i odlaganja miješanog komunalnog i proizvodnog otpada na odlagalištu „Vinogradine“, koji se organizirano prikuplja i odvozi sa područja „Požeštine“ .

Gospodarenje odvojeno sakupljenim korisnim otpadom

U srpnju 2014. započela je implementacija sustava odvojenog sakupljanja korisnog otpada (papir, staklo, plastika) sukladno odredbama zakona. U 2016. god. na području grada implementacija je provedena samo u gradskim središtima te je u 2017. god. proširen sustav odvojenog sakupljanja korisnog otpada na naselja koja se nalaze na glavnim prometnim pravcima između grada Požege i ostalih gradskih i općinskih središta.

1. Podaci o organiziranom odvozu komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada na području Grada Pleternice

Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada obavlja komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. Organiziranim odvozom na području Grada Pleternice u 2020.godini obuhvaćeno je 2998 korisnika od toga 2849 korisnika čine domaćinstva (2821 u individualnom i 28 u kolektivnom stanovanju), a 149 korisnika su gospodarski subjekti.

Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada **obavlja se** u sljedećim naseljima Grada Pleternice: Ašikovci (19), Bilice (43), Blacko (46), Bresnica (54) Brodski Drenovac (176), Bučje (74), Buk (53), Bzenica (28), Ćosinac (15), Frkljevci (95), Gradac (239), Kadanovci (52), Kalinić (17), Komorica (44), Koprivnica (71), Kuzmica (134), Lakušija (23), Novoselci (45), Pleternica (1044), Poloje (22), Ratkovic (67), Resnik (58), Sesvete (40), Srednje Selo (67), Sulkovci (141), Svilna (36), Trapari (40), Vesela (42), Viškovci (63), Zagrađe (108), Zartilac (42) (broj uz naziv naselja je broj korisnika na dan 31.12.2020.).

Odvoz se ne obavlja u sljedećim naseljima: Brđani, Knežci, Mali Bilač, Mihaljevići, Pleternički Mihaljevci, Tulnik, Vrčin dol.

2. Odvojeno sakupljanje korisnog otpada

U 2020.godini uključena su nova naselja u sustav odvojenog sakupljanja otpada (Ašikovci, Bilice, Bresnica Bučje, Buk, Bzenica, Ćosinac, Drenovac, Frkljevci, Kadanovci, Kalinić, Komorica, Koprivnica, Lakušija, Novoselci, Poloje, Ratkovic, Resnik, Sesvete, Sulkovci, Svilna, Trapari, Zagrađe i Zartilac) te je u sustav odvojenog sakupljanja otpada na području Grada Pleternice uključeno 100% korisnika usluge iz kategorije domaćinstava.

Na području Grada Pleternice postoji samo jedan zeleni otok u naselju Viškovci. Isto tako, korisnici s područja Grada Pleternice imaju mogućnost korištenja reciklažnog dvorišta u Pleternici za sve vrste otpada koje nastaju u domaćinstvima (glomaznog i biorazgradivog).

Reciklažna dvorišta

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 3.000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta.

Sukladno obvezi JLS za izgradnju reciklažnog dvorišta prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19), Grad Pleternica je izgradio reciklažno dvorište na svom području. Krajem 2018. godine završeni su radovi izgradnje reciklažnog dvorišta na području Grada Pleternice.

Izgrađen prostor nalazi se u pleterničkoj gospodarskoj zoni, a njegova izgradnja sufinancirana je iz EU fondova. Projekt Reciklažno dvorište Pleternica doprinosi povećanju stope odvojeno prikupljenog komunalnog otpada i smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagalište, a to je aktivnost gdje će građani besplatno moći odložiti više od 40 vrsta otpada, prije svega opasnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, te posebnih kategorija otpada i time osigurava njegovu odgovarajuću oporabu ili zbrinjavanje.

U reciklažnom dvorištu Pleternica provodi se odvojeno prikupljanje komunalnog otpada te prikupljeni otpad se prosljeđuje na daljnju obradu ovlaštenom sakupljaču ili oporabitelju za određene vrste otpada. Međutin RD neće vršiti nikakvu obradu otpada osim prešanja kartonske i papirne ambalaže pomoću preše koja je sastavni dio kontejnera za prihvata iste. Tako izgrađeno i dovršeno reciklažno dvorište predano je na upravljanje tvrtki Komunalac Požega d.o.o. .

Glomazni otpad

Za područje Grada Pleternice aktivnosti sakupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) otpada vrši obavlja Komunalac Požega d.o.o na način da korisnike obavještava putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza istog s određenog područja uz napomenu da se korisnici komunalnih usluga, koji su podmirili svoje financijske obveze, a žele koristiti uslugu odvoza i zbrinjavanja glomaznog otpada, moraju telefonskim putem javiti, te da ne smiju odlagati glomazni otpad na javnu površinu, nego unutar svoje okućnice neposredno uz javnu površinu.

Odvoz se na ovaj način obavlja jedanput godišnje. Glomazni otpad korisnici mogu dovesti i u izgrađeno reciklažno dvorište, a postoji i mogućnost odvoza na pisani zahtjev korisnika usluge pri čemu je korisnik usluge dužan platiti cijenu prijevoza tog otpada do reciklažnog dvorišta.

II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom

II.4.1. Prometna infrastruktura

Master plan prometa

Planiranje razvoja cestovne mreže na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini provodi se kroz prostorno plansku dokumentaciju, a u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/2017) i Izmjenama i dopunama Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 84/2013).

Proteklih desetljeća u izgradnju prometnica i drugih prometnih objekata na području Županije nije se značajnije ulagalo, a ni sama dinamika izgradnje nije bila uvijek u skladu s našim interesima i nije u dovoljnoj mjeri pratila europske trendove razvitka prometne mreže. U skladu s tim, uvijek se govorilo da uvijek „nešto fali“ pa se s realizacijama nikada nije krenulo.

Dosadašnji intenzivniji razvoj prometa, koji se uglavnom nije odnosio na prostor Požeško-slavonske županije, nije odgovarao suvremenim zahtjevima i sve većim potrebama stanovništva kao niti razvojnim funkcijama Županije.

U više navrata je jasno naglašeno da je prometni sustav, jedan od važnijih čimbenika koji treba osigurati ravnotežu razvoja pojedinih dijelova Županije, kao i njenu vanjsku povezanost s okruženjem, njegov razvoj podrazumijeva prioritetni skup aktivnosti koje se poduzimaju radi održavanja i podizanja prometno-tehničke razine već izgrađenih prometnica te za izgradnju novih prometnica, a sve u funkciji gospodarske i demografske obnove ovog prostora, pri tome ne zanemarujući sve aspekte zaštite čovjekovog okoliša.

Osnovni cilj nam je uspostaviti mreže infrastrukturnih sustava na cijelom području Županije te osigurati potrebne kapacitete komunalne infrastrukture primjereno europskim mjerilima. Sve se to direktno projeciralo na JLS. U međuvremenu izrađen je dokument Master plan funkcionalne regije Istočna Hrvatska kojeg je usvojila Županijska skupština objavljenog u Službenom glasniku broj 2A od 11. ožujka 2021. Tim dokumenstom su uopćeni svi prometni problemi šire zajednice (Istočne slavonske koju sačinjava 5 županija) te su definirani ciljevi i mjere za njihovo rješavanje. Ono što nije u dokumentu naglašeno, i nije razvidno je činjenica da po županijama nije izvršena kategorizacija i raščlamba prioriteta u cijeloukupnom rješavanju prometa. Stoga će se i nadalje problemi oko razvoja prometa rješavati parcilajno i po nekim drugim kriterijima.

Detaljan opis postojećeg i planiranog prometnog sustava na području Požeško-slavonske županije prikazan je u Prostornom planu županije, te kao takav i prenesen u PPUG Pleternice. Stoga će naglasak u ovom Izvešću biti o studijama i projektima planiranim, započetim ili izrađenim u promatranom razdoblju.

Cestovni promet

Odlukom o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, broj 18/2021) javne ceste se razvrstavaju u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste.

Planiranje razvoja cestovne mreže na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini provodi se kroz prostorno plansku dokumentaciju, a u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Gradski prostor grada Pleternica na svom području obuhvaća dijelove ali i u cijelini prometnica državnog, županijskog i lokalnog karaktera u nadležnosti Hrvatskih cesta, Županijske uprave za ceste (koje obuhvaćaju 29 prometnica cesta duljine 140,1 kilometara od kojih 82,22 otpada na područje samoga grada).

Slijedom navedenog, utvrđeno je da se postojeće stanje cestovnog prometa na području Grada Pleternice nije mijenjalo u odnosu na dosadašnju prostorno plansku dokumentaciju, te područjem Grada prolaze sljedeće državne ceste:

- D38 Pakrac (D5) – Požega – Pleternica – Đakovo (D7),
- D49 Pleternica - čvorište Lužani (A3),
- D525 Pleternica (D49) - čvorište Sl.Brod zapad (A3) – Sl. Brod (D53).

Postojeći prometni pravci županijskog značaja su (Tablica 27.):

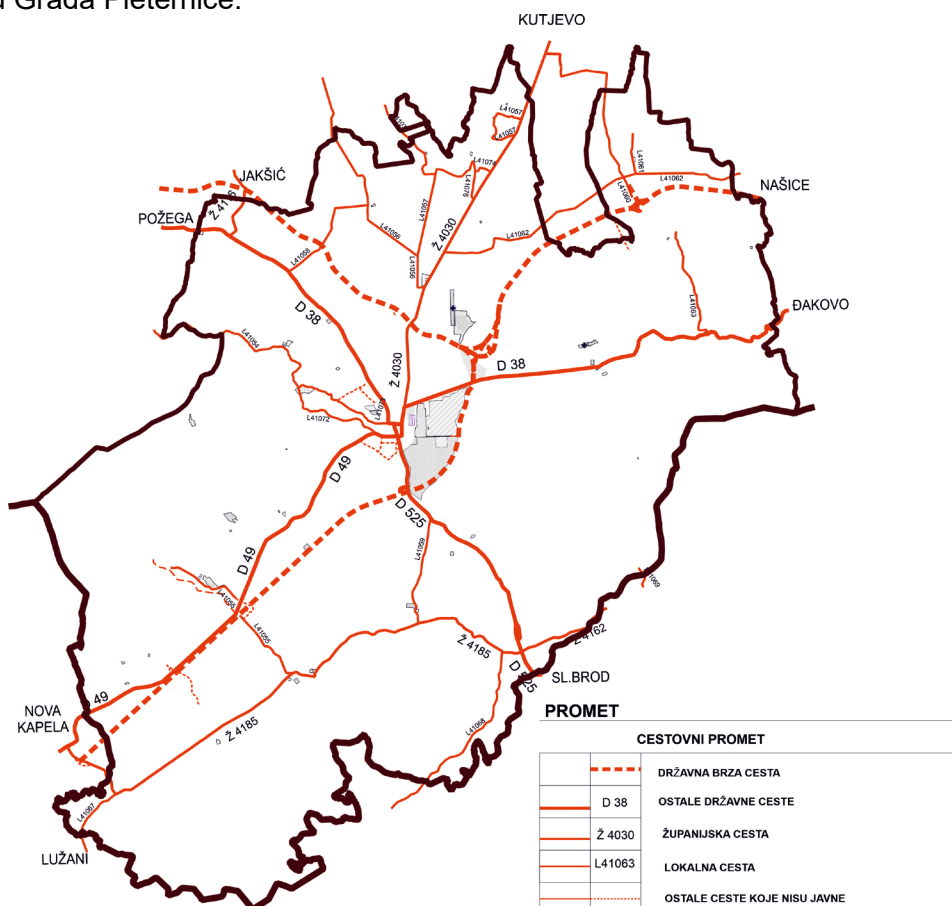
Tablica 27.

Popis javnih cesta na području Grada Pleternice				
Br.	Vrsta	Broj ceste	Relacija	Ukupna dužina
1.	ŽC	4030	DC34- Moslavački Krčeničnik -Zdenci –Orahovica – Kutjevo – Pleternica (DC38)	8,18
2.	ŽC	4162	Bilice (DC 525) – Ravan – Brodski Zdenci – DC 53	2,5
3.	ŽC	4185	Dragovci (D49) – Drenovac – Bilice (D525)	12,3
UKUPNO ŽC:				22,98
1.	LC	41054	A.G.Grada Požega – Starac – Vinogradska – Pleternica – (D38)	6,9
2.	LC	41055	Koprivnica – Poloje – Ž4185	4,11
3.	LC	41056	Radnovac (D51) – Trapari – Gradac (Ž4030)	4,63
4.	LC	41057	Rajsavac (D51) – Lakušija – L41056	3,23
5.	LC	41058	Trapari (L41056) – D38	2,8
6.	LC	41059	Frkljevci (D525) – Zagrađe (Ž4185)	2,66
7.	LC	41060	Grabarje (Ž-4127) – željeznički kolodvor Zarišlac	2,65
8.	LC	41061	Zarišlac – L41062	0,935
9.	LC	41062	Ž4030 – Ašikovci – Knežci – L41044	7,6
10.	LC	41063	Tulnik – D38	2,9
11.	LC	41067	ŽC 4185 –Drenovac - Bečić – Ciglenik – Lužani - ŽC 4244	1,4
12.	LC	41068	Bučje (Ž4185) – Lovčić (Ž4186)	2,54
13.	LC	41069	Brđani – Ravan (Ž4162)	0,5
14.	LC	41070	Streljana – Bzenica – D49	1,1
15.	LC	41071	Komorica – D49	1,6
16.	LC	41072	L41054 – Vinska cesta – vikend naselje – Pleternica – Ul.Lj.Gaja-(D49)	2,5
17.	LC	41073	D38 – Dolač – Vjersko središte Gospe od suza	1,1
18.	LC	41074	L41057 – Lakušija -Sesvete – Ž4030	1,9
19.	LC	41075	Ž4030 – Čosinac – Ž4030	1,8
20.	LC	41076	Sulkovci D(49) – Staro sajmište Pleternica – D525	4,3
21.	LC	41078	Pleternica D49 – Gospodarska zona – D38	2,2
UKUPNO LC:				59,36

Izvor: HC, Županijska uprava za ceste*, u skladu s Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste („Narodne novine“, broj 96/16), Odlukom o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste („Narodne novine“, broj 44/12 i 86/12).

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Na sljedećoj slici daje se prikaz postojećeg i planiranog stanja, državnih cesta i županijskih cesta na području Grada Pleternice:

Slika 8.: Postojeće i planirano stanje državnih cesta, županijskih cesta i lokalnih cesta na području Grada Pleternice
Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste („Narodne novine“, 96/16), dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 2021.

Prikaz postojećih županijskih i lokalnih cesta na području Požeško-slavonske županije, a prema podacima Županijske uprave za ceste, te digitalna obrada svih prometnica na gradskom području od strane Županijskog zavoda za prostorno uređenje (Tablica 28.):

Tablica 28.

Duljina postojećih županijskih i lokalnih cesta na području Grada Pleternice			
Općina ili grad	Duljina županijskih cesta (km)	Duljina lokalnih cesta (km)	Duljina nekategoriziranih asfaltiranih cesta (km)
Pleternica	23,44	58,78	16,71
Ukupno:	23,44	58,78	16,71

Izvor: Županijska uprava za ceste
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2019.

Opća značajka urbanog prometa u posljednje vrijeme je dominacija individualnog i usporenost i neorganiziranost javnog prometa, sa naglaskom na željeznički promet te velika neorganiziranost u zbrinjavanju mirujućeg prometa, kao i u otklanjanju uskih grla prometovanja.

S ciljem smanjivanja štetnih učinaka motornog prometa trebamo uvoditi suvremena rješenja i optimizaciju prometnog sustava. Za slučajeve grada Pleternice najučinkovitije mjere mogu biti: organizacija prometa u mirovanju, učinkovit javni prijevoz, organizacija Park & Ride sustava, te

istiskivanje motornog individualnog prometa iz središta gradova te stimuliranje pješačkog i biciklističkog prometa itd.

Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine („Narodne novine“, broj 47/17) planirane su aktivnosti na državnoj razini vezano na izradu studija i istraživanja, dovršenje nužne projektne dokumentacije te realizaciju planiranog programa izgradnje i održavanja javnih cesta (pod time se misli auto cesta, državnih cesta, županijskih i lokalnih cesta).

Nakon proteklog razdoblja ubrzane i intenzivne izgradnje u Republici Hrvatskoj, u periodu od 2017. do 2020. godine je period s ograničenim okvirima financiranja, Programom građenja i održavanja javnih cesta (županijskih (Ž) i lokalnih (L) cesta), do kraja 2020. godine, na području Požeško-slavonske županije značajnija planirana ulaganja su u prometne pravce:

Prema podacima Hrvatskih cesta d.o.o. nadležnih za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, na području Požeško-slavonske županije provode studijske i projektne dokumentacije, te izgradnju sljedećih dionica cesta:

Planirana brza cesta od Brestovca (D-51) do Pleternice (D-38),

Uključuje i sjevernu obilaznicu grada Požege za koju je napravljeno više Studija utjecaja na okoliš (2) (Studija o utjecaju na okoliš BC usvojena 2005. godine) te Studija utjecaja na okoliš BC Pleternica-Požega-Brestovac iz rujna 2017.), sastoji se od dvije trase:

Planirana trasa brze ceste počinje u zoni grada Pleternice, gdje planirana trasa obilazi grad Pleternicu, prolazi ispod naselja Gradac Požeški te se usmjerava u tzv. „složeni „ koridor s postojećom trasom željezničke pruge II reda (Pleternica-Požega-Velika). Trasa prati željezničku prugu i započinje obilazak grada Požege, u potpunosti sa sjeverne strane obilazi vojni poligon „Glavica“ kao i sve naseljene zone grada Požege. Planirana trasa se nakon obilaska naselja Stara Lipa sa sjeverne strane spušta prema Orljavi gdje se nakon prijelaza rijeke veže s trasom državne ceste D-38.

Trasa zaobilazi i naselje Brestovac, prolazi sjeverno od crkve sv. Martin i spušta do postojeće trase državne ceste D-53 (Nova Gradiška-Požega-Našice) gdje i završava promatrana prva dionica u okviru zahvata.

Za dionicu ceste od Pleternice do Alaginaca kod Požege u dužini od 13,8 km izdana je lokacijska dozvola, ali i njena Izmjena i dopuna u dužini iste prometnice od cca 2 km. Prema očitovanju Hrvatskih cesta d.d. i Projektnog ureda „Palmotičeva 45“ za ovu dionicu od 13 km planira se ishoditi građevinska dozvola. Ukupna dionica iznosi 24,5 km.

- **Cestovnog smjera Našice – Pleternica - Lužani**

Studija o utjecaju zahvata na okoliš izgradnje cestovnog smjera Našice-Pleternica-Lužani, 2011.g. Trasa planirane ceste Našice – Pleternica - Lužani prolazi kroz Osječko-baranjsku, Požeško - slavonsku i Brodsko - posavsku županiju, odnosno 5 općina i 3 grada, od kojih su 2 općine i 1 grad u Osječko - baranjskoj županiji, 1 općina i 2 grada u Požeško - slavonskoj županiji i 2 općine u Brodsko - posavskoj županiji. Napravljena je Studija o utjecaju na okoliš za brzu cestu Našice – Pleternica - Lužani u dužini cca 62 km. Trasa je kompleksna: planirano je 13 čvorišta, 29 nadvožnjaka, 4 mosta, 10 vijadukata, 2 podvožnjaka i 1 tunel s dužinom različitih objekata od 5.770 m. Ukupna dužina dionice 62,12 km.

Programom ulaganja u županijske i lokalne ceste od 2017. do 2020. godine Županijska uprava za ceste imala je za cilj implementaciju standarda održavanja na području svog djelovanja. Svi planirani radovi se odvijaju temeljem okvirnoga sporazuma na četiri godine i ugovora za radove redovitoga održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području grada Pleternice (za svaku godinu).

Redovito održavanje obuhvaća na području Nadcestarije:

1. Nadcestarija Požega administrativno područje grad Pleternice (ali i usvojem obuhvatu obuhvaćaju grad Kutjevo, općina Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika).

• Izvedeno održavanje dionica:

- *Ž - 4030 dionica D34- Moslavački Krčenik - Zdenci- Orahovica- Kutjevo - Pleternica (D38)*
- *Ž - 4185 dionica Dragovci (DC49)-Bilice-DC 525-dionica Zagrađe lovačka kuća*
- *Ž – 4030 dionica DC 34-Mosl. Krčenik-Zdenci-Orahovica-Kutjevo-Pleternica(DC38)/Kutjevo - Petrov vrh*
- *L - 41055 dionica Koprivnica - Poloje - Ž 4185*
- *L - 41059 dionica Frkljevci (DC525) Zagrađe- ŽC 4185*
- *L – 41069 dionica Bučje (ŽC 4185) Lovčić (ŽC 4186)*
- *L – 41074 dionica LC 41057 – Lakušija – Sesvete - ŽC4030 / Sesvete - Lakušija*
- *L – 41069 dionica Brđani-Ravan (ŽC4162)*
- *L – 41059 dionica Frkljevci (DC525)-Zagrađe-(ŽC4185)*

• Izgradnja i rekonstrukcija:

- *Ž – 4030 DC34- Moslavački Krčenik - Zdenci - Orahovica - Kutjevo - Pleternica (DC38)/Gradac*

• Planirani radovi građenja i rekonstrukcije:

- *L - 41072 dionica L41054 - Vinska cesta - Vikend naselje - Pleternica - ul. Ljudevita Gaja (D49)*
- *L - 41078 dionica L 41078- Pleternica D525 - Gospodarska zona - D38*
- *L - 41068 dionica Bučje (ŽC 4185) - Lovčić (ŽC 4186)*
- *L - 41054 dionica A.G.Grada Požege-Starac-Vinogradska-Pleternica DC38 / nastavak Vinogradske 1.faza*
- *L - 41054 dionica A.G.Grada Požege Starac-Vinogradska-Pleternica (D-38) / Vinogradska ulica u Pleternici*

Izrada projektne dokumentacije prometnica lokalnog karaktera:

- *L-41072 Ulica Lj. Gaja u Pleternici - projektna dokumentacija*
- *L-41037 Dolač-Smrik - projektna dokumentacija*
- *L-41072 Ulica Lj. Gaja u Pleternici - projektna dokumentacija*

Željeznički promet

Na području Grada Pleternice, postojeće željezničke pruge zadržavaju se u postojećoj trasama koje se štite u skladu s posebnim propisima te ih potrebo obnoviti kroz rekonstrukciju i sanaciju tehničkih elemenata, kao i popratnih građevina u funkciji željezničkog prometa (stajališta), a u

skladu s planiranim programima razvoja Hrvatskih željeznica. Postojeće željezničke pruge su II reda:

- željeznička pruga II reda Nova Kapela - Batrina –Pleternica – Našice (L 205),
- željeznička pruga II reda Pleternica - Požega– Velika (L 206),

Odlukom o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, broj 3/2014 i 72/2017) željezničke pruge razvrstavaju se na pruge od značaja za međunarodni promet, pruge od značaja za regionalni promet i pruge od značaja za lokalni promet. Osnovni pokazatelji izgrađenosti postojeće mreže željezničkih pruga na području Požeško-slavonske županije daju se u sljedećoj tablici (Tablica 29).

Tablica 29.

Pokazatelji izgrađenosti postojeće mreže željezničkih pruga na području Grada Pleternice			
Duljina željezničkih pruga prema Odluci o razvrstavanju željezničkih pruga (km)			
sveukupno (km)	Pruga od značaja za međunarodni promet (km)	Pruga od značaja za regionalni promet (km)	Pruga od značaja za lokalni promet (km)
0	0	0	25,86
Duljina željezničkih pruga prema vrsti (km)			
sveukupno (km)	dvokolosječne (km)	jednokolosječne (km)	elektrificirane (km)
25,86	0	25,86	0
Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga (%)			
sveukupno (%)	Dvokolosječne (%)	jednokolosječne (%)	elektrificirane (%)
100%	0%	100%	0%

Izvor: HŽ Infrastruktura, Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

U nastavku se daje tabelarni prikaz (Tablica 30.) postojećih željezničkih pruga od značaja za regionalni promet i pruga od značaja za lokalni promet na području Grada Pleternice prema dostavljenim podacima HŽ Infrastrukture⁴:

Tablica 30.

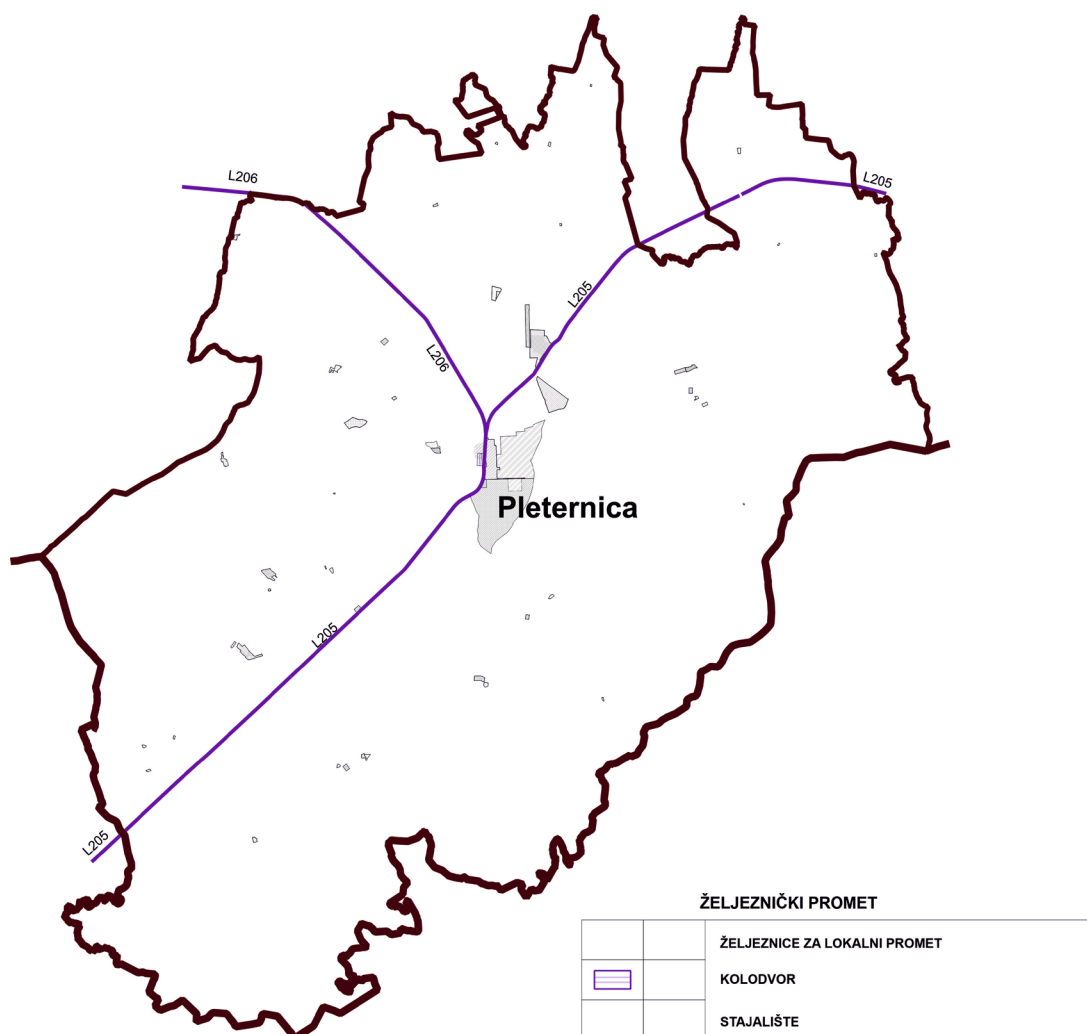
Duljine postojećih željezničkih pruga na području Grada Pleternice					
Oznaka pruge	Naziv pruge	Pruga od značaja za međunarodni promet (km)	Pruga od značaja za regionalni promet (km)	Pruga od značaja za lokalni promet (km)	Napomena
Željeznička pruga od značaja za međunarodni promet					
		0	0	-	-
Željeznička pruga od značaja za regionalni promet					
		0	0	-	-
Željeznička pruga od značaja za lokalni promet					
L-205	Nova Kapela-Našice			19,78 km	jednokolosječna
L-206	Pleternica-Velika	0	0	6,082km	
Ukupno:				25,86 km	

Izvor: HŽ Infrastruktura, Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

⁴ HŽ INFRASTRUKTURA, 10000 Zagreb, Mihanovićeveva 12 (dopis – broj I znak: 8621/20 1.3.1. SB od 09. studenog 2020. godine)

Planiranje razvoja mreže željezničkih pruga na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini provodi se kroz prostorno plansku dokumentaciju a u skladu sa Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Na slici se daje prikaz postojeće stanje mreže željezničkih pruga na području Grada Pleternice.

Slika 9.: Postojeće i planirano stanje mreže željezničkih pruga na području Grada Pleternice;
Izvor: Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga, dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Prioritetne investicijske aktivnosti u narednom razdoblju odnose se na remonte, održavanje, osuvremenjivanje i novogradnju regionalnim prugama i lokalnim prugama.

- *rekonstrukcija postojeće željezničke pruge i pružnih dionica : Pleternica - Našice tj. Čaglin-Našice čime bi ponovno bila osigurana željeznička povezanost između dvaju susjednih gradova i dvije županije.*

Međutim rekonstrukcija pruge između naselja Čaglina s gradom Našicama je i dalje u zastoju, a potrebna je i rekonstrukcije cijele trase.

Zračni promet

Na području Grada Pleternice postoji jedna zračna luka odnosno letjelište koja je u funkciji, dok je planskom dokumentacijom predviđena još jedno letjelište i to u naseljima (Tablica 31.):

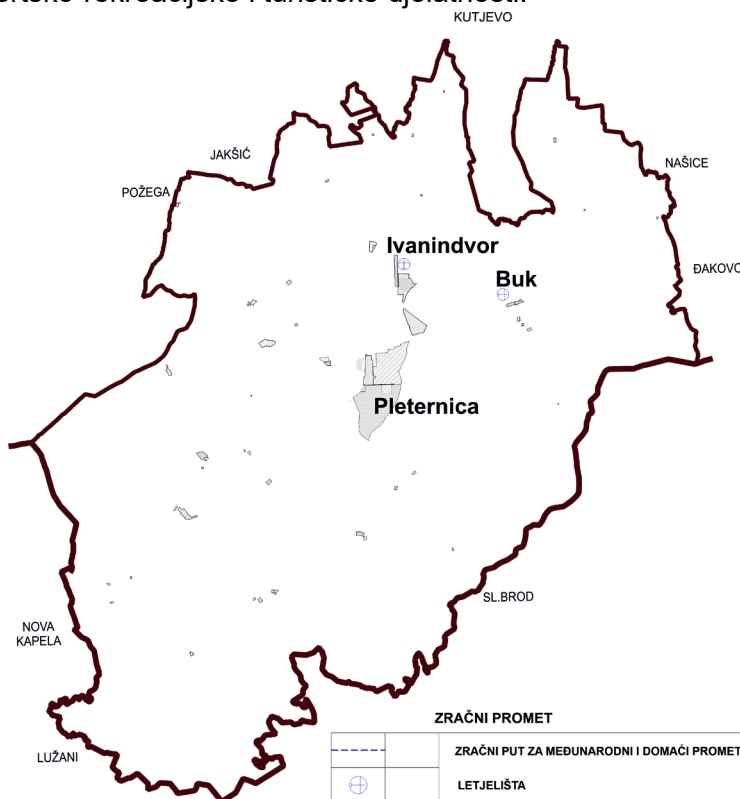
Tablica 31.

Pokazatelji zračnog prometa na području Grada Pleternice			
Zračni promet JLS	Broj letjelišta i naselje	Prosječna površina (km ²)	Prosječna duljina PSS (km)
Letjelišta			
Pleternica	2 <ul style="list-style-type: none"> • Pleternica • Buk 	0,0346 0,002	0,75 0,13

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 2021

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Na području Grada Pleternice smješteno je jedno letjelišta namijenjenih za potrebe poljoprivredne, sportsko-rekreacijske i turističke djelatnosti.

Slika 10.: Planirano i postojeće stanje zračnog prometa na području Grada Pleternice

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Zračni promet na području županije nije razvijen, ali u tom kontekstu grad Pleternica odskače od okolnih JLS. Tako unutar grada je organiziran PLETERNIČKI AEROKLUB „ZLATNA DOLINA“ Pleternica koji povremeno organizira druženje zainteresiranih na nekadašnjem poljoprivrednom aerodromu Ivanindvor, a danas planiranoj uzletno sletnoj stazi.

Postojeće destinacije ili planirane koriste se uglavnom u rekreativne svrhe ili turističke (letenje zmajem). Danas se veoma malo koriste u privredne svrhe, kao što je to nekad bilo u vidu poljoprivrednog zrakoplovstva. Najbliži civilni aerodromi koje koriste privreda i stanovnici PSŽ su zagrebački i osječki aerodrom.

Elektroničke komunikacije

Poštanski i telekomunikacijski promet osiguran je kako na području županije tako i na razini grada kroz četiri osnovna segmenta javne komunikacije:

- u nepokretnoj mreži,
- u pokretnoj mreži,
- radio komunikacija i
- poštanski promet.

Prema podacima OiV-a⁵, na području Grada Pleternice nalazi se jedan odašiljački objekt, i to (Tablica 32.):

Tablica 32:

Odašiljački objekti na području Grada Pleternice				
R.b.	Lokacija	HTRS96 N	HTRS96 E	Status
1.	BUČJE (PLETERNICA)	5010255	600343	aktivna

Izvor: OiV

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

U prostoru Grada Pleternice, sukladno dostavljenim podacima HAKOM-a⁶, trenutno se nalazi 9 baznih postaja, a u rast broja postaja u promatranom razdoblju dan je u sljedećoj tablici (Tablica 33.):

Tablica 33.

Stanje broja baznih postaja i antenskih stupova na području Grada Pleternice u promatranom razdoblju					
Stanje na dan	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	13.11.2020
Broj baznih postaja	8	8	8	9	9
Broj lokacija*	6	6	6	6	6
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora**	3	3	3	3	3
Broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora	1	1	1	1	1
Broj antenskih prihvatila na postojećim objektima	2	2	2	2	2
Broj antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0	0	0	0
*Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu					
**Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (A1 Hrvatska, Tele 2 iHT)					

Izvor: HAKOM

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 131/12 i 92/15) prostorom Grada Pleternice obuhvaćene su tri elektroničke komunikacijske zone namijenjene izgradnji samostojećih antenskih stupova.

Širokopojasna infrastruktura

Dostupnost širokopojasnog pristupa omogućava mogućnost odabira izbora krajnjeg korisnika između više poslužitelja, iako se ona u načelu uglavnom koristi od pružanja usluga lokalnih operatora koji već imaju izgrađenu vlastitu infrastrukturu ili koriste veleprodajne usluge ostalih operatora kako bi osigurali pristup do krajnjeg korisnika

⁵ OiV, Odašiljači i veze, Sektor za razvoj radijskih i prijenosnih mreža, Ulica grada Vukovara 269 d, 10000 Zagreb (dopis: - Urbroj: 598250/DBe od 10. prosinca 2020. godine)

⁶ HAKOM, Hrvatska regularna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb (Dopis – Klasa: 350-01/20-02/47 , Urbroj 376-06-1-20-3 od 13. studenog 2020. godine)

Pod pojmom širokopojsnih usluga smatraju se sve elektroničke komunikacijske usluge za čije je pružanje potrebno osigurati širokopojsnu infrastrukturu, odnosno mrežu.

Fokus će biti stavljen na razvoj pete generacije mreža pokretnih komunikacija (tzv. 5G mreža) kao i daljnje jačanje dostupnosti i korištenja širokopojsnog pristupa velikih i ultra velikih brzina kroz nove strukturne programe te Instrument za povezivanje Europe.

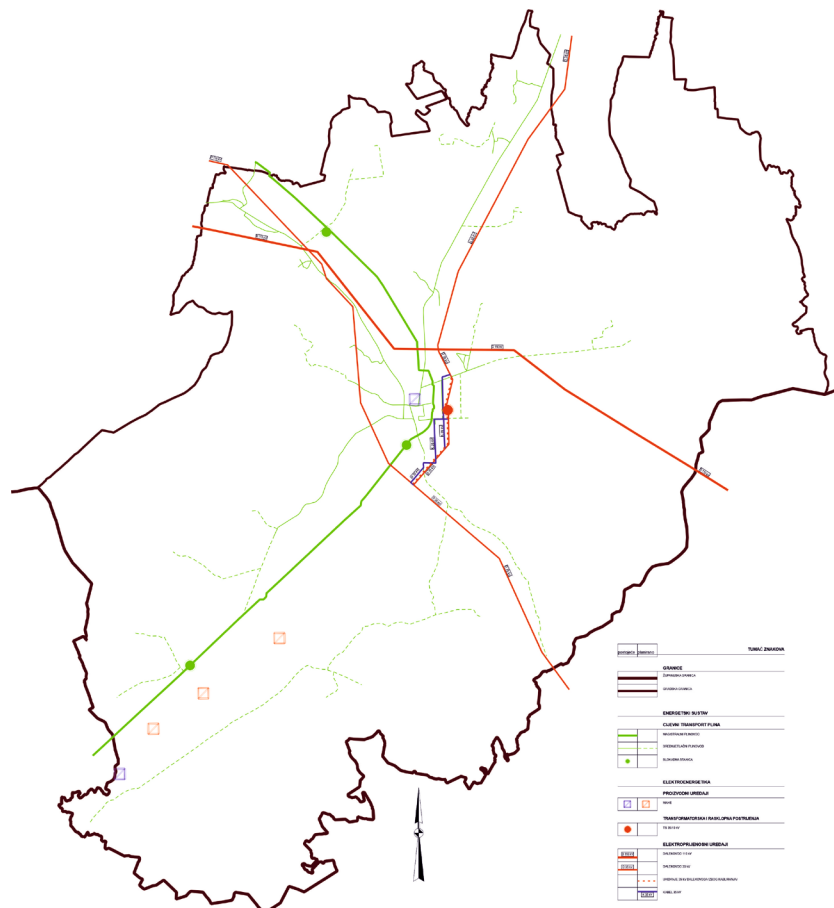
II.4.2. Energetska infrastruktura

Elektroenergetski sustav

Distribucija električne energije na području grada Pleternice se obavlja putem distributivne mreže nižih naponskih nivoa (35 kV, 20 kV, 10 kV i 0,4 kV) u nadležnosti je HEP – Operator distribucijskog sustava (ODS) d.o.o. sa pogonima –Elektra Požega.

Područjem grada Pleternice prolazi trasa dalekovodi i trafostanice naponske razine 110 kV dužine cca 13,3 km, (od ukupne dužine 35,4 km) stoga se opskrbljivanje sa električnom energijom odvija iz dva pravca:

- DV 110 kV TS Požega – TS Slavonski Brod 1;
- postojeći DV 35 kV Požega – Pleternica - Slavonski Brod
- postojeći DV 35 kV Pleternica - Kutjevo
- postojeća TS 35/10 kV Pleternica
-

Slika 11: Postojeće i planirano stanje visokonaponske elektroenergetske mreže u Gradu Pleternici
Izvor: HEP – ODS d.o.o., dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021..

Podaci u Tablici 34. prikazuju duljine elektroopskrbne mreže navedenih pogona distribucijskih područja koje svojim dijelovima obuhvaćaju i prostor Požeško-slavonske županije:

Tablica 34.

Duljina visokonaponske prijenosne mreže te distributivne srednje naponske i niskonaponske mreže			
		Duljina (km)	Udio prema vrsti (%)
Visokonaponska prijenosna mreža VN (400 kV, 110 kV)			
PRIJENOSNO PODRUČJE OSIJEK HOPS ⁷	110 kV	13,3 od ukupno (35,4)	6,85
Distributivna srednje naponska mreža SN (35kV, 20 kV, 10 kV)			
ELEKTRA POŽEGA		24,22	13,52
Distributivna niskonaponska mreža NN (0,4 kV) (nadzemna mreža + podzemna mreža).			
ELEKTRA POŽEGA		156,48	79,63
Sveukupno		194,00	100%

Izvor: HEP – distribucijska područja, 2019., dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Cjevovodni sustav

• Plinski sustav

Područje Grada Pleternice ima osiguranu opskrbu plinom za svoje područje.

Na području Grada Pletrenice plinoopskrbne građevine su:

a) državnog značaja -

- postojeći magistralni plinovod Nova Kapela – Pleternica – Požega DN 300/50 te nadzemnih objekata – blokadne stanice (BS) BS-1 Ratkovic, BS-2 Pleternica, BS-3 Blacko .

b) županijskog značaja -

- gradski i mjesni plinovodi koji spajaju dva ili više gradova/općina (napajanje prema susjednoj JLS)

- postojeći mjesni (lokalni) plinovodi od Ferovca (grad Kutjevo) do Pleternice – srednjetačni plinovod

Distribuciju i izgradnju distribucijskog sustava te priključenje korisnika na plin na području grada Pleternice obavljaju sljedeća distribucijska poduzeća.

- MONTCOGIM - PLINARA d.o.o. za izgradnju distribucijskih mreža, distribuciju plina i održavanje, Trg Ante Starčevića 2, 10431 Sveta Nedjelja
- HEP Plin d.o.o., Pogon distribucije plina Požega, 34000 Požega
- HEP Plin d.o.o., Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek

Podaci od nadležnih distribucijskih poduzeća na području Požeško-slavonske županije dostavljeni za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru (Tablica 35.):

⁷ HOPS Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, Kupaska, 4 10000 Zagreb (Dopis – Klasa: 700/20-20/83, Urbroj: 3-200-002-01/IV-20-02)

Tablica 35.

Duljina plinovoda na području Grada Pleternice				
Nadležnost	Plinovod	Područje	Duljina (km)	Udio prema vrsti (%)
PLINACRO d.o.o. Zagreb ⁸	Magistralni plinovod	Požeško-slavonska županija	17,6	26,58%
Montcogim - Plinara d.o.o. ⁹	Lokalni plinovod	Pleternica	44,0 + 12 km priključnih vodova	66,45%
HEP - Pogon distribucije plina Požega ¹⁰	Lokalni plinovod	dio Pleternice (Kuzmica),	4,61	6,96%
Sveukupno:			66,21	100%

Izvor: Plinacro d.o.o. - Zagreb, Montcogim - plinara d.o.o.- Sveta Nedjelja, HEP - Pogon distribucije plina Požega, Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Obilježje plinskog distributivnog sustava na području Pleternice je povezanost većeg dijela općinskih mjesta distribucijskom mrežom. Stupanj prosječne opskrbljenosti plinom malo se povećao u odnosu na proteklo razdoblje, s obzirom da su uložena znatna sredstva u plinifikaciju naselja. Naselja koja su do sada plinificirana njih 11: Čosinac, Sesvete, Gradac, Pleternica, Bresnica, Sulkovci, Vesela, Blacko, Viškovci, Srednje Selo i Kuzmica .

U planu je povećati potrošnju i poboljšati opskrbu plina kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta u odnosu na druge energente. Stoga, u skladu s tim, planira se i daljnja izgradnja gradskih i mjesnih plinovoda koji spajaju dva ili više gradova/općina kao i lokalnih plinovoda tako da se omogući korištenje prirodnog plina u što većem broju naselja i što većeg broja korisnika.

Obnovljivi izvori energije

Prostornim planom Grada Pleternice utvrđene su odredbe kojima se grad potiče na razmatranje mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije (OIE).

U skladu s razvojnim potrebama grada, osnovni prioriteti se odnose na zamjenu i rekonstrukciju postojećih dotrajalih objekata i vodova, a po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim uvjetima, sukladno propisanim kriterijima zaštite okoliša. Uz rekonstrukciju i modernizaciju postojećih energetskih postrojenja, u razmatranju je izgradnja novih proizvodnih objekata, prioritet treba dati postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije (voda, vjetar, sunce, biomase, otpad...) i koja je lako spojiti na postojeću prienosnu mrežu. Stoga je potrebno nastaviti izgradnju preostalih neizgrađenih malih hidroelektrana do 5MW (MAHE) na vodotoku Orljave.

Unutar formiranog građevinskog područja izdvojene gospodarske namjene na područjima jedinica lokalne samouprave uglavnom su formirane za organiziranje zona fotonaponskih elektrana, unutar postojećih gospodarskih zona (Pleternica) moguće je realizirati projekte iz djelokruga solarnih izvora energije, ali uglavnom kod svih potencijalnih prostora nedostaju dijelovi planske dokumentacije koje bi detaljnije razradilo njeno korištenje i uporabu.

„MAHE“ - malih hidroelektrana na rijeci Orljavi je predviđeno ukupno 5 od kojih još nije u funkciji izgradnja na lokaciji naselja: Ratkovića (Štajduharov mlin), Bučje (Ganocijev mlin), Brodski Drenovac (Tenov mlin).

⁸PLINACRO d.o.o. , Savska 88A, 10000 Zagreb (Dopis: Klasa: PL/20-01/3344 , Urbroj: R/IP-20-02 od 17. studenog 2020. godine)

⁹ Montcogim - Plinara d.o.o., Trg Ante Starčevića 3A, 10431 Sveta Nedjelja (Dopis - od 25. veljače 2021. godine)

¹⁰ HEP PLIN d.o.o., Sektor za distribuciju plina, Služba za tehničke poslove, Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek (Dopis: e – mail: branko.markovic@hep.hr od 18. Svibnja 2021. Godine)

II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja

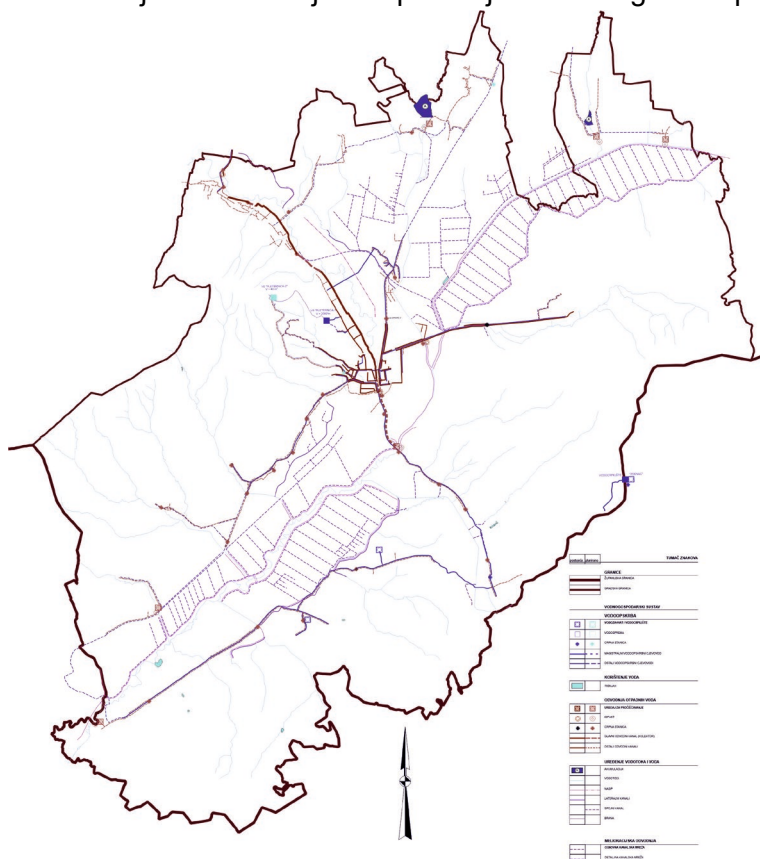
Sustav javne vodoopskrbe

Vodoopskrbni sustav Grada Pleternice i okolice spada pod regionalni sustav Požege i samostalnih vodovoda koji su spojeni na regionalni sustav.

Postojeći vodoopskrbni sustav Požeštine pokriva osam jedinica lokalne samouprave i to: tri Grada (Kutjevo, Požega i Pleternica) i pet općina (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika). To je distributivno područje komunalnog poduzeća "Tekija" d.o.o. Požega, a vodoopskrbni sustav pokriva veliki dio naselja svih navedenih gradova i općina.

Okosnicu vodoopskrbnog sustava čini crpilište "Luka" i "Zapadno Polje", izvorišta / kaptaze i zahvati Sražemanke, Veličanke, Kutjevačke rike, vodospremnici "Sv.Vid", te "Glavica" i "Pleternica" i magistralni cjevovodi koji povezuju glavne objekte i veća naselja.

U projektu "Regionalni vodoopskrbni sustav Požeštine - idejni projekt" definirani su glavni pravci povezivanja sadašnjih i budućih crpilišta i izvorišta s gotovo svim naseljima Požeštine. Sada je u fazi druga faza razvoja koja obuhvaća izgradnju magistralnih i spojnih cjevovoda te rješavanje vodoopskrbe skoro svih naselja u distribucijskom području Požeškog vodoopskrbnog sustava.

Slika 12: Postojeće i planirano stanje magistralnih vodoopskrbnih cjevovoda u Gradu Pleternici

Izvor: Studija "Vodoopskrbe Požeško-slavonske županije" (Hidroprojekt ING d.o.o., 2008),

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Izjednačavanje dnevnih oscilacija potrošnje i osiguranje stabilnosti tlaka u mreži za Pleternicu i okolice osigurava Vodosprema Pleternica kapaciteta 2000 m³. Trenutno su u tijeku radovi saanacije klizišta Vodospreme Pleternica. Što se tiče aktivnosti na razvoju cjelokupnog vodoopskrbnog susutav ugovoreni su radovi izgradnje novog magistralnog vodovoda Požega – Pleternica.

Tablica 36.

Opskrba pitkom i tehnološkom vodom			
Period	Duljina vodovodne mreže	Potrošnja pitke vode domaćinstvo	Potrošnja pitke vode gospodarstvo
	m	m ³	m ³
2016.	109.954,44	193.537,00	27.059,00
2017.	110.039,49	199.291,00	31.515,00
2018.	110.475,49	193.225,00	30.011,00
2019.	110.730,49	192.275,21	33.786,80
2020.	111.600,69	211.932,00	27.329,00

Izvor: „TEKIJA“ d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega, Vodovodna 1
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Sustav javne odvodnje

Na temelju izrađene „Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije“, koja je izrađena u prethodnom razdoblju, kroz dugoročno razdoblje, planirano je cjelovito rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Požeško-slavonske županije.

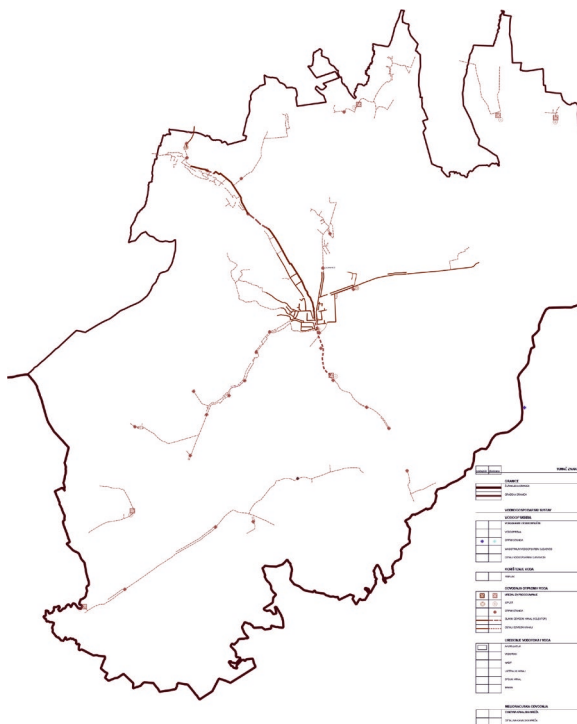
U Studiji su za analizu postojećeg stanja korištene postojeće Odluke o odvodnji otpadnih voda za sustave odvodnje na području Požeško-slavonske županije, tehnička dokumentacija izvedenog stanja objekata sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, katastar onečišćivača kao i sva do sada izrađena projektna dokumentacija za planirane vodne građevine uz usklađenje s važećom prostorno planskom dokumentacijom.

Područje Grada Pleternice „pokriva“, komunalno poduzeće "Tekija" d.o.o. Požega, Vodovodna 1, koja vodi poslove održavanja vodovodnih i kanalizacijskih sustava "Požeštine" (Gradovi Požega, Pleternica i Kutjevo, te općine Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika).

Na području grada Pleternice do sada je izgradnja kanalizacijskog sustava i uređaja za pročišćavanje daleko zaostajala za izgradnjom vodoopskrbnih sustava što je jasno uočavalo ozbiljnost problema zaštite voda od onečišćenja, a tako života i zdravlja ljudi te zaštita okoline, stoga se krenulo u projekt Aglomeracija.

Problem odvodnje se javlja u naseljima gdje je kanalizacija riješena najvećim dijelom neodgovarajućim septičkim jamama koje se nekontrolirano prazne.

Kanalizacijski sustav Pleternice je mješovitog tipa, a otpadne vode se trenutačno ispuštaju u rijeku Orlavu i na mjesta u potok Vrbovu, Postojeća duljina kanalizacijske mreže iznosi 45,1 km. U tijeku je izvođenje radova u sklopu ugovorenog projekta Sustav prikupljanja i odvodnje sa područja aglomeracije Pleternica sa čijom realizacijom će biti izgrađeno dodatno 44,65 km mreže, te 19 precrpnih stanica, 6 retencijskih bazena i 10 kišnih rasterećenja. Osigurati će se mogućnost priključenja 1194 domaćinstava. Također je potpisan ugovor vezano za Projektiranje i izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV Pleternica 15.300 ES). Ukupni rok za izvođenje radova iznosi cca 33 meseca. Izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda trećeg stupnja osigurati će se povećanje priključenosti na sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda sa 52% na 90%, a pokrivenost sa 59% na 100%. Pred kraj 2020. godine proveden je postupak javne nabave i sklopljen je Okvirni sporazum vezano za izvođenje radova na izgradnji sustav odvodnje naselja Brodski Drenovac, Bučje i Zagrađe. Trenutno je u tijeku izvođenje radova prema predmetnom Sporazumu. Radovi na izgradnji gravitacijskog kolektora u dužini od 4.753,00 i tlačnog cjevovoda dužine 1.868,00 m sa 4 crpne stanice trebali bi biti završeni u cijelosti do kraja 2023. godine.

Slika 13.: Postojeće i planirano stanje odvodnje i prečišćavanja u Gradu Pleternici
Izvor: Studija "Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije" (Hidroprojekt ING d.o.o 2018.)
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Tablica 37.

Pročišćavanje otpadnih voda			
Period	Duljina kanalizacijske mreže	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda
	m	broj	kapacitet
2016.	44.593,00	0	
2017.	44.593,00	0	
2018.	44.846,00	0	
2019.	44.846,00	0	
2020.	45.072,67	1	Priprema dokumentacije za javno nadmetanje, 15.300 ES

Izvor: „TEKIJA“ d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega, Vodovodna 1
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Osnovni sustavi javne odvodnje na području Grada Pleternice¹¹:

Aglomeracija Pleternica, obuhvaća Grad Pleternicu i dio općine Jakšić te dio Grada Požege. Projekt obuhvaća više segmenata dogradnja i rekonstrukcije sustava odvodnje za naselja Pleternica, Jakšić, Dervišaga i Vidovci. Također, izradnju sustava prikupljanja i dovodnje za naselja Frkljevci, Kadanovci, Gradac, Vesela, Blacko, Viškovci, Srednje Selo, Kuzmica, Bresnica, Sulkovci, Bzenica, Trapari i Novoselci. Za naselja Požešku Koprivnicu i Poloje projekt Aglomeracije Pleternica nije predmet obuhvata te će se naknadno rješavati. Po izvršenoj izgradnji sustava aglomeracije očekuje se povećanje broja priključaka na kanalizacijski sustav Pleternica sa dosadašnjih 53 % na 90 %.

Planirani rok završetka radova je kraj 2021. godine.

¹¹ Izvod iz Izvešća o stanju u prostoru Požeško-slavonske županije za razdoblje 2013.-2018. godine

• Sustav odvodnje "Pleternica"

Pokrivenost kanalizacijskim sustavom na području grada Pleternice je cca 53% što nije u potpunosti zadovoljavajuća veličina. Izgrađena kanalska mreža je mješovitog tipa, a otpadne vode se ispuštaju na više mjesta direktno u rijeku Orjavu. Izgrađeni su: (Izrađen je I stupanj uređaja za prečišćavanje otpadne vode. Dva pužna transportera od 60 l/s, gruba i fina rešetka. Onečišćenja se pohranjuju u kontejner koji se prazni na odlagalište komunalnog otpada. Zadnja operacija pročišćavanja je odvajanje masti i ulja u bazen). Znači, izrađen je industrijski kolektor, I etapa glavnog kolektora i veći dio sekundarne mreže. U tijeku je izgradnja glavnog kolektora (II. Etapa glavnog kolektora) koji neće riješiti problem tereta, već će ga odvesti do lokacije budućeg uređaja i uređaj za pročišćavanje koje treba početi realizirati.

Sustavom Aglomeracije Pleternica će se riješiti najveći dio prostora Grada Pleternica tako će sa sadašnjih 53% izgrađenog kanalizacijskog sustava postići 90% pokrivenost područja.

Projekt Aglomeracije Pleternice se sastoji od slijedećih segmenata:

- Izgradnja kanalizacijskog kolektora ukupne duljine 44.650 m, rekonstrukcija dva tlačna cjevovoda ukupne duljine 920 m, izgradnja objekata na sustavu odvodnje (19 crpnih stanica, 6 retencijskih bazena i 10 kišnih rasterećenja), rekonstrukcije objekata na sustavu odvodnje (4 kišnih rasterećenja, 2 crpne stanice) prema slijedećim fazama i projektima;
 1. Faza: Pleternica – izgradnja kanalizacijskih kolektora ukupne dužine L=7.177,94 m, 1 crpna stanica, 3 retencijska bazena i 2 sigurnosna preljeva,
 2. Faza: Blacko, Viškovci, Srednje Selo, Kuzmica, Dervišaga, Vidovci izgradnja kanalizacijskih kolektora i 1 tlačnog voda sve ukupne dužine L=11.021,75 m, 1 crpna stanica, 2 retencijska bazena i 1 kišni preljev,
 3. Faza: Jakšić – izgradnja kanalizacijskih kolektora ukupne dužine L= 1.869,16 m, 1 retencijskog bazena te 2 kišna preljeva,
 4. Faza: Bzenica, Sulkovci, Bresnica, i dijelom Pleternica – izgradnja kanalizacijskih kolektora i 6 tlačnih vodova sve ukupne dužine L=11.103,83 m i 6 crpnih stanica,
 5. Faza: Obuhvaća Požešku Koprivnicu i Poloj- uključuje izgradnju kanalizacijskih kolektora i 2 tlačna voda sve ukupne dužine L=5.288,91 m te 2 crpne stanice (nije predmet Aglomeracije Pleternica)
 6. Trapari, Novoselci – izgradnja kanalizacijskih kolektora i 1 tlačnih voda sve ukupne dužine L=4.150,11 m i 1 crpna stanica,
 7. Faza: Kuzmica – rekonstrukcija 2 tlačna voda ukupne duljine L=911,15 m i dvije crpne stanice,
 8. Odvodnja naselja Frkljevci i Kadanovci – izgradnja kanalizacijske mreže ukupne duljine L=2.210,53 m, 3 crpne stanice i tlačnih vodova ukupne dužine L=996,44 m,
 9. Odvodnja naselja Gradac-izgradnja kanalizacijskih mreža ukupne dužine L=5.933,53 m, 2 crpne stanice i tlačnih vodova ukupne dužine L=284,25 m.
 10. Izgradnja UPOV-a III stupanj prečišćavanja kapaciteta 15.300 ES tehnologijom konvencionalnog biološkog prečišćavanja s istovremenom aerobnom stabilizacijom i dehidracijom mulja.
 11. Nabava opreme za održavanje sustava odvodnje: nabava kamion-cisterne za prijevoz mulja s UPOV-a Pleternica na polja za ozemljavanje na UPOV-u Požega.

II .5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

II.5.1. Zaštita prirode

PODRUČJA ZAŠTIĆENA TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE:

Na području Grada Pleternice nema registriranih zaštićenih dijelova prirode niti u jednoj kategoriji zaštite koju predviđa posebnim zakonom o zaštiti prirode.

PODRUČJA ZAŠTIĆENA ODREDBAMA PPUG-a PLETERNICE:

Na području Grada Pleternice, sukladno prostorno – planskim mjerama, odnosno Odredbama PPUG Pleternice, moguće je štititi gradski park u Pleternici i park kod naselja Kuzmica, a temeljem smjernica propisanih u PPPSŽ-u.

Za navedena područja koja su potencijalno predviđena za zaštitu temeljem sustava prostorno planskih mjera PPUG Pleternice potrebno je izvršiti dodatna istraživanja i valorizaciju te izraditi projekte, sukladno kojima bi se trebala odrediti njihova stvarna vrijednost, kao i detaljan režim korištenja, zaštite i posjećivanja - ukoliko se temeljem provedenih analiza utvrdi da navedena područja i dalje posjeduju značajke važne za određivanje statusa zaštite.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽA RH / NATURA 2000

Na području Grada Pleternice, sukladno posebnom propisu o proglašenju ekološke mreže, a prema bazi podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (mrežna stranica <http://www.bioportal.hr>), nalaze se dva područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Tablica 38.):

Tablica 38.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH / NATURA 2000 NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE			
R.b.	Područja	Naziv područja	Oznaka
1.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)	Šume na Dilj gori	HR2000623
2.		Orljava	HR2001385
Ukupno: 2 područja; 3.011,59 ha			

Izvor: Baza podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (mrežna stranica <http://www.bioportal.hr>)

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

STANJE OČUVANOSTI PRIRODE

Na području Grada Pleternice očuvanosti prirode je na visokoj razini zbog velikog udjela površine pod šumama (36,87% od ukupne površine Grada Pleternice) koje imaju svoju izvornost, čistog zraka, tla i vode jer nema većih zagađivača niti je bilo značajnijih intervencija od prethodnog izvješća.

U pogledu bioraznolikosti stanja raznovrsnosti flore i faune te staništa na području Grada vrlo je visok indeks bioraznolikosti i očuvanosti. Kod vrsta je potrebno istaknuti opasnosti i prijetnje koje se odnose na invazivne vrste, posebno one koje su opasne po zdravlje (ambrozija), a zatim i one koje su opasne po staništa (bagrem, ruj, čivitnjača, pajasen, itd.). U pogledu staništa najveći je problem zaraštanja i sukcesije na suhim i valažnim travnjacima koji su najbogatiji vrstama, a proces djeluje brzo.

II.5.2. Zaštita kulturnih dobara

Prema podacima nadležnog Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Požegi, dostavljenim za potrebe izrade ovog Izvešća, u lipnju 2021.¹², slijedi tabelarni prikaz o broju zaštićenih, preventivno zaštićenih, obnovljenih, ugroženih kulturnih dobara te broju kulturnih dobara kod kojih je obnova u tijeku, na području Grada Pleternice za predmetno razdoblje (Tablica 39.):

Tablica 39.

Zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Grada Pleternice					
NEPOKRETNIA KULTURNA DOBARA	BROJ ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ PREVENTIVNO ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ OBNOVLJENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ UGROŽENIH KULTURNIH DOBARA	BROJ KULTURNIH DOBARA KOD KOJIH JE OBNOVA U TIJEKU
Graditeljska baština	7	0	0	2	1
Arheološka baština	2	0	0	2	0
Memorijalna baština	0	0	0	0	0
UKUPNO	9	0	0	4	1

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Nadalje, u skladu s podacima navedenog Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Požegi, dostavljenim u studenom 2020.¹³, u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH, za područje Grada Pleternice, upisana su sljedeća kulturna dobra (Tablica 40.):

Tablica 40.

IZVOD IZ REGISTRA KULTURNIH DOBARA REPUBLIKE HRVATSKE LISTA ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA NEPOKRETNIA KULTURNA DOBARA GRAD PLETERNICA						
STANJE: studeni 2020.						
R.B	OPĆINA/GRAD	MJESTO	NAZIV KULTURNOG DOBARA	K. O.	K.Č.BR.	BROJ REG. I DATUM RJEŠENJA
1.	PLETERNICA	BILICE	Kapela sv. Jurja	Zagrađe	779	04.07.2002. Z - 387
2.	PLETERNICA	DRENOVAC	Crkva sv. Dimitrija	Drenovac	1217	04.07.2002. Z - 391
3.	PLETERNICA	KUZMICA	Crkva sv. Kuzme i Damjana	Kuzmica	1	04.07.2002. Z - 399
4.	PLETERNICA	RATKOVICA	Kapela sv. Mihovila	Ratkovica	336	04.07.2002. Z - 414
5.	PLETERNICA	SESVETE	Crkva Svih Svetih	Sesvete	1	04.07.2002. Z - 405
6.	PLETERNICA	KUZMICA	Kurija Kušević	Kuzmica	3/1	23.03.2006. Z - 2718
7.	PLETERNICA	PLETERNICA	Vinski podrum	Pleternica	1391,1392,1381/2	16.07.2009. Z - 4195

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Požegi (e-mail: Marina.Bender-Maringer@min-kulture.hr),

¹² Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis – Klasa: 612-08/21-10/0246, Urbroj: 532-05-02-07/2-21-02 od 30. lipnja 2021. godine)

¹³ Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis – e-mail: Marina.Bender-Maringer@min-kulture.hr od 19. studenom 2020. godine)

Sustav mjera zaštite za arheološke i graditeljske baštine na području Grada Pleternice

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20), kulturna dobra od interesa su za Republiku Hrvatsku i uživaju njezinu osobitu zaštitu te predstavljaju nacionalno blago. Na sva kulturna dobra na prostoru Grada Pleternice, uključujući i arheološku baštinu, primjenjuju se stoga odredbe navedenog zakona.

Prilikom planiranja građevinskih i drugih radova na području zaštićenih arheoloških lokaliteta potrebno je postupiti u skladu sa sustavom mjera zaštite koji je određen rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, kao i u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ovisno o vrsti zahvata ishoditi posebne uvjete, odnosno potvrdu glavnog projekta ili prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

Ako se kod izvođenja građevinskih ili drugih radova na preostalom području Grada Pleternice zateknu arheološki nalazi, izvođač je dužan radove prekinuti te o nalazima bez odgađanja obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

O svim slučajevima pokretnim i nepokretnim arheološkim nalazima, na površini zemlje, pod zemljom ili pod vodom, neophodno je obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel, a predmete predati područnom muzeju.

Arheološka istraživanja smiju provoditi samo stručne osobe, ovlaštene rješenjem o odobrenju nadležnog Konzervatorskog odjela.

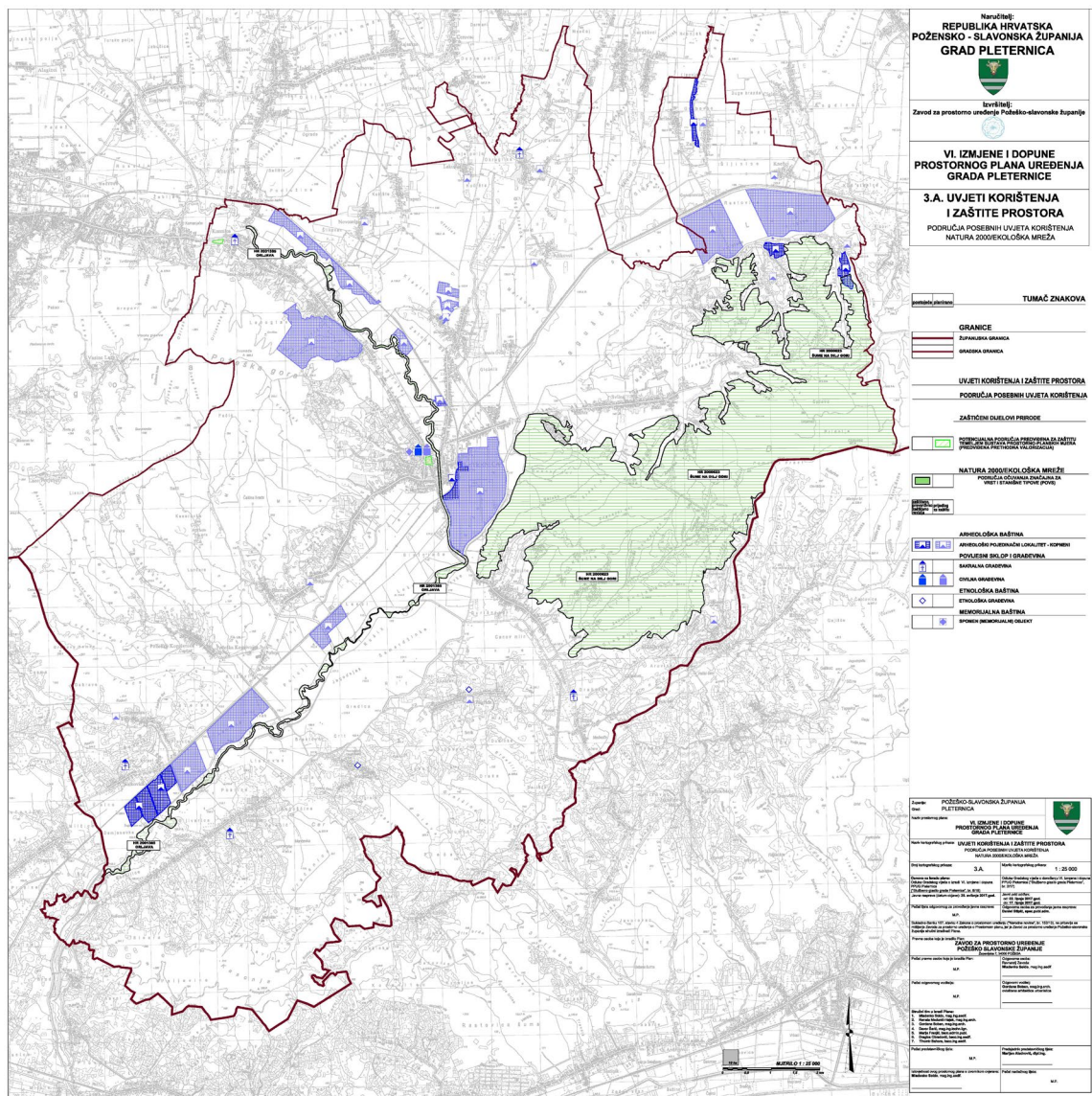
Prema Pravilniku o arheološkim istraživanjima („Narodne novine“, br. 102/10 i 2/20), pod arheološkim istraživanjima podrazumijevaju se arheološka iskopavanja (sustavno, zaštitno, revizijsko, probno iskopavanje i arheološki nadzor), arheološki pregledi terena (rekognosciranje i reambulacija) te nedestruktivne metode (geofizička istraživanja i aeroarheologija tj. arheološka zračna fotografija).

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, zabranjuje se pregled arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i područja pojedinačnih arheoloških nalaza detektorima za metal ili drugim sličnim uređajima u svrhu pronalaženja arheoloških nalaza, bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela.

Zaštitni i drugi radovi na kulturnom dobru mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.

Vlasnik kao i drugi imatelj kulturnog dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo.

Kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Slika 14.: 3.A. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA, Područja posebnih uvjeta korištenja, Natura 2000/Ekološka mreža
Izvor: PPUG Pleternice – VI. ID, dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

II.5.3. Zaštita okoliša

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine donesen je novi Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) usklađen s direktivama Europske unije.

Okoliš, sukladno navedenom Zakonu je definiran kao „prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja“.

Najznačajniji novitet koji uvodi taj Zakon jest obveza provedbe strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Zakonom se razlučuju strategije, planovi i programi za koje se strateška procjena obvezno provodi od onih za koje se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene.

Tako je izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša iz 2015., odnosno 2018. godine, u konačnici utvrđeno, da se obveza provedbe strateške procjene, između ostalih, odnosi na prostorne planove svih razina uključujući njihove izmjene i dopune i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš i kada se utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode. Za prostorne planove kojima se određuje uporaba malih površina na lokalnoj razini te za njihove manje izmjene i dopune obvezno se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene. Postupak ocjene provodi se za sve prostorne planove koji daju okvir za zahvate koji podliježu procjeni utjecaja na okoliš odnosno ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša, donesena je Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17) kojom se, između ostalog, određuju:

- zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja zahvata na okoliš,
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno upravno tijelo u županiji nadležno za zaštitu okoliša.

U svrhu provedbe navedenih propisa nadležno Ministarstvo je dostavilo svim nadležnim upravnim tijelima županija uputu o postupanju. Od stupanja na snagu novog Zakona o zaštiti okoliša pa do kraja promatranog razdoblja na području Požeško-slavonske županije u postupku izrade i donošenja prostornih planova regionalnog i lokalnog značaja odnosno za njihove izmjene i dopune provodili su se postupci ocjene o potrebi strateške procjene.

Tako su za potrebe izrade V. Izmjena i dopuna PPUG Pleternice iz 2016. te VI. Izmjena i dopuna PPUG Pleternice iz 2017., provedene ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš, kojima je utvrđeno da nije potrebno provesti strateške procjene utjecaja na okoliš za iste.

Kako je, prema definiciji, okoliš kompleksna kategorija sastavljena od niza različitih tematskih područja, tako je i zaštita okoliša jedna od najzahtjevnijih i najsloženijih aktivnosti. Širinom svojih tematskih područja zaštita okoliša zadire u sve dijelove organizacije ljudskog društva i provodi se putem određenih ovlaštenih sektora.

Na području Požeško-slavonske županije zaštitom okoliša se u svom djelokrugu rada bave tijela državne uprave, regionalne (područne) i lokalne samouprave, specijalizirane ustanove te nevladine udruge.

Na županijskoj razini poslove zaštite okoliša obavlja Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije. U Odjelu poslove zaštite okoliša obavlja jedna djelatnica, čiji poslovi između ostalog obuhvaćaju vođenje Registra onečišćivača, izdavanje dozvola ili rješenja prema propisima zaštite okoliša, sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš, provođenje ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, provođenje prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, izdavanje uvjeta zaštite prirode, izradu izvješća sukladno zakonskim obvezama i dr.

Na gradskoj i općinskoj razini u pravilu nema djelatnika zaposlenih isključivo na poslovima zaštite okoliša, jer ti poslovi obavljaju se u različitim upravnim tijelima.

U okviru Ministarstva zaštite okoliša i prirode - Uprava za inspekcijske poslove, Područna jedinica - Odjel inspekcijskog nadzora u Požegi, sukladno zakonskim odredbama obavlja inspekcijski nadzor u zaštiti okoliša I stupnja.

Uz inspekciju zaštite okoliša usko su vezane i inspekcijske službe koje nemaju direktne veze sa zaštitom okoliša, ali indirektno doprinose rješavanju problema u prostoru – županijska vodopravna inspekcija, građevinska, veterinarska, sanitarna i poljoprivredna inspekcija.

II.5.4. Područja posebnih karakteristika

PODRUČJA POTENCIJALNIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Prema VI. Izmjena i dopunama PPUG Pleternice („Sl. glasnik Grada Pleternice“, broj 02/17), na području Grada utvrđena su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:

- eksploatacijsko polje kremenog (kvarcnog) pijeska "Medinac", "Klašnice", "Pačić", "Mirkovica, Sulkovci" i "Jegerova livada"
- divlja odlagališta otpada,
- područje pojačane erozije tla.

Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti sljedeće mjere:

- izgraditi i dovršiti glavni kolektor i mehanički uređaj za pročišćavanje otpadnih voda za naselja Pleternice, te također izvedbu biološkog dijela uređaja
- izgraditi dodatna pet planiranih uređaja za predtretman/pročišćavanje otpadnih voda (Lakušija, Zarilac, Knežci, Brodski Drenovac i Komorica)
- eksploatacijska polja se u tijeku i nakon završetka eksploatacije moraju sanirati sukladno načinu sanacije utvrđenom u rudarskom projektu,
- divlja odlagališta otpada moraju se sanirati.

Za područje Grada Pleternice izrađena je i usvojena Procjena rizika od velikih nesreća, usvojena Odlukom o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća, KLASA: 021-02/18-01/04, URBROJ: 2177/07-01-18-28, od 30. studeni 2018. godine („Službeno glasilo Grada Pleternice“, broj 07/18) čiji su podaci korišteni za izradu ovog Poglavlja.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Jedinica lokalne samouprave donijela je Plan zaštite i spašavanja za područje obuhvata Grada Pleternice te Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Pleternice, kojima su propisane sve posebne mjere zaštite.

Planiranje i izgradnju skloništa kao mjeru zaštite i spašavanja od ratnih opasnosti potrebno je primjenjivati temeljem navedenog Plana.

Mjere zaštite od potencijalnih prirodnih i drugih nesreća se temelje na Prostornom planu Požeško-slavonske županije te Prostornom plan uređenja grada Pleternice.

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara za područje Grada Pleternice radi se sa svrhom identifikacije mogućih uzročnika velikih nesreća ili katastrofa lokalne razine,

kako bi se za njih mogli na vrijeme pripremiti u smislu kontrole rizika, da do ugroženosti niti ne dođe, odnosno radi odgovarajućeg djelovanja u sanaciji posljedica.

Na području Grada Pleternice ocjenjene visokim ili većim rizikom, kao prioritetne smetnje smatraju se:

- poplave,
- potres,
- ostale prirodne pojave (suša i ekstremne temperature, orkanski vjetrovi i pijavice, tuča, mraz, snježne oborine i poledice, klizišta),
- tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće (izazvane nesrećama u gospodarskim objektima i izazvane nesrećama u prometu),
- epidemiološke i sanitarne opasnosti,
- požar i eksplozija,
- minski sumnjivi prostori.

• **Poplave**

Vodotoci na području Grada Pleternice su uglavnom bujičnog karaktera. U pojedinim dionicama vodotoci su regulirani, te ne predstavljaju prijetnju po funkcioniranje JLS. U brdskim dijelovima većinom nisu regulirani, te u slučaju dugotrajnih kiša može doći do izlivanja što bi za posljedicu imalo određenu materijalnu štetu na stambenim i poslovnim građevinama, pratećim prometnicama i poljoprivrednim usjevima, to bi značajnije utjecalo na funkcioniranje Grada.

U svrhu preventivnog djelovanja kojim se pospješuje obrana od poplava treba provoditi slijedeće aktivnosti:

- regulirane vodotoke, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale neprilike za vrijeme velikih voda,
- preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) zadržati u prirodnom obliku, osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode,
- u slivovima bujičnih vodotoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla.

Područja Grada koja su izložena eventualnom plavljenju treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na isto, pa neće trpjeti velike posljedice zbog velikih voda. U područjima gdje nisu regulirani vodotoci, a izgradnja nije suprotna Prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode i bunare koji se moraju održavati i ne smiju zatrpavati ili uništavati na drugi način.

Zabranjuje se gradnja objekata u inundacijama (prostor između nasipa i vodotoka) te u blizini obrambenih nasipa. Osigurati slobodan prostor oko vodotoka (inundacije) kako bi se moglo vršiti redovno održavanje vodotoka i time spriječila opasnost od poplava.

- **Potres**

Sukladno procjeni ugroženosti i privremenoj seizmološkoj karti RH područje Grada Pleternice se nalazi u seizmičkom području VII i VIII stupnja seizmičnosti po ljestvici MSK skale.

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Županije uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu.

Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima.

U građevinama društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog županijskog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

- **Ostale prirodne pojave**

SUŠA

Suša i toplinski val može uzrokovati ozbiljne štete u poljoprivredi, vodoprivredi i drugim gospodarskim djelatnostima, te može doći do poteškoća u opskrbi pitkom vodom.

Potrebno je planirati sustav za melioracijsko navodnjavanje poljoprivrednih površina, voćnjaka, povrtnjaka i svih ostalih površina jer vrlo lako u sušnim periodima dolazi do nepovratne štete dugogodišnjim nasadima.

ORKANSKI VJETROVI I PIJAVICE

Orkanski vjetrovi i pijavice od 8 i više bofora (Bf), prema Beaufortovoj ljestvici, čija brzina iznosi preko 62 do 74 km/h i više, pretpostavljaju primjenu propisanih uvjeta pri projektiranju i izvođenju građevina kako tijekom takvih vjetrova ne bi nastala oštećenja na građevinama i njihovim konstruktivnim dijelovima.

Takvi vjetrovi mogu nanijeti velike štete na ratarski kulturama, voću, povrću i vinogradima pa je potrebno planirati blagovremeno obavještanje i zaštitu. U rjeđim slučajevima uslijed olujnog nevremena može doći do oštećenja građevinskih objekata, objekata kritične infrastrukture (npr. električni ili telekomunikacijski vodovi) ili kratkotrajnog onemogućavanja odvijanja prometa, zbog pada drveća na prometnice. Uz olujne i orkanske vjetrove vezana je pojava pijavica.

TUČA

Tuča se sve češće javlja tijekom cijele godine i predstavlja prije svega veliku opasnost za poljoprivredne površine, voćnjake, povrtnjake, ali i za građevine (krovovi, prozori) te pokretnu imovinu. Potrebna je organizacija sustava za obranu od tuče.

Protugradna obrana vrši se generatorima i ostalim tehničkim sredstvima, a njome rukovodi DHMZ. Sezona obrane od tuče traje od 1.svibnja do 30.rujna, odnosno u periodu kada ova elementarna nepogoda može prouzročiti najveće štete.

MRAZ

Ugroženost usjeva od mrazeva česta je pojava u rano proljeće, naročito vinograda i voćnjaka. U svrhu zaštite potrebno je planirati zaštitu nasada pokrivanjem i odgovarajućim sličnim aktivnostima.

SNJEŽNE OBORINE I POLEDICE

Područje Grada Pleternice nije ugroženo visokim nanosima snijega koji izazivaju velike materijalne štete i uzrokuju ozbiljne poremećaje u prometu i opskrbi stanovništva. Padanje snijega neprekidno od 30 ili više cm u roku 12 sati ima obilježje elementarne nepogode.

Visoki nanosi snijega mogu nanijeti štetu zgradama i građevinama koje služe za stanovanje ili proizvodnju, a naročito starijim zgradama kojima može uzrokovati razne poremećaje na relativno kraći period. Mjerama zaštite od snježnih nanosa potrebno je organizirati učinkovitu zimsku službu za čišćenje prometnica i održavanje prohodnim tijekom zimskih mjeseci.

Poledice su učestala pojava u zimskim mjesecima, pri čemu su ugrožene sve prometnice na području Grada. Posljedice su otežano odvijanje prometa i povećana vjerojatnost pojedinačnih prometnih nesreća.

KLIZIŠTA

Na području Grada Pleternice nema evidentiranih većih klizišta, uglavnom su ona pojedinačna i najviše štete čine na prometnoj infrastrukturi na potezu Frkljevaca-Zagrađa, Daranovaca-Bilice.

• Tehničko – tehnološke katastrofe i velike nesreće

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima u apsolutnom dosegu, ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, stambene građevine i sl.).

Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na 112.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u prometu

Odlukom o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima (NN 15/2010), određeno je da prijevoz opasnih tvari cestama na području Grada Pleternice nije dozvoljen, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata, benzinskih postaja i stanovništva.

Budući da manjim dijelom teritorija Grada Pleternice prolazi trasa željezničke pruge II reda oznake L 205, moguća je situacija provoza svih vrsta otrovnih, zapaljivih, eksplozivnih i ostalih tvari karakterističnih i opasnih svojstava po zdravlje ljudi i okoliš.

U blizini prometnica po kojima se prevozi opasna tvar namijenjena tvrtki za proces proizvodnje ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportski objekti, stambene građevine i sl.). Iste po mogućnosti locirati u unutrašnjost naselja.

- **Epidemiološke i sanitarne opasnosti**

Na području Grada Pleternice moguća je pojava epidemija (ljudi), stočnih zaraznih bolesti te bolesti biljnih poljoprivrednih proizvoda.

Sve navedene bolesti ljudi i životinja mogu se pojaviti u nešto većem obimu u slučaju velikih nesreća ili katastrofa, no obzirom na educiranost liječničkog i veterinarskog kadra, blizine većih gradova (Požege, Kutjevo) te dobre prometne povezanosti sa okolnim JLS i županijama, iste neće bitno utjecati na funkcioniranje jedinice lokalne samouprave.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja ne smiju se graditi u radijusu od 500 m oko potencijalne lokacije vodocrpilišta.

Obzirom na pojavu bolesti kao što su ptičja gripa a posebno svinjska kuga, bolest kvrgave kože (Lumpy skin disease) tamo gdje je to još moguće potrebno je u vangradskim naseljima spriječiti širenje istih i njihovo spajanje, odnosno ostaviti razmake koji omogućavaju stvaranje dezinfekcijskih barijera – koridora.

- **Požar i eksplozija**

Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine i plinovi moraju se graditi na sigurnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja prema posebnim propisima.

Eventualnim planiranjem gospodarske zone u kojoj će se skladištiti zapaljive tekućine i plinovi, kod izgradnje takve vrste građevina, potrebno je predvidjeti sigurnosne udaljenosti od drugih objekata, a u skladu s odredbama posebnog zakona i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu problematiku.

U slučaju kada se kod građevina gospodarske namjene bučnih i/ili potencijalno opasnih djelatnosti utvrđuju prostorni elementi za novu izgradnju ili dogradnju, odnosno izmjenu postojećeg tehnološkog procesa u postojećim građevinama (ukoliko im sadržaj odgovara uvjetima gradnje osnovnih ili pratećih djelatnosti funkcionalne zone naselja), a gdje se tijekom tehnološkog procesa upotrebljavaju ili razvijaju agresivni i štetni plinovi ili tekućine ili postoji opasnost od eksplozije, za navedene zahvate će biti potrebno dokazati primijenjene mjere zaštite.

II.6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, broj 48/14 i 19/15), sastavni dio Izvješća o stanju u prostoru Grada Pleternice su sljedeći obvezni prostorni pokazatelji (Tablica 41.):

Tablica 41.

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE GRADA PLETERNICE						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja		Pokazatelj	Način prikaza	Izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika (Popis 2011.)	12.883	DZS
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.	87,89	
			3.	Prirodni prirast/pad stanovništva (2019)	-59	
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava	3.608	DZS
			2.	Indeks rasta broja kućanstava	95,55	
			3.	Prosječna veličina kućanstava	3,14	
1.2.	SOCIJALNO GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	95,84%	MRRFEU
			2.	Stupanj razvijenosti	III.	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	38	DZS
			2.	Gustoća naselja	186,60 naselja /1000km ²	
			3.	Gustoća naseljenosti	55,42 stanovnika /km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja	203,64 km ²	PPUG Pleternice
		B. Građevinska Područja naselja (GPN)	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana	1.380,25 ha	PPUG Pleternice
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	6,78 %	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	4,71 %	
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	30,55 %	
			5.	Udio neuređenog GPN u odnosu na ukupno GPN	7,48 %	
			6.	Broj stanovnika / ukupna površina GP	9,33 stanovnika/ha	
			7.	Broj stanovnika / izgrađena površina GP	13,43 stanovnika/ha	
	8.	Broj stanovnika / neizgrađena površina	30,57 stanovnika/ha			

				GP			
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	199,85 ha 0,016 ha/st.	PPUG Pleternice	
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:			
			2.a.	Ugostiteljsko - turistička namjena	10,28 ha 5,14 % 0,0008 ha/st.		
			2.b.	Gospodarska namjena	164,94 ha 82,53 % 0,013 ha/st.		
			2.c.	Sport i rekreacija	18,7 ha 9,36 % 0,001 ha/st		
			2.d.	Područja posebne namjene	-		
			2.e.	Površine groblja	5,93 ha 2,97 %		
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	-		
			4.	Broj turističkih postelja po km ² obalne crte	-		
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST							
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	1.	Duljina cesta po vrstama:	Uk. 98,93	km	HAC, HC, ŽUC, UO za promet
				- državne ceste	-		
				- županijske ceste	23,44		
			2.	- lokalne ceste	58,78		
				- nekategorizirane ceste	16,71		
				Udio pojedinih vrsta:		%	
			3.	- državne ceste	-		
				- županijske ceste	23,69		
				- lokalne ceste	59,42		
		3.	- nekategorizirane ceste	16,89			
			Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)	Uk. 0,43	km/km ²		
			- državne ceste	-			
		3.	- županijske ceste	0,12			
- lokalne ceste	0,29						
- nekategorizirane ceste	0,08						
B. Željeznički promet	1.	Duljina pruge prema vrsti:		km	HŽ		
		- dvokolosječne	-				
		- jednokolosječne	25,86				
	2.	Udio pojedinih vrsta:		%			
		- dvokolosječne	-				
		- jednokolosječne	100				
3.	Gustoća željezničkih pruga		km/km ²				
	- dvokolosječne	-					
	- jednokolosječne	0,13					
C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama	2	broj	MPPI		
		Površina zračnih luka	0,04	km ²	PPŽ		
D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti	-	broj	MPPI		
		Površina kopnenog dijela luke	-	ha			

			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova	-	broj	
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-	broj	MPPI
			2.	Klasa i duljina plovnih putova	-	klasa, km	
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,09	broj/100st	HAKOM
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopskrbnih vodova prema vrstama: - visokonaponski - sredjenaponski - niskonaponski	Uk. 194,00 13,30 24,22 156,48	km	HEP
			2.	Udio elektroopskrbnih vodova prema vrsti: - visokonaponski - srednje naponski - niskonaponski	6,85 13,52 79,63	%	
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda po vrstama: - magistralni plinovod - lokalni plinovod	Uk. 66,21 17,60 48,61	km	HEP Plin Plinacro Montcogim – plinara
			2.	Udio prema vrsti plinovoda: - magistralni plinovod - lokalni plinovod	26,58 73,41	%	
		C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	-	km	JANAF, INA
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	111,60	km	TEKIJA d.o.o.
			2.	Potrošnja pitke vode* - domaćinstvo - gospodarstvo	211.932,00 27.329,00	m ³	
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže*	45,07	km	TEKIJA d.o.o.
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	1 15.300	Broj, ES	
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrstama - Aktivna odlagališta	-	broj, ha	AZO PPUO/G
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina) sanirano sanacija u tijeku sanacija u pripremi	-	broj	
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA						
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	10.907,48 ha		PPUG Pleternice
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	53,57 %		
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,85 ha/stanovniku		
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	7.507,92 ha		
			2.	Udio šumskog zemljišta	36,87 %		

			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,58 ha/stanovniku		
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda po vrstama	119,00 ha		
			1.a.	vodotoci	92,00		
			1.b.	akumulacije	15,00		
			1.c.	retencije	12,00		
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu županije	0,58 %		
			3.	Duljina vodotoka	km		
		D. Morska obala	1.	Morska obala - dužina obalne crte	-		
		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	3 cca 31 ha		
			1.a.	tehničko-građevni kamen	3 cca 31 ha		
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	-		MGOR, ZZOP
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti ukupno	2 3.011,59 ha		
			2.a.	Područja ekološke mreže značajna za ptice - POP	-		
			2.b.	Područje ekološke mreže značajno za vrste i stanišne tipove - POVS	2 3.011,59 ha		
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih kulturnih dobara ukupno	9	broj	MK
			1.a.	graditeljska baština	7	broj	
			1.b.	arheološka baština	2	broj	
			1.c.	memorijalna baština	0	broj	
			2.	Broj preventivno zaštićenih kulturnih dobara ukupno	0	broj	
			2.a.	graditeljska baština	0	broj	
			2.b.	arheološka baština	0	broj	
			2.c.	memorijalna baština	0	broj	
			3.	Broj obnovljenih kulturnih dobara ukupno	0	broj	
			3.a.	graditeljska baština	0	broj	
			3.b.	arheološka baština	0	broj	
			3.c.	memorijalna baština	0	broj	

			4.	Broj ugroženih kulturnih dobara ukupno	4	broj	
			4.a.	graditeljska baština	2	broj	
			4.b.	arheološka baština	2	broj	
			4.c.	memorijalna baština	0	broj	
			5.	Broj kulturnih dobara kod kojih je obnova u tijeku ukupno	1		
			5.a.	graditeljska baština	1		
			5.b.	arheološka baština	0		
			5.c.	memorijalna baština	0		
	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		Opisno u tekstualnom dijelu Izvješća			
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA						
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP na snazi - PPP-SŽ - PPUG - UPU - PUP	1 1 1 1	broj	ZPU, JLS
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP na snazi - PPP-SŽ - PPUO/G - UPU - PUP	3 6 3 1	broj	
			3.	Broj PP u izradi (uključivo ID): - PPP-SŽ - PPUO/G	1 -	broj	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama***		broj	UO za gospodarstvo i graditeljstvo
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-	broj	ZPU
			2.	Površina	-	ha	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	-	broj	UO za prostorno uređenje
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-	broj	AZONIZ ZPU

* Opisano u tekstualnom dijelu ovog Izvješća kroz promatrano razdoblje

** Upravni odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije ne prati izdavanje akata prema gradovima i općinama kojima se akti izdaju već ukupan broj izdanih akata na području Županije.

- nema pojave ili podaci nisu dostupni

Izvori: navedeni u Tablici 41.

Obrada podataka: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

III.1. Izrada prostornih planova

Učinkovitost prostornog planiranja na nivou grada/općine osiguravaju predstavnička i izvršna tijela jedinica lokalne samouprave donošenjem dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata temeljem posebnih propisa koji utječu na gospodarenje prostorom.

Od prihvaćanja prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Pleternice do početka izrade ovog Izvješća, došlo je do promjene u zakonskoj regulativi u području prostornog uređenja. Novim Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 65/17, 39/19 i 98/19 – u daljnjem tekstu Zakon) uvedene su značajnije novine u smislu razina donošenja prostornih planova, sadržaja, standarda, te postupka izrade i donošenja, a prestao je važiti Zakon o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12). Od svih navedenih novina najznačajnija da će se izrada prostornih planova na svim razinama vršiti sukladno novim pravilnicima kojima će se odrediti standard izrade elaborata i elektronički standard prostornih planova, čime je novi, trenutno važeći Zakon u odnosu na prethodno važeći propisao izradu prostornih planova najnovije generacije.

Trenutno važećim Zakonom određena je izrada Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske koja je temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru i ima svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja, kojom se određuju dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru. Za izradu Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske odgovorno je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, stručni izrađivač je Hrvatski zavod za prostorni razvoj, a Hrvatski sabor ju je donio na sjednici 13. listopada 2017. Objavljena je u službenom glasniku 31. listopada 2017. godine („Narodne novine“, broj 106/17).

Sukladno Zakonu određena je izrada prostornih planova državne, područne (regionalne) i lokalne razine, i to:

- državne razine - Državni plan prostornog razvoja, prostorni plan ZERP-a, Prostorni plan epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske, prostorni plan nacionalnog parka, prostorni plan parka prirode i drugi prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja.
- područne (regionalne) – prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja
- lokalne razine – prostorni planovi uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan, urbanistički plan uređenja koji nisu državne i područne (regionalne) razine.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17) i Prostorni plan županije Požeško-slavonske („Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19) daju smjernice i okvir za izradu Prostornog plana uređenja Grada Pleternice.

Temeljem Zakona:

- prostorni plan mora biti u skladu sa trenutno važećim Zakonom i propisima donesenim na temelju tog Zakona.

- prostorni plan niže razine mora biti usklađen s prostornim planom više razine
- prostorni plan užeg područja mora biti usklađen s prostornim planom šireg područja iste razine
- prostorni planovi iste razine moraju biti međusaobno usklađeni.

III.1.1. Prostorni planovi izrađeni za područje Grada Pleternice

PPP-SŽ	Prostorni plan županije
PPUO/G	Prostorni plan uređenja općine/grada
GUP	Generalni urbanistički plan
UPU	Urbanistički plan uređenja
PUP	Provedbeni urbanistički plan

A) PROSTORNI PLANOWI NA SNAZI

- Prostorni planovi područne (regionalne) razine

Tablica 42.

Prostorni planovi područne (regionalne) razine			
Naziv plana	Datum donošenja plana	Naziv glasnika	Površina ha
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA			
PPP-SŽ	05.07.2002.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 5/02 i 5A/02	181.524
PPP-SŽ - I. ID	01.07.2011.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 4/11	
PPP-SŽ – Ciljane ID	26.05.2015.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 4/15	
PPP-SŽ - III. ID	26.07.2019.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 5/19	

Izvor: ISPU, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

- Prostorni planovi lokalne razine

Tablica 43.

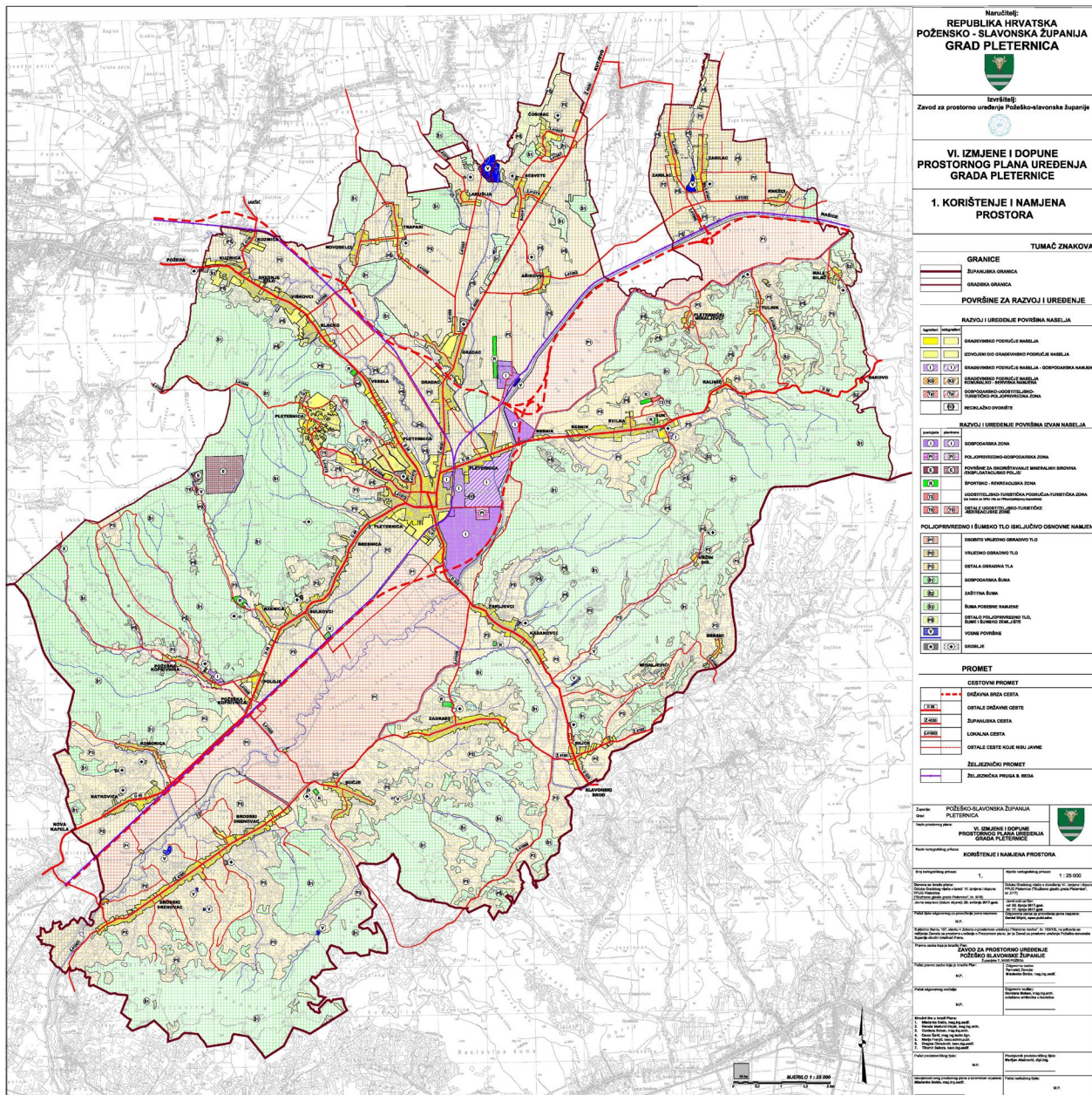
Prostorni planovi lokalne razine			
Naziv plana	Datum donošenja plana	Naziv glasnika	Površina ha
GRAD PLETERNICA			
PPUG Pleternica	24.03.2006	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 1/06	20.358
PPUG Pleternica - I. ID	18.07.2008	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 6/10.	
PPUG Pleternica - II. ID	24.10.2011	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 10/12	
PPUG Pleternica - III. ID	22.12.2014	Donošenjem nove Odluke o izradi IV ID PPUG Pleternice prestala je važiti stara Odluka	
PPUG Pleternica - IV. ID	16.06.2015	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 05/15	
PPUG Pleternica - V. ID	03.10.2016	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 07/16	
PPUG Pleternica - VI. ID	19.12.2016	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 02/17	
UPU Grada Pleternica	30.05.2007	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 2/07	313,3
UPU Grada Pleternica - I. ID	08.04.2009	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 3/09.	313,3
UPU Grada Pleternica - II. ID (ciljane)	18.02.2013	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 2/13.	313,3
UPU Grada Pleternica - III. ID	06.09.2018	Sl. glasilo Grada Pleternica br. 5/18	349,3
PUP Centar u Pleternici	01.01.1992	Sl. vjesnik Općine Slavonska Požega br.2/92.	14,24
PUP Centar u Pleternici ID	01.01.1993	ID PUP Centar u Pleternici objavljen na oglasnoj ploči Grada Pleternice	

Izvor: PPUO/G, ISPU, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Prostorni plan uređenja Grada Pleternice

Prostorni plan uređenja Grada Pleternice donesen je 2006. godine („Službeno glasilo“ Grada Pleternice, br. 1/06), a izmjene i dopune 2010., 2012., 2015., 2016. i 2017. godine (Službeno glasilo“ Grada Pleternice, br. 3/10, 10/12, 5/15, 7/16 i 2/17).

Slika 15.: IZVOD IZ PPUG PLETERNICE - Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA", VI. Izmjene i dopune PPUG Pleternice u mjerilu 1:25.000.

Izvor: PPUG Pleternice, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Urbanistički plan uređenja Grada Pleternice

Urbanistički plan uređenja Grada Pleternice donesen je 2007. godine („Službeno glasilo“ Grada Pleternice, br. 2/07), a Izmjene i dopune 2009., 2013., 2018. godine („Službeno glasilo“ Grada Pleternice, br. 2/09, 2/13 i 5/18).

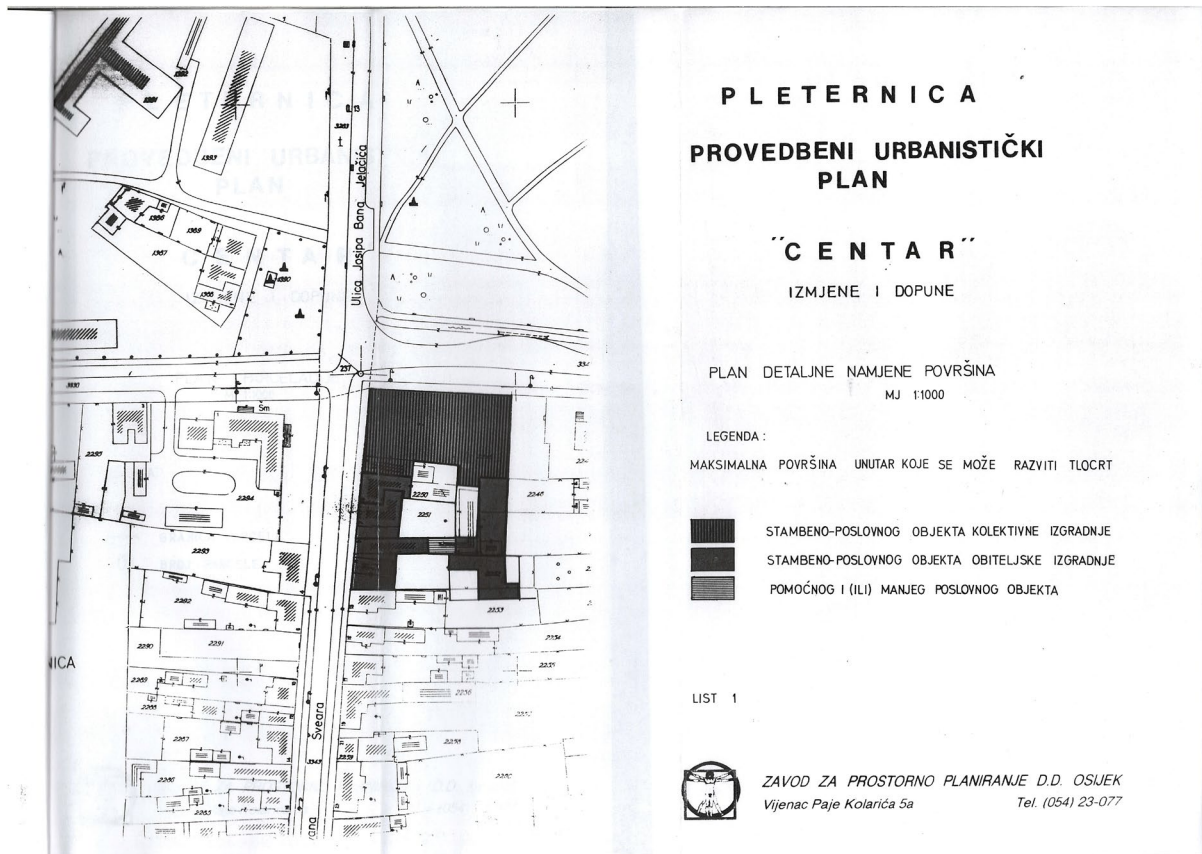

Slika 16. : IZVOD IZ UPU GRADA PLETERNICE - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA", III. Izmjene i dopune UPU grada Pleternice u mjerilu 1:25.000.

Izvor: UPU grada Pleternice, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

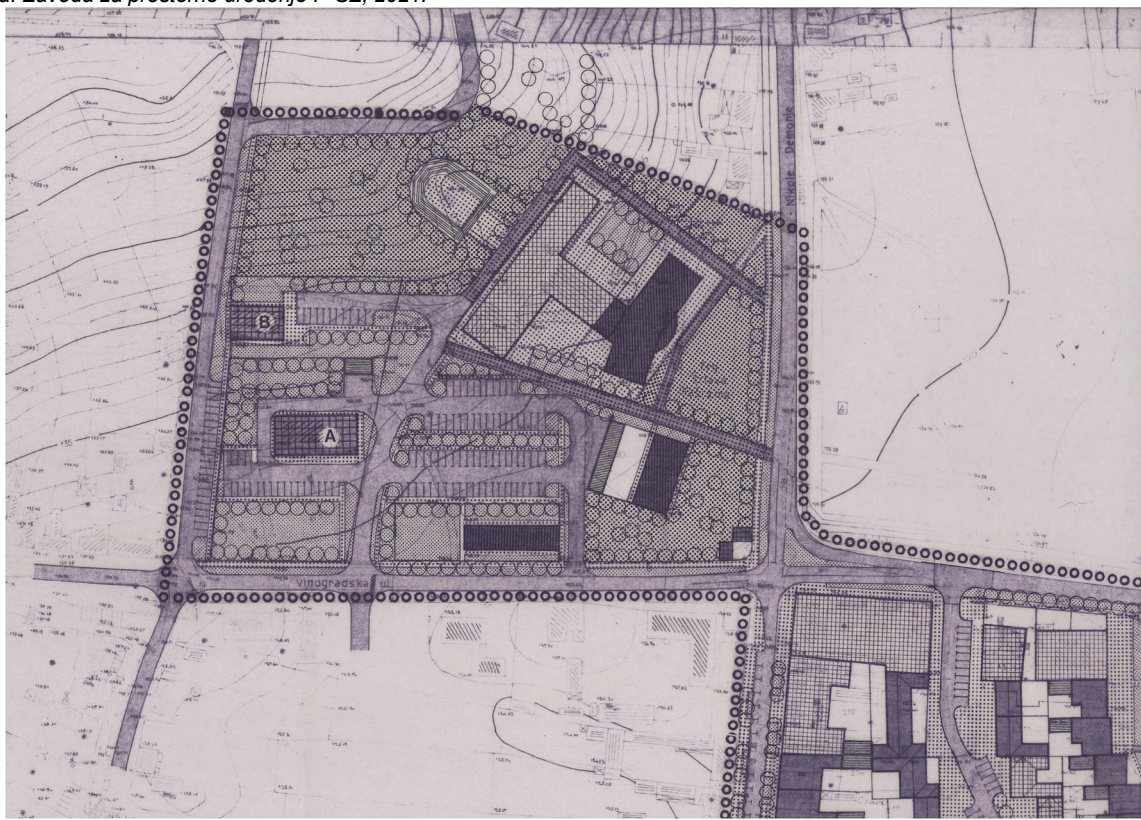
Provedbeni urbanistički plan CENTAR u Pleternici

Provedbeni urbanistički plan CENTAR u Pleternici donesen je 1992. godine („Službeni vjesnik Općine Slavonska Požega br.2/92.) za dio centra Pleternice, a djelomične izmjene objavljene su na oglasnoj ploči Grada Pleternice 30. studenog 1993. godine. S obzirom da ga nije moguće provesti (planirana rješenja nisu prilagođena postojećoj parcelaciji i imovinsko-pravnim odnosima), posljednjim donesnim dokumentom praćenja stanja u prostoru Grada Pleternice, Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Pleternice za razdoblje 2006-2010. godina („Službeno glasilo Grada Pleternice“, broj 1/2006), predviđeno je da ga se stavi izvan snage.

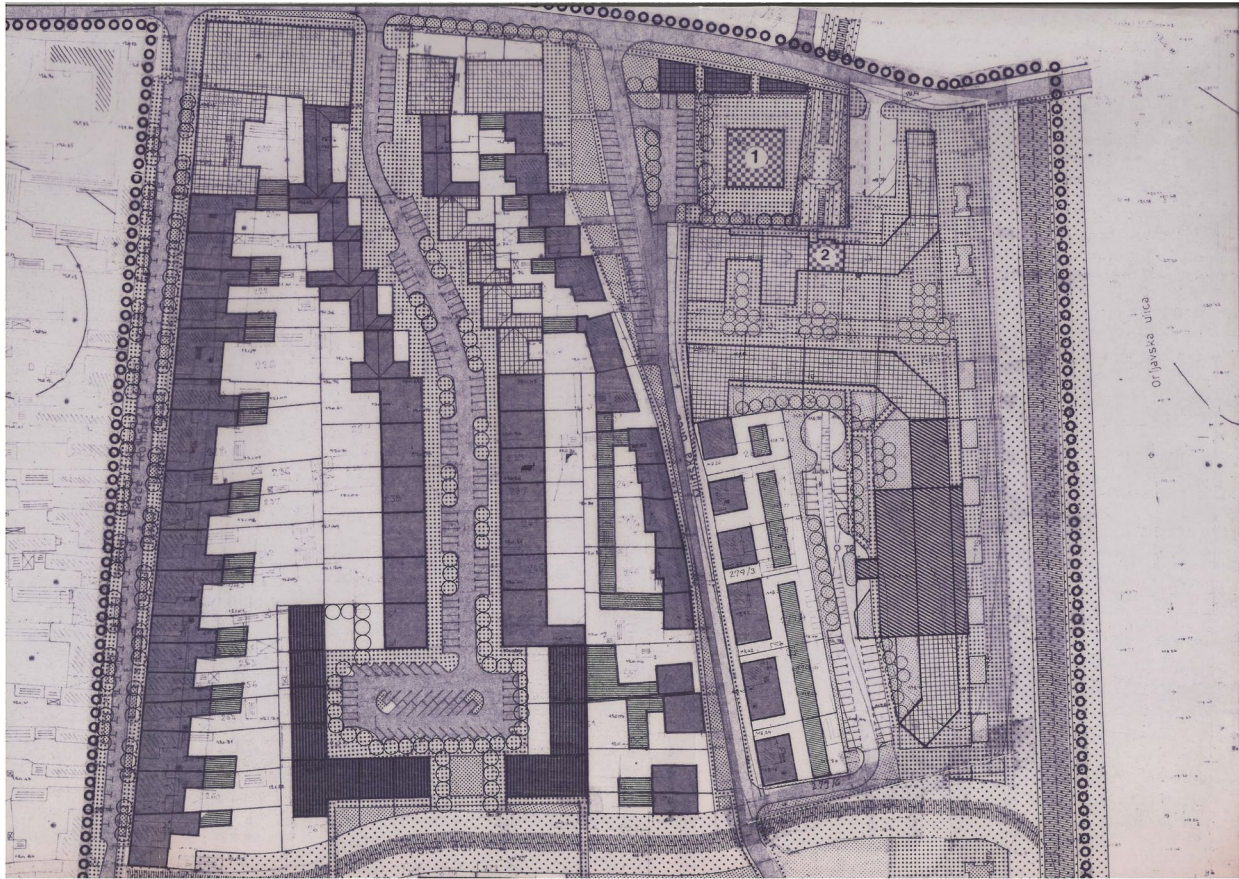
Slika 17. : IZVOD IZ PUP-a CENTAR PLETERNICA - Kartografski prikaz 2. "PLAN DETALJNE NAMJENE POVRŠINA" u mjerilu 1:1.000

Izvor: PUP Centar Pleternica, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Slika 18. : IZVOD IZ PUP-a CENTAR PLETERNICA - Kartografski prikaz 2. "PLAN DETALJNE NAMJENE POVRŠINA" u mjerilu 1:1.000

Izvor: PUP Centar Pleternica, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

Slika 19. : IZVOD IZ PUP-a CENTAR PLETERNICA - Kartografski prikaz 2. "PLAN DETALJNE NAMJENE POVRŠINA" u mjerilu 1:1.000

Izvor: PUP Centar Pleternica, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
 Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

B) PROSTORNI PLANI STAVLJENI VAN SNAGE OD PRETHODNOG DOKUMENTA PRAĆENJA STANJA U PROSTORU GRADA PLETERNICE

Tablica 44.

Prostorni planovi stavljeni van snage			
Naziv plana	Naziv glasnika	Površina ha	Odluka o stavljanju izvan snage
GUP Pleternice	Službeni vjesnik grada Pleternice, br. 06/91, 05/96 i 04/99		30.05.2007 (Službeno glasilo Grada Pleternice, br. 2/07)*

*Odluka o donošenju Generalnog urbanističkog plana grada Pleternice prestala je vrijediti donošenjem Urbanističkog plana grada Pleternice

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.
 Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

III.1.2. Prostorni planovi u izradi za područje Grada Pleternice

- Prostorni planovi područne (regionalne) razine

Tablica 45.

PROSTORNI PLAN POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJE (Požeško-slavonski sl. glasnik br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19) IV. Izmjene i dopune	
Izrađivač:	Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije
Obuhvat:	181.524 ha
Početak izrade:	11.03.2021. - Datum objave Odluke o izradi – Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 2/21
Strateška procjena utjecaja na okoliš:	Mišljenje Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpada Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za IV. Izmjene i dopune PPP-SŽ
Javna rasprava:	-
Prikupljanje mišljenja i suglasnosti:	-
Planirani rok za donošenje:	-

Izvor: Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna PPP-SŽ i ostala dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.
 Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Grada Pleternice

Sukladno potrebama prostornog uređenja Grada Pleternice, izmjenama i dopunama PPUG Pleternice redovito se provodilo redefiniranje obveze izrade prostornih planova te se obveza izrade kroz iste i mijenjala. Posljednjim VI. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice („Službeno glasilo Grada Pleternica“ br. 02/17) utvrđena je obveza izrade sljedećih prostornih planova (Tablica 44.):

Tablica 46.

Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Grada Pleternice	
Naziv plana	Površina cca ha
UPU gospodarske zone Pleternica II	110,69
UPU gospodarske zone Resnik	21,10
UPU proširenja groblja u Gradcu	3,26
UPU proširenja groblja u Kuzmici	1,34

Izvor: PPUO/G, PPP-SŽ, 2019. g.
 Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2019. g.

Istim Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice se ukinula obveza izrade:

- UPU gospodarske zone s ugostiteljsko turističkim sadržajima Buk
- UPU Gradac (dio naselja)
- UPU Kuzmica I (dio naselja)
- UPU Kuzmica II (dio naselja).

Obveza izrade UPU-a ugostiteljsko-turističke zone „Pleternica“ i UPU-a izdvojenog dijela građevinskog područja naselja Pleternica „Starac“ ukinuta je IV. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice.

Za sve gore navedene UPU-e, koji se ukidaju ili su ukinuti, VI. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice propisani su uvjeti provedbe zahvata s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja te za navedena područja nije više obvezno donošenje urbanističkog plana uređenja.

Do donošenja navedenih UPU-a, izgradnja i rekonstrukcija u okviru njihovih obuhvata je dozvoljena u slučajevima i pod uvjetima određenim važećim zakonom o prostornom uređenju te sukladno Odredbama važećeg PPUG Pleternice.

III.2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

III.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova

Provedba prostornih planova sastavni je dio prostornog planiranja i slijedi nakon izrade i donošenja prostornog plana. Svaki zahvat u prostoru provodi se sukladno prostornom planu, odnosno u skladu s aktom za provedbu prostornog plana i posebnim propisima. Prostorni plan provodi se izdavanjem lokacijske dozvole, dozvole za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, potvrde parcelacijskog elaborata te građevinske dozvole na temelju posebnog zakona.

Provedbeni dokumenti koji su propisani važećim PPUG-om Grada Pleternice izrađuju se, donose i provode sukladno utvrđenim razvojnim ciljevima i prioritetima Grada Pleternice od strane Gradskog vijeća.

Akte za provedbu prostornih planova na području Grada Pleternice izdaje Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije, te Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ako je određeno posebnim propisom.

Upravni odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije (dopis: Klasa: 361-02/20-02/17, Urbroj: 2177/1-06-06/1-18-2 od 13.11.2020.) *ne prati izdavanje akata prema gradovima i općinama kojima se akti izdaju već ukupan broj izdanih akata na području Županije. U razdoblju 2016.-2019. godine uz nadležni Upravni odjel, rješenja o izvedenom stanju izdavala je i Agencija za opzakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada.*

Svakako treba istaknuti činjenicu da se predmeti vezani za izdavanje navedenih dozvola rješavaju u rokovima sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Zakona o gradnji, Zakonu o općem upravnom postupku, te u skladu s prostornim planovima i svim važećim posebnim zakonima i propisima. Složenost obavljanja predmetnih poslova proizlazi osobito i iz velikog broja zakona i propisa koji se odnose i primjenjuju u postupcima (svi zakoni iz područja prostornog uređenja i gradnje, zaštite okoliša i prirode, zaštite zraka, zakon o otpadu, i sl., te svi pripadajući pravilnici, tehnički propisi, uredbe, norme i dr.

III.2.2. Postupanje s nezakonitom gradnjom

Nezakonita gradnja definira se kao gradnja bez ishođenja propisane pravno-tehničke dokumentacije. Radi se o pojavi koja obilježava kako državni, tako i prostor Požeško-slavonske županije u proteklih pedesetak i više godina, a rezultat je pretežno gospodarskih i socijalnih te upravno-pravnih uzroka koji se kreću u širokom rasponu od onih na pojedinačnoj do onih na društvenoj razini. Između ostalog, to su preferiranje individualnog stanovanja i vlasništva uglavnom izgradnjom kuća osobnim radom, u više faza i uz nepoštivanje propisa bilo zbog

nedostatnih financijskih sredstava ili nerazvijene svijesti o potrebi poštivanja propisa, izvođenje nezakonitih rekonstrukcija radi poboljšanja uvjeta stanovanja ponajprije u izgrađenim dijelovima građevinskih područja, utjecaj značajne migracije kao posljedica izbjeglištva usred ratnih djelovanja tijekom obrambenog domovinskog rata i dr.

Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" 86/12., 143/13., 65/17.), te Uredba o naknadi za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, doneseni tijekom kolovoza 2012. godine sa izmjenama i dopunama 2013. i 2017. godine, obilježili su ovo razdoblje.

Požeško-slavonska županija, sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, do 30. lipnja 2013. godine zaprimila je oko 16.000 zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, a ponovo danom mogućnošću prijava svih koji nisu to činili do 2013. u tijeku 2017. i 2018. godine zaprimljeno je 1.050 zahtjeva. Velik dio zaprimljenih zahtjeva je bio bez potrebne projektne dokumentacije tako da se tijekom sljedećih godina rješavaju zahtjevi prema dostavljenoj dokumentaciji, a istovremeno je i sve više donesenih rješenja o odustajanju od podnesenih zahtjeva ili o odbijanju jer tražena dokumentacija nije dostavljena u rokovima.

III.2.3. Urbana preobrazba

Urbana preobrazba definirana je u Zakonu o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica.

PPUG-om Pleternice **nisu** posebno planirane mjere i uvjeti za urbanu preobrazbu.

III.2.4. Urbana sanacija

Urbana sanacija definirana je Zakonom o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način.

PPUG-om Pleternice **nisu** definirane planske mjere i uvjeti za urbanu sanaciju.

III.3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR

U proteklom razdoblju izrađeni su strateški, razvojni i programski dokumenti od važnosti za Požeško-slavonsku županiju i Grad Pleternicu od kojih navodimo one od važnosti za prostorni i održivi razvoj:

Naziv dokumenta:

- Strategija razvoja Grada Pleternice 2014.-2020., prosinac 2013.godine (Službeno glasilo Grada Pleternice, broj
- Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/18)
- Master plan turizma Požeško-slavonske županije i Brodsko-posavske županije

- Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije 2016.-2020. godine (ožujak 2016.)
- Akcijski plan energetske učinkovitosti Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2018. godine („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 5/16)
- Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjena za područje Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/16)
- Operativni plan razvoja cikloturizma Požeško-slavonske županije (listopad, 2017.)
- Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ projektiranje d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 796/2005. i „Hidroing“ d.o.o. za projektiranje i inženjering d.o.o. Osijek – Trg J. Križanića 3, pod brojem projekta I-743/05. od listopada 2005. godine) te idejni projekti sustava navodnjavanja:
 - SN Orljava Londža 1930 ha, Institut IGH, Zavod za hidrotehničko projektiranje, Zagreb - studeni 2009.
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2007.-2015. godine u studenom 2007. godine. (Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 18/07 i 7/11)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije („ Hidroprojekt-ing“ d.o.o. Zagreb, Draškovićeve 35/I, lipanj 2008. godine)
- Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 25/2005.)

III.4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU GRADA PLETERNICE

Za područje Grada Pleternice posljednji donesni dokumenti praćenja stanja u prostoru su Izvješće o stanju u prostoru na području Grada Pleternice (za četverogodišnje razdoblje 1998. - 2005. godine) i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Pleternice za razdoblje 2006-2010. godina („Službeno glasilo Grada Pleternice“, broj 1/2006).

U skladu s člankom 11. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), Gradsko vijeće Grada Pleternice, na temelju Izvješća o stanju u prostoru za razdoblje 1998. - 2005. godina, donosi Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Pleternice za četverogodišnje razdoblje 2006. - 2010. godina (u daljnjem tekstu: Program mjera).

Program mjera određuje potrebu izrade novih planova, odnosno izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

Također, Programom mjera utvrđuje se potreba uređenja zemljišta, razina uređenja zemljišta, te izvori financiranja i planirani rokovi uređenja. Uređenje građevinskog zemljišta obuhvaća pripremu zemljišta za izgradnju (izrada prostornih planova, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i drugo),

te izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, zdravstvenih objekata, odgojnih i obrazovnih i drugih infrastrukturnih objekata.

Programom mjera planirana je izrada Prostornog plana uređenja Grada Pleternice te urbanističkih i detaljnih planova uređenja s granicama obuhvata koje se određuju na kartografskom prikazu PPUG Pleternice.

Prostorni plan uređenja Grada Pleternice donesen je 7. ožujka 2006. godine i objavljen u istom službenom glasilu kao i navedeni Program mjera („Službeno glasilo Grada Pleternice“, broj 1/2006). Analizom područja Grada Pleternice i sagledavanjem prostornih mogućnosti i razvojnih potreba ocijenjeno je da je, od Programa mjera, u pojedinim segmentima bilo potrebno u više navrata (šest izmjena) korigirati važeći Plan ("Službeno glasilo Grada Pleternice", br. 1/06, 6/10, 10/12, 5/11, 7/16, 2/17) te ga uskladiti s u međuvremenu donesenom zakonskom regulativom, kao i usvojenim razvojnim projektima kako ne bi predstavljao ograničenje u razvoju Grada Pleternice.

Kao što je navedeno u Poglavlju III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Grada Pleternice ovog Izvješća, posljednjim VI. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice utvrđena je obveza izrade četiri urbanistička plana uređenja, i to: **UPU gospodarske zone Pleternica II, UPU gospodarske zone Resnik, UPU proširenja groblja u Gradcu i UPU proširenja groblja u Kuzmici.**

Istovremeno, VI. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice ukinuta je obveza izrade: UPU-a gospodarske zone s ugostiteljsko turističkim sadržajima Buk, UPU-a Gradac (dio naselja), UPU-a Kuzmica I (dio naselja) i UPU-a Kuzmica II (dio naselja), dok je IV. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice ukinuta obveza izrade: UPU-a ugostiteljsko-turističke zone „Pleternica“ i UPU-a izdvojenog dijela građevinskog područja naselja Pleternica „Starac“

Urbanistički plan uređenja grada Pleternice donesen je 2007. godine („Službeno glasilo Grada Pleternice“, br. 2/07, 3/09, 2/13, 5/18) i njegovim donošenjem prestala je vrijediti Odluka o donošenju Generalnog urbanističkog plana grada Pleternice („Službeni vjesnik Grada Pleternice“, br. 06/91, 05/96 i 04/99). U međuvremenu je, od posljednjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru, izmjenjen i dopunjen u tri navrata.

Provedbeni urbanistički plan CENTAR u Pleternici i dalje je na snazi, bez obzira na njegovu neprovodljivost i zbog toga Programom mjera utvrđeno stavljanje izvan snage.

O ostalim pokazateljima nemamo spoznaje pa tijekom izrade ovog Izvješća o stanju u prostoru nije isto analizirano.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Kako bi se utvrdile kvalitativne pretpostavke društvenog i gospodarskog razvoja, zaštite okoliša i racionalnog korištenja prirodnih i povijesnih dobara, potrebno je ukazati na prednosti i mogućnosti, ali i ograničenja održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice.

Smještaj gradskog područja Grada Pleternice njezin geoprometni položaj u odnosu na ostale jedinice lokalne samouprave Požeško-slavonske županije je relativno povoljniji u promišljanju prostornog razvoja. Za razliku od ostalih JLS grad Pleternica je u nešto povoljnijoj prometnoj situaciji (koja je nastala zbog izostanka za sada ne izgradnje glavnih prometnih pravaca u tkivu županije). Grad Pleternica se naslanja na susjednu županiju koja ima dobru prometnu povezanost autocestom A3. Evidentno je, da bi izgradnjom planirane brze ceste koja te njenim spojem na autocesta A3 tzv. savski prometni koridor bitnije pripomoglo razvoju grada i dalo na značenju kao bitno prometno čvorište pri povezivanju grada Pleternice sa Županijskim središtem Požega ali i smjeru prometa prema gradskim središtima susjedne Osiječko-baranjske županije (prvenstveno misleći prema pravcu Našica i Đakova).

Ono što je jedan od najvećih izazova na koje se mora odgovoriti je Demografska slika stanovništva koja je analizom već iz 2001. pokazala prisutnost pada broja stanovnika, što u će tim više potvrditi popis stanovništva koji je u tijeku a to je kako pravovaljano pristupiti donošenju mjera za povećanje demografskog rasta te stvaranje uvjeta za privlačenje mladih ljudi za ostanak na području Grada Pleternice.

U proteklom razdoblju iseljavanje stanovništva je, nažalost intenzivno i osjetno nastavljeno te se broj stanovništva i dalje značajno smanjuje, a konačni i službeni pokazatelji biti će poznati nakon sljedećeg popisa stanovništva.

Primjetan je cjelokupan zastoj u razvoju kako cjelokupne Slavonije tako i Požeško-slavonske županije odnosno njenih gradskih i općinskih središta u odnosu na središnju Hrvatsku. Sve je to u izravnoj vezi procesa depopulacije, s tim i male gustoće naseljenosti, nepovoljne demografske i obrazovne strukture stanovništva, ekonomske nemoći i slabije razvijenim socijalnim kapitalom te manjkom sredstava za razvoj, kao i niskim stopama zaposlenosti.

Prema pokazateljima iz posljednjeg Popisa stanovnika 2011. godine, o čemu je naprijed detaljno izviješteno, kao i zbog naprijed opisanih trenutnih migracijskih procesa iseljavanja u zapadnoeuropske zemlje, primjetan je pad broja stanovnika u JLS u odnosu na prethodna međupopisna razdoblja. Zbog toga, kao i zbog demografskih pokazatelja na Županijskoj i državnoj razini, potrebno je preispitati i pronaći odgovarajuća prostorno-planska rješenja na lokalnoj razini.

Grad Pleternica kontinuirano ima potrebu za snažnijim razvojem, koja se evidentno događa razvojem kako društvene javne infrastrukture tako i prostora za razvoj gospodarske strukture za razliku od drugih naselja PSŽ, a sve kako bi ostali pokretači gospodarstva u svim sektorima, dok istovremeno, ostali gradovi i općine Županije trebaju jačati svoje centralne funkcije, osiguravajući

dostupnost i zadovoljenje gospodarskih i društvenih potreba suvremenog čovjeka i njegovog načina života.

Ipak, obzirom na spomenute trendove iseljavanja, osobito mladih, u posljednjih nekoliko godina, a nakon otvaranja mogućnosti slobodnog zapošljavanja u zemljama Europske unije, u proteklom razdoblju je osjetno smanjenje broja stanovništva što je vidljivo i u samom gradskom području grada Pleternice.

U promatranom razdoblju od zadnje izrade Izvješća o stanju u prostoru za gradski prostor grada Pleternice, izrađene su izmjene i dopune prostornih planova uređenja, iz razloga sve većeg pritiska za ne zaostajanjem u izgradnju na pojedinim atraktivnijim naseljima ili dijelovima naselja kako se ne bi dogodili neodgovarajući smjerovi širenja naselja. Stoga su redefinirane ili dopunjene smjernice za utvrđivanje građevinskih područja naselja temeljem prethodno učinjene analize po svim naseljima a kojom su se izdiferencirala građevinska područja naselja ne samo u odnosu na ograničenja, već i u odnosu na potrebe uslijed uočenih promjena.

Evidentirano je da u prostornom planu ostaje neuređen dio planiranih gospodarskih zona, izdvojenih građevinskih područja namijenjenih turizmu i ugostiteljstvu te čak i planiranih lokacija postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije, uz formiranje nekoliko novih.

No pritom se, pažljivim odabirom prostornih rješenja nastojalo u najvećoj mogućoj mjeri zaštititi najkvalitetnije poljoprivredno i šumsko zemljište od neobjektivne prenamjene.

U obzir je uzeta i moguća korist od prenamjene, u slučaju kada se prenamjenom daleko više profitira u gospodarskom smislu te u kontekstu novih zapošljavanja, a time i zadržavanja ljudi na ovim prostorima. Na ovoj mjeri treba i nadalje ustrajati, te prostor planirati racionalno i usmjeravati gospodarski razvoj prema već formiranim i planski utvrđenim građevinskim područjima.

Razvojne se mogućnosti iskazuju i kroz aktiviranje prirodnih bogatstava, naslijeđenih znanja i iskustva, kulturnih i povijesnih vrijednosti u turističke svrhe. Razvojne mogućnosti, međutim, predstavlja i razvoj djelatnosti koje ne zahtijevaju prirodne resurse, već primarno primjenu novih konkurentnijih znanja, vještina i tehnologija.

Nadalje, kako navodi prethodno Izvješće iz ranijeg perioda, „kao jedna od važnijih tema u kontekstu integriranog urbanog razvoja nameće se pitanje urbane obnove. Urbana obnova je tema koja nadilazi graditeljske zahvate i koja je, osim uz ekonomska, vezana i uz niz društvenih, kulturnih, estetskih pa i upravljačko-političkih pitanja. Dosadašnje stanje zapuštanja centralnog naselja samoga Grada Pleternice kao i naselja obuhvaćaju dijelom i nerentabilne i ugasle prostore (tzv. *brownfield*) pokušalo se privesti novoj namjeni, upravo kroz proces urbane obnove i revitalizacije“.

Navedene mjere treba provesti i na području grada Pleternice, prije svega u njezinim urbanim dijelovima, kako bi se u najvećoj mjeri iskoristili i uredili već postojeći urbani prostori, a smanjile daljnje potrebe za širenjem građevinskih područja. U svrhu urbane obnove dijelova naselja preporuča se i rekognoscirati *brownfield* područja kao i područja zahvaćena bespravnom izgradnjom, osobito ona koja imaju veći obuhvat, te je za njih potrebno predvidjeti mjere sanacije i revitalizacije, što je za gradsko područje grada Pleternice u tijeku.

Kao zaključak ovog poglavlja u kojem se navode potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru treba naglasiti važnost racionalnog planiranja, uz očuvanje prirodnih resursa kojima obiluje ovaj prostor.

Prostornim planom utvrđen je niz odredbi kojima se štiti prostor od prenamjene i kojima se ograničava širenje građevinskog područja na najvrijednije resurse, a to su, prije svega, kvalitetno poljoprivredno zemljište, šume, vode i zaštićene prirodne vrijednosti.

Također su utvrđene mjere zaštite i očuvanja prostora, prirodne vrijednosti i krajobrazne cjeline koje imaju potencijal da budu predložene za zaštitu temeljem zakona ili odredbi samih prostornih planova te je utvrđena prostorna distribucija tala po kvaliteti.

Može se utvrditi da su prethodnom razdoblju za prostor grada pristupilo pretežno racionalno koristili prostor, da su većinom smanjivali građevinsko područje u odnosu na površinu koju su imali u prostornim planovima „stare generacije“ (Prostornim planovima bivših općina), da su samo iznimno povećavali površinu građevinskog područja, odnosno da se koristila praksa da se proširenje granica na jednoj lokaciji kompenzira smanjenjem postojećeg građevinskog područja u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, a niti trenutno nema takvih naznaka.

IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova na razini Grada Pleternice

Iz prethodne analize stanja u prostoru, u promatranom razdoblju od posljednjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru, izrađeno je pet izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice (2010., 2012., 2011., 2016., 2017.) i Urbanistički plan uređenja grada Pleternice (2007.) i njegove tri izmjene i dopune (2009., 2013., 2018.). Donošenjem Urbanističkog plan uređenja grada Pleternice iz 2007. godine, prestala je vrijediti Odluka o donošenju Generalnog urbanističkog plana grada Pleternice.

Ocjena potrebe izrade novih i izmjene i dopune postojećih prostornih planova na lokalnoj razini podložna je promjenama koje će proizaći iz:

- usvojenih novih propisa i dokumenata prostornog razvoja na višoj razini (prostorni planovi područne /regionalne/ i državne razine),
- donijetih novih strategija, planova i programa,
- provođenja prostornih planova lokalne razine na osnovu pojedinačnih zahtjeva
- potrebe korekcija/izmjene građevinskih područja naselja, kao i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja,
- preispitivanja mogućnosti, analiza i osiguranja uvjeta za izgradnju novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema novonastalim potrebama,
- potreba preispitivanja, ažuriranja i korekcija infrastrukturnih i prometnih sustava,
- potrebe korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora u građevinskom području i izvan njega uz korekciju i ažuriranje Odredbi za provedbu,
- potrebe usklađivanja i ažuriranja novosti u stanju ekološke mreže – Natura 2000 i drugih elemenata koji se odnose na zaštitu okoliša i prirode te usklađivanje i ažuriranje stanja zaštite kulturnih dobara na području Grada prema aktualnom stanju i zahtjevima nadležnih službi,
- potrebe usklađenja sa zahtjevima javnopravnih tijela....

Nastavno, temeljem zahtjeva Općine Brodski Stupnik¹⁴, koja graniči kao JLS s Gradom Pleternicom, potrebno je predvidjeti izmjenu i dopunu Prostornog plana uređenja Grada Pleternice zbog neriješenog problema vezano za groblje u Lovčiću.

Općina Brodski Stupnik uputila je Gradu Pleternici službeni zahtjev kojim je zatraženo očitovanje o vlasništvu zemljišta k.č.br. 1167 k.o. Zagrađe sa oznakom „Groblje sa kapelom Sv. Martina u rupah“, te da li istim na bilo koji način upravlja i da li se nalazi u Registru imovine Grada Pleternice. Naime, navedeno „Groblje sa kapelom Sv. Martina u rupah“ se trenutno vodi u vlasništvu kao „OPĆENARODNA IMOVINA“ kojom upravlja „Narodni odbor Općine Brodski Drenovac“, u posjedovnom listu kao posjednik se navodi Republika Hrvatska, a u naravi se nalazi u naselju Lovčić koje pripada Općini Brodski Stupnik koja isti i upravlja. Obzirom da se Grad Pleternica u međuvremenu očitovao da nije stvarni vlasnik, ne upravlja i nije nadležan za upravljanje naznačenom k.č., te da groblje nije upisano u registar komunalne infrastrukture Pleternice niti se vodi u evidenciji popisa groblja, ocjenjeno je da se pri izradi izmjena i dopuna PPUG Pleternice preispita, ažurira te korigira navedeni problem i uskladi sa stvarnim stanjem. Uz navedenu katastarsku česticu groblja k.č. br. 1167 k.o. Zagrađe neophodno je preispitati i česticu prilaznog puta k.č.br. 1346/2 k.o. Zagrađe kao i uređeno parkiralište na k.č.br. 1174/5 k.o. Zagrađe.

Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Grada Pleternice, proizašli iz analize posljednjih VI. Izmjena i dopuna PPUG Pleternice, su: UPU gospodarske zone Pleternica II, UPU gospodarske zone Resnik, UPU proširenja groblja u Gradcu i UPU proširenja groblja u Kuzmici.

Istim VI. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice ukinuta je obveza izrade: UPU-a gospodarske zone s ugostiteljsko turističkim sadržajima Buk, UPU-a Gradac (dio naselja), UPU-a Kuzmica I (dio naselja) i UPU-a Kuzmica II (dio naselja), dok je IV. Izmjenama i dopunama PPUG Pleternice ukinuta obveza izrade: UPU-a ugostiteljsko-turističke zone „Pleternica“ i UPU-a izdvojenog dijela građevinskog područja naselja Pleternica „Starac“

I dalje se ocjenjuje da je Provedbeni urbanistički plan CENTAR u Pleternici potrebno staviti van snage .

IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

Kao rezultat naprijed provedene analize potreba, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog i održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice, proizlazi prijedlog aktivnosti za njegovo unaprjeđenje u budućem razdoblju. Aktivnost na unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice svakako je daljnja izrada prostorno planske dokumentacije u skladu s novim tehnologijama, informacijskim sustavom prostornog uređenja te uvezanosti nivoa e – modula koje će omogućiti. Kvalitetnom izradom prostornih planova na svim razinama, te njihovim dosljednim i pravodobnim provođenjem, osigurat će se osnovni uvjeti za održiv prostorni i gospodarski razvoj Grada Pleternice. Naglasak je na potrebama i mogućnostima gospodarskog razvoja zasnovanih na objektivnim i planskim potrebama koje su već rađene u službenim dokumentima Strategije razvoja grada Pleternice 2014.-2020..

¹⁴ BRODSKO – POSAVSKA ŽUPANIJA, OPĆINA BRODSKI STUPNIK, Stjepana Radića 117, 35253 Brodski Stupnik (dopis: Klasa: 350-01/20-01/06, Urbroj: 2178/03-01-20-2 od 09. studenog 2020. godine)

Prostorno planska rješenja treba temeljiti na imperativu racionalnog korištenja prostora, kojim će se prirodni i kulturni resursi Grada Pleternice očuvati od nenamjenskog korištenja, kao i svake druge devastacije i neplanske izgradnje.

Navedeni strateški plan identificira 9 tematskih područja za koja gradska vlas opredjeljila i izdvojila kao prioritete razvoja grada Pleternice. Navedena područja strateškog planiranja razvoja grada Pleternice su: Gospodarski razvoj i rast, Poljoprivreda i ruralni razvoj, Infrastruktura, Obrazovanje i obuka, Rekreacija i turizam, Javne usluge, Socijalno uključivanje i razvoj građanske inicijative, Imidž .

Strateški ciljevi razvoja su:

- Poticanje konkurentnosti gospodarstva,
 - Poticanje investiranja u poduzetništvo i industrij
 - Poticanje ulaganja domaćih i stranih investitora
 - Unapređenje prerađivačke industrije
- Unapređenje infrastrukture,
 - Prometna i komunalna infrastruktura
 - Cestovna i prometna infrastruktura
 - Komunalna infrastruktura
- Poticanje društvenih djelatnosti,
 - Razvoj društvenih djelatnosti i manifestacija
 - Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području socijalne skrbi
 - Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području odgoja i obrazovanja
 - Poticanje društvenih djelatnosti i manifestacija u području sportskih aktivnosti
 - Očuvanje autohtonih kulturnih običaja i tradicija
- Energetska učinkovitost i upravljanje prirodnim potencijalima
 - Zaštita prirode i okoliša
 - Unapređenje i razvoj u području gospodarenja otpadom
 - Podizanje svijesti građana o zbrinjavanju otpada
 - Očuvanje i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštita prirodnih vrijednosti
- Razvoj ljudskih potencijala
 - Razvoj tržišta rada
 - Razvoj tržišta rada i zapošljavanja
 - Razvoj usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja

Obzirom da je Strateško razdoblje prošlo sa 2020.-tom godinom u budućem razdoblju potrebno je preispitati što je učinjeno a što ne, te je potrebno balansirati potrebe razvoja baziranih na mogućnostima koja se trebaju inkorporirati u buduće izmjene i dopune prostornoga plana ili izradu nove generacije planova.

O potrebi izrade i donošenja prostornih planova izviješteno je u prethodnom poglavlju.

U nastavku se daje sažeti pregled aktivnosti na koje se potrebno očitovati prilikom izrade nove Strategije razvoja grada 2021. - 2027. a koje će utjecati na postupak izrade i provedbe dokumenata prostornog uređenja u sljedećem razdoblju, s ciljem unaprjeđenja održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice.

Aktivnosti su prikazane, prema tematskim skupinama.

1. **Građevinska područja** – Potrebno je nastaviti s racionalnim planiranjem građevinskih područja, uz tek iznimna proširenja, sukladno planovima višeg reda (Prostornog plana Požeško-slavonske županije) i Prostornog plana uređenja Grada Pleternice. I dalje treba težiti da se u slučaju potrebe proširenja granica mora prethodno ispitati mogućnost smanjenja postojećeg građevinskog područja u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, odnosno da se površina kompenzira. Ovo se odnosi kako na građevinska područja naselja, tako i na građevinska područja izdvojene namjene - gospodarske, ugostiteljsko-turističke i sportsko-rekreacijske namjene. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama treba sprječavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti smanjenju na dimenzije primjerene potrebama. Kod planiranja novih, kao i kod uređenja postojećih stambenih naselja planirati društvenu i komunalnu infrastrukturu, uz očuvanje postojećih i planiranje novih zelenih površina inkorporiranih u urbanu strukturu naselja.

2. Infrastrukturni sustavi –

- Inzistirati na realizaciji započetih projekata prometnog povezivanja grada Pleternice sa okolnim gradovima prvenstveno grada Požege izgradnjom nove prometnice, kao i povezivanje iste sa autocestom A3.
- Raditi na osuvremenjavanju postojećih prometnih koridora za koje postoji opravdani razlog, izgradnja novih kružnih tokova (npr. Centar grada), i dr.
- Rješavati problematiku infrastrukture u mirovanju izgradnjom prihvatljivih parkirališnih mjesta,
- Pristupiti planiranju mreže biciklističkih prometnica duž postojećih državnih i županijskih cesta,
- Obnavljati i izgrađivati nove pješačke staze koje povezuju prigradska naselja sa središnjim naseljem (npr. - Kuzmica, Srednje Selo, Viškovci, Blacko, Vesela i Pleternica; - Pleternica, Frkljevci, Kadanovci; - Pleternica, Svilna, Resnik, Buk).
- Postavljanje ulične rasvjete
- Radovi na stjecanju uvjeta na povećanju brzine prometa na postojećim državnim cestama

Na temeljima potreba lokalnih zajednica, ali i kroz osiguranje stručne utemeljenosti prostorno planskih rješenja, osigurati daljnji razvoj lokalne infrastrukturne mreže u gradu i prigradskim naseljima.

3. **Obnovljivi izvori energije** – Poticati planiranje postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije u svojim prostornim planovima te realizaciju već postojećih odredbi i planiranih zona – osobito elektrana solarnih elektrana i solarnih toplinskih sustava.

4. Prema Pravilniku o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno jedinice lokalne samouprave su dužne odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa, koje mogu biti privremenog karaktera. Stoga se na nivou prostornog plana, a na JLS će se **odrediti lokacija prema potrebi**.

Potrebno je aktivno provoditi mjere sanacije divljih odlagališta i druge mjere utvrđene Planom gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije.

5. **Prirodna i kulturna baština** – U sustavu prostornog planiranja treba i nadalje prepoznavati područja koja zaslužuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine. Sve nove podatke o vrstama staništa, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže Natura 2000 Republike Hrvatske, s prijedlogom zaštite iz podloga Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, kao i smjernice iz Konzervatorskih uvjeta i podloga potrebno je ugraditi u sve buduće izmjene i dopune prostornih planova.
6. **Poljoprivredno zemljište** – Nužno je i nadalje poticati racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećavanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih/zapušenih poljoprivrednih površina te težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva. Za očuvanje i korištenje preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku i stočarsku svrhu treba: smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe, poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane, prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za proizvodnju, kod određivanja trasa infrastrukturnih zahvata u prostoru poljoprivredno tlo zaštititi u najvećoj mogućoj mjeri.
7. **Šume** - U svrhu očuvanja šuma potrebno je potencirati njihovu zaštitnu ulogu. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i ne provoditi prenamjenu šuma ekološke i socijalne funkcije te zaštićenih šuma u šume druge (gospodarske) namjene. Obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem te održavati postojeće šumske površine putem očuvanja i pravilnog gospodarenja. Pratiti provođenje mjera zaštite šuma utvrđenih Prostornim planom Požeško-slavonske županije te Prostornim planom uređenja Grada Pleternice.
8. **Vodozaštitna područja** - Pri izradi dokumenata prostornog uređenja na svim razinama te prilikom provođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, osobitu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, posebno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta te postojećim i planiranim vodozaštitnim područjima, i to kroz mjere i radove na zaštiti voda od zagađenja i utvrđivanjem učinkovitosti zaštite. S ciljem zaštite izvorišta potrebno je sanirati divlja odlagališta otpada u vodonosnom području, ako se takvih pronade, velike industrijske pogone – zagađivače, opremiti uređajima za predtretman otpadnih voda.
9. **Gospodarske zone** – Racionalnim planiranjem osigurati uvjete za oblikovanje već formiranih gospodarskih zona, uz dosljedno provođenje uvjeta utvrđenih Prostornim planom grada Pleternice. Nove proizvodne kapacitete i poslovne sadržaje planirati ponajprije u postojećim proizvodnim i poslovnim zonama, u kojima je započeta, u planu ili je izgrađena osnovna prometna i komunalna infrastruktura. Poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva, posebno u gradovima i općinskim središtima te manjim lokalnim središtima, s ciljem unaprjeđenja njihovih razvojnih i urbanih obilježja.
10. **Turističke zone** – Pristupiti realizaciji planiranih turističkih zona na području JLS-a primijeniti mjere razvojne strategije te razvoja turizma. Iskoristiti potencijale prirodnih i kulturnih vrijednosti te geografskih i ruralnih osobitosti za razvoj turizma te poticati realizaciju planiranih vrsta ugostiteljsko-turističkih, sportskih i rekreativnih zona planiranih u Prostornom planu. Racionalnim planiranjem osigurati uvjete za razvoj ruralnog turizma.

Prijedlog važnijih aktivnosti unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru obuhvaća potrebu razvoja infrastrukture i uređenja zemljišta za planiranu namjenu pri čemu je izvor financiranja baziran sredstvima Europske unije, nedležnog Ministarstva, Požeško-slavonske županije, JLS, fizičke i pravne osobe:

Tablica 47.

Prijedlog važnijih aktivnosti unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice	
Razvoj poduzetničkih i gospodarskih zona	Izgradnja odgovarajuće infrastrukture i dovod energenata, planiranje i omogućavanje nadogradnje formiranih gospodarskih zona i lokacija te stvaranje odgovarajućih uvjeta kroz određivanje smjernica i uvjeta korištenja građevinskog zemljišta u slučaju izgradnje proizvodnih i sl. pogona u PPUG i UPU-a te rješenje imovinskopravnih odnosa
Poticanje izgradnje farmi i razvijanje obiteljskih gospodarstava na područjima izvan granica građevinskog područja	Izgradnja odgovarajuće infrastrukture i dovod energenata, planiranje i omogućavanje formiranja farmi te stvaranje odgovarajućih uvjeta kroz određivanje smjernica i uvjeta korištenja u PPUG
Poticanje razvoja ugostiteljsko turističkih zona, jačanje i razvoj turističkih te smještajnih kapaciteta kao i turističke ponude i infrastrukture	Izgradnja odgovarajuće infrastrukture i dovod energenata, planiranje i omogućavanje formiranja turističkih zona i lokacija te stvaranje odgovarajućih uvjeta kroz određivanje smjernica i uvjeta korištenja građevinskog zemljišta u slučaju izgradnje proizvodnih i sl. pogona u PPUOG i UPU te rješenje imovinskopravnih odnosa

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

V. IZVORI PODATAKA

Pri izradi ovog Izvješća korišteni su brojni dokumenti iz službene dokumentacije Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, koju, osim prostornih planova, čine i brojne studije i stručne podloge iz različitih područja djelovanja.

Popis dokumenata korištenih u izradi ovog Izvješća:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17)
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, 1999. objava: „Narodne novine“, broj 50/99) i Odluka o Izmjeni i dopuni Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 84/13)
- Prostorni plan Požeško-slavonske županije, uključivo Izmjene i dopune (Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 2002., 2011. i 2014. godine, objava: „Požeško-slavonski službeni glasnik, br 5/02, 5A/02, 4/11, 4/15 i 5/19),
- Prostorni plan uređenja Grada Pleternice („Službeno glasilo“ Grada Pleternice, br. 1/06, 3/10, 10/12, 5/15, 7/16 i 2/17).
- Izvješća o stanju u prostoru na području Grada Pleternice (za razdoblje 1998.-2005. godine) i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Pleternice za razdoblje 2006-2010. godina („Službeno glasilo Grada Pleternice“, br. 1/2006).
- Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/18)
- Kartografski prikaz ekološke mreže RH i zaštićenih područja za područje Grada Pleternice – informacijski sustav zaštite prirode – Bioportal (<http://www.bioportal.hr>) te zahtjevi zaštite prirode
- Sustav mjera zaštite za graditeljsku i arheološku baštinu te tabelarni prikaz zaštićenih, obnovljenih i ugroženih nepokretnih kulturnih dobara za razdoblje 2016. – 2020. Grada Pleternice
- Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt – Ing“ projektiranje d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 796/2005. i „Hidroing“ d.o.o. za projektiranje i inženjering d.o.o. Osijek – Trg J. Križanića 3, pod brojem projekta I-743/05. od listopada 2005. godine),
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2017.-2022. godine u prosincu 2017. godine. (Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod, pod oznakom dokumenta: RN/2017- 05/PGO)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (izrađivač: Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, Zagreb, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt- ing“.d.o.o. Zagreb, Draškovićeve 35/I, lipanj 2008. godine)
- Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 2553/2005.)

Propisi korišteni u izradi Izvješća:

- Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17 i 114/18 i 39/19)
- Zakon o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13 i 20/17)
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13 i 15/18)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15,12/18 i 118/18)

- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15 – Uredba, 44/17 i 90/18)
- Zakon o šumama („Narodne novine“, br. 68/18 i 115/18)
- Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18 i 115/18)
- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18)
- Zakon o rudarstvu („Narodne novine“, br. 56/13 i 14/14)
- Zakon o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18)
- Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama („Narodne novine“, br. 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17 i 14/19)
- Zakon o stočarstvu („Narodne novine“, br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06 i 14/14),
- Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15, 27/16 i 30/18)
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, br. 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10)
- Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09, 55/13, 153/13, 41/16 i 114/18)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08-Odluka USRH, 46/10 i 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 109/07, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak pročišćenog teksta i 123/17)
- Zakon o cestama („Narodne novine“, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14)
- Zakon o javnim cestama („Narodne novine“, br. 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09, 73/10)
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15 i 108/17)
- Zakon o željeznici („Narodne novine“, br. 94/13, 148/13 i 73/17)
- Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, br. 82/13, 18/15, 110/15 i 70/17)
- Zakon o zračnom prometu („Narodne novine“, br. 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)
- Zakon o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17)
- Zakon o energiji („Narodne novine“, br. 120/12, 14/14, 95/15 – Uredba o dopuni i 102/15 - dopuna)
- Zakon o grobljima („Narodne novine“, br. 19/98 i 50/12)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 - uredba, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12, 147/14 i 68/18)
- Zakon o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 92/10)
- Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 152/08, 49/11 i 25/13)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova („Narodne novine“, br. 106/98, 39/04, 45/04 – ispravak i 163/04 - dopuna),
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14)
- Pravilnik o proglašenju divljih svojti zaštićenih i strogo zaštićenih („Narodne novine“, br., br. 99/09)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, br. 144/13 i 73/16)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu („Narodne novine“, br. 146/14)

- Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 23/19)
- Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 55/02)
- Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima („Narodne novine“, br. 112/17 i 34/18)
- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću („Narodne novine“, br. 78/13.)
- Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu („Narodne novine“, br. 95/14)
- Pravilnik o prometnim znakovima, opremi i signalizaciji na cestama („Narodne novine“, br. 59/00 i 34/03)
- Pravilnik o željezničkoj infrastrukturi („Narodne novine“, br. 127/05, 16/08)
- Pravilnik o općim uvjetima za građenje u zaštitnom pružnom pojasu („Narodne novine“, br. 93/10)
- Pravilnik o uvjetima za određivanje križanja željezničke pruge i drugih prometnica („Narodne novine“, br. 111/15)
- Pravilnik o načinu osiguravanja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkim prijelazima preko pruge („Narodne novine“, br. 121/09)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture („Narodne novine“, br. 88/01)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za elektroničku komunikacijsku mrežu poslovnih i stambenih zgrada („Narodne novine“, br. 155/09)
- Pravilnik o zaštitnim i sigurnosnim zonama oko vojnih lokacija i građevina („Narodne novine“, br. 122/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, br. 88/15, 78/16 i 116/17)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, br. 97/10 i 31/13)
- Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 88/12)
- Pravilnik o vrstama otpada („Narodne novine“, br. 27/96)
- Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom („Narodne novine“, br. 123/97, 112/01)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 117/17)
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom („Narodne novine“, br. 38/08)
- Pravilnik o grobljima („Narodne novine“, br. 99/02)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, br. 114/15 i 103/18)
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest („Narodne novine“, br. 42/07)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama („Narodne novine“, br. 40/99, 6/01 i 14/01 – ispravak)
- Pravilnik o istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina („Narodne novine“, br. 142/13)
- Pravilnik o prostornim standardima, normativima te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata („Narodne novine“, br. 38/91)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, br. 97/10 i 31/13)
- Odluka o utvrđivanju slivnih područja („Narodne novine“, br. 20/96, 98/98 i 5/99)
- Odluka o granicama vodnih područja („Narodne novine“, br. 79/10)
- Odluka o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, br. 81/10 i 141/15),
- Odluka o popisu voda I. reda („Narodne novine“, br. 79/10)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, br. 103/18)

- Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, br. 3/14 i 72/17)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, br. 132/17)
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05)
- Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13 i 105/15)
- Uredba o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“, br. 6/00 i 68/03)
- Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 114/08),
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, br. 44/14, 31/17 i 45/17)
- Uredba o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, br. 73/13, 151/14, 78/15, 61/16 i 80/18)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 64/08),
- Uredba o klasifikaciji voda („Narodne novine“, br. 77/98 i 137/08)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14 i 3/17)
- Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 1/14)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 117/12 i 84/17)
- Uredba o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka („Narodne novine“, br. 65/16)
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada („Narodne novine“, br. 50/05, 39/09),
- Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08)
- Uredba o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 131/12 i 92/15)
- Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta („Narodne novine“, br. 34/12)
- Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu („Narodne novine“, br. 116/07, 56/11)
- Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne novine“, br. 63/10, 158/13 i 131/17)
- Uredbu o postupku i mjerilima za osnivanje prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu republike hrvatske u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina („Narodne novine“, br. 133/07 i 9/11)
- Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17)

Također, u izradi ovog Izvješća Zavod je surađivao s upravnim odjelima, javnim ustanovama i drugim institucijama Požeško-slavonske županije, kao s i većim brojem nadležnih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Rezultat je složeni dokument koji pokriva različita područja ljudskog djelovanja, koja na različite načine utječu na buduće planiranje prostora i unaprjeđenje održivog razvoja, a i sama proizlaze iz postojećih prostorno planskih rješenja. Već i sama definicija prostornog planiranja kao interdisciplinarnе djelatnosti određuje neophodnu daljnju suradnju Zavoda i nadležnih tijela na svim razinama, s ciljem što kvalitetnije realizacije navedenih projekata i provedbi aktivnosti utvrđenih ovim dokumentom.

U nastavku, sukladno članku 10. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, broj 48/14 i 19/15), se daje popis nadležnih državnih tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove te druge pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća, a koja su, na pisani zahtjev, dostavile podatke za izradu ovog Izvješća. Podaci tijela i pravnih osoba koje nisu dostavile podatke preuzeti su sa njihovih službenih Internetskih stranica te objavljenih ili dostavljenih dokumenata, studija i stručnih podloga.

Popis tijela i pravnih osoba koje su dostavile podatke za izradu ovog Izvješća:

1. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi, Trg M. Peića 3, 34000 Požega (dopis: e-mail: Marina.Bender-Maringer@min-kulture.hr)
2. DGU, Područni ured za katastar Požega, Županijska 11/1, 34000 Požega (dopis: Klasa: 350-01/20-01/1, Urbroj: 541-22/1-20-2 od 09. studenog 2020.)
3. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, Planinska 2a, 10000 Zagreb (dopis: Klasa:350-02/20-01/549, Urbroj: 525-11/0567-20-2 od 06. studenog 2020.)
4. Hrvatske željeznice, Razvoj i investicijsko planiranje, Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb (dopis: broj i znak: 8621/20 1.3.1. SB od 09. studenog 2020.)
5. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, Ulica grada Vukovara 284, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/20-01/48, Urbroj: 376-05-01-20-2 od 11. studenog 2020.)
6. „Panora“ Regionalni koordinator razvoja Požeško-slavonske županije, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: Klasa: 302-02/20-01/3, Urbroj: 2177/1-09-03/1-20-02 od 09. studenog 2020.)
7. Općina Brodski Stupnik, Stjepana Radića 117, 35253 Brodski Stupnik (dopis: 350-01/20-01/06, Urbroj: 2178/03-01-20-2 od 09. studenog 2020.)
8. HOPS hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupaska 4, 10000 Zagreb (dopis: Ur. broj: 3-200-002-01/IV-20-02 od 10. studenog 2020.)
9. INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d., Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Razrada polja, Lovinčićeva 4, 10000 Zagreb (dopis: Znak - Re: 001/50308575/10-11-20/2122-425/BK od 11. studenog 2020.)
10. Ministarstvo obrane, Uprave za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu, Služba za vojno graditeljstvo i energetska učinkovitost, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/20-01/159, Urbroj: 512M3-020201-20-2 od 17. studenog 2020.)
11. HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb (dopis: Klasa: 350-01/20-02/47, Urbroj: 376-06-1-20-3 od 13. studenog 2020.)
12. PLINACRO d.o.o. za transport prirodnog plina, Savska cesta 88a, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: PL/20-01/3344, Urbroj: R/IP-20-02 od 17. studenog 2020.)
13. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 351-01/20-01/112, Urbroj: 517-03-1-1-20-2 od 17. studenog 2020.)
14. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Radnička 80/7, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 612-07/20-38/1224, Urbroj: 517-20-2 od 19. studenog 2020.)
15. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, 35000 Slavonski Brod, Šetalište braće Radića 22 (dopis: Klasa: 350-02/20-01/0000424, Urbroj: 374-21-1-20-5 od 30. studenog 2020.)
16. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-01/20-01/22, Urbroj: 526-03-01-02/3-20-2 od 24. studenog 2020.)

17. Hrvatske vode, VGI za mali sliv Orjava-Londža, Industrijska 13d, 34000 Požega (dopis: Klasa: 350-02/20-01/0000424, Urbroj: 374-3103-01-20-3 od 11. studeni 2020.)
18. Požeško-slavonska županija, Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: Klasa: 361-02/20-02/17, Urbroj: 2177/1-06-06/1-18-2 od 13. studenog 2020.)
19. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 612-07/20-70/39, Urbroj: 517-05-2-3-20-2 od 02. prosinca 2020.)
20. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-01/20-01/05, Urbroj: 517-06-3-2-20-2 od 10. prosinca 2020.)
21. Odašiljači i veze d.o.o., Ulica grada Vukovara 284, 10000 Zagreb (dopis: Ur.broj: 598250/DBe od 10. prosinca 2020.)
22. Montcogim-Plinara d.o.o., Trg Ante Starčevića 3A, 10431 Sveta Nedjelja (dopis: od 25 veljače 2021. godine)
23. HEP PLIN, Služba za tehničke poslove, Sektor za distribuciju, Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek (dopis: Email: branko.markovic@hep.hr od 18. svibnja 2021.)
24. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi, Trg M. Peića 3, 34000 Požega (dopis: Klasa: 612-08/21-10/0246, Urbroj: 532-05-02-07/2-21-02 od 30. lipnja 2021.)
25. Turistička zajednica Požeško-slavonske županije, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: Email: kontakt@tzzps.hr od 08. rujna 2021.)
26. Hrvatska gospodarska komora, Vukovarska 6, 34000 Požega (dopis: Email: bcavar@hgk.hr od 23. rujna 2021.)
27. Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Vodovodna 1, 34000 Požega (dopis: Email: robert.keler@tekija.hr od 28. listopada 2021.)
28. Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Trg Sv. Trojstva 19, 34000 Požega (dopis: Email: daniela.vlahov@aprrr.hr od 21. listopada 2021.)

VI. POPIS PRILOGA

Popis tablica:

Tablica 1. Prirodno kretanje stanovništva u Gradu Pleternici od 2015. do 2019.

Tablica 2. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina na području Grada Pleternice

Tablica 3. Osnovni demografski pokazatelji za područje Grada Pleternice po naseljima

Tablica 4. Broj, ukupna površina i gustoća naseljena području Grada Pleternice

Tablica 5. Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima građevinskih područja naselja na području Grada Pleternice

Tablica 6. Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona području Grada Pleternice

Tablica 7. Podaci o izgrađenim i neizgrađenim / neuređenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko-turističkih zona području Grada Pleternice

Tablica 8. Podaci o površinama izdvojenih građevinska područja sportsko – rekreacijskih zona

Tablica 9. Izdvojena građevinska područja za izgradnju groblja

Tablica 10. Učenicima, razredni odjeli učitelji kroz razdoblje od 2017./2018. do 2020./2021. godine

Tablica 11. Broj tvrtki

Tablica 12. Broj zaposlenih

- Tablica 13. Dobit ili gubitak poslovne godine (AOP084)
- Tablica 14. Ukupni prihodi (AOP177)
- Tablica 15. Prihodi od prodaje u inozemstvu (AOP243)
- Tablica 16. Broj gospodarstava prema veličini na području Grada Pleternice
- Tablica 17. Podaci o poljoprivrednim površinama po vrstama i promatranom razdoblju
- Tablica 18. Lovišta
- Tablica 19. Smještajne sobe i objekti
- Tablica 20. Dolasci i noćenja turista, 2016. – 2018.
- Tablica 21. Prosječna duljina boravka turista, 2016. – 2018.
- Tablica 22. Broj smještajnih objekata, smještajnih jedinica i kreveta, 2016. – 2018.
- Tablica 23. Prosječna zauzetost postelja, 2016. – 2018.
- Tablica 24. Ugostiteljsko-turističko-rekreacijske zone u na području Grada Pleternice
- Tablica 25. Istražna /Eksploatacijska polja Grada Pleternice
- Tablica 26. Površine istražnih/eksploatacijskih polja prije i poslije posljednjih III. ID PPP-SŽ
- Tablica 27. Popis javnih cesta na području Grada Pleternice
- Tablica 28. Duljina postojećih županijskih i lokalnih cesta na području Grada Pleternice
- Tablica 29. Pokazatelji izgrađenosti postojeće mreže željezničkih pruga na području Požeško-slavonske županije
- Tablica 30. Duljine postojećih željezničkih pruga na području Grada Pleternice
- Tablica 31. Pokazatelji zračnog prometa na području Grada Pleternice
- Tablica 32. Odašiljački objekti na području Grada Pleternice
- Tablica 33. Stanje broja baznih postaja i antenskih stupova na području Grada Pleternice u promatranom razdoblju
- Tablica 34. Duljina visokonaponske prijenosne mreže te distributivne srednje naponske i niskonaponske mreže
- Tablica 35. Duljina plinovoda na području Grada Pleternice
- Tablica 36. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom
- Tablica 37. Pročišćavanje otpadnih voda
- Tablica 38. Područja EKOLOŠKE MREŽE RH/NATURA 2000 na području Grada Pleternice
- Tablica 39. Zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Grada Pleternice
- Tablica 40. Izvod iz Registra kulturnih dobara RH / Lista zaštićenih kulturnih dobara na području Grad Pleternica
- Tablica 41. Obvezni prostorni pokazatelji za područje Grada Pleternice
- Tablica 42. Prostorni planovi područne (regionalne) razine
- Tablica 43. Prostorni planovi lokalne razine
- Tablica 44. Prostorni planovi stavljeni van snage
- Tablica 45. Prostorni plan Požeško-slavonska županije
- Tablica 46. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Grada Pleternice
- Tablica 47. Prijedlog važnijih aktivnosti unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru Grada Pleternice

Popis slika:

Slika 1.: Indeks kretanja broja stanovnika 2001./2011. po JLS P-SŽ

Slika 2.: Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA" – PPUG Pleternice – VI. Izmjene i dopune

Slika 3.: Stupanj i indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području Požeško-slavonske županije

Slika 4.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova

Slika 5.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova

Slika 6.: Hidrološke značajke većih vodotoka (1961. – 1990.)

Slika 7.: Prirodna ranjivost podzemnih voda na području PSŽ

Slika 8.: Postojeće i planirano stanje državnih cesta, županijskih cesta i lokalnih cesta na području Grada Pleternice

Slika 9.: Postojeće i planirano stanje mreže željezničkih pruga na području Grada Pleternice

Slika 10.: Planirano i postojeće stanje zračnog prometa na području Grada Pleternice

Slika 11: Postojeće i planirano stanje visokonaponske elektroenergetske mreže u Gradu Pleternici

Slika 12: Postojeće i planirano stanje magistralnih vodoopskrbnih cjevovoda u Gradu Pleternici

Slika 13.: Postojeće i planirano stanje odvodnje i prečišćavanja u Gradu Pleternici

Slika 14.: 3.A. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA, Područja posebnih uvjeta korištenja, Natura 2000/Ekološka mreža

Slika 15.: Izvod iz PPUG Pleternice - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA", VI. Izmjene i dopune PPUG Pleternice u mjerilu 1:25.000.

Slika 16. : Izvod iz UPU-a grada Pleternice - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA", III. Izmjene i dopune UPU grada Pleternice u mjerilu 1:25.000.

Slika 17. : Izvod iz PUP-a CENTAR Pleternica - Kartografski prikaz 2. " PLAN DETALJNE NAMJENE POVRŠINA" u mjerilu 1:1.000

Slika 18. : Izvod iz PUP-a CENTAR PLETERNICA - Kartografski prikaz 2. " PLAN DETALJNE NAMJENE POVRŠINA" u mjerilu 1:1.000